

140409

T.C.

İstanbul Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

İşletme Anabilim Dalı

Muhasebe Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**HASTANE İŞLETMELERİNDE MALİYET
MUHASEBESİ UYGULAMASI : İ.Ü. KARDİYOLOJİ
ENSTİTÜSÜ'NDE BİR ÖRNEK UYGULAMA**

A.Taylan ALTINTAŞ

2501010292

**Y.Ü. YÜKSEKÖĞRETİM AKADEMİK
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

140409

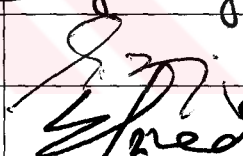
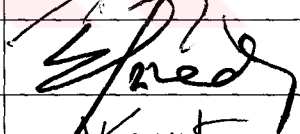
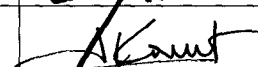
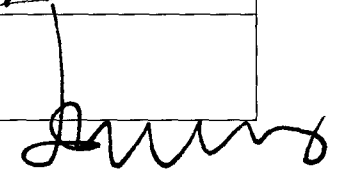
Tez Danışmanı : Prof.Dr.Ersin GÜREDİN

İstanbul, 2003

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

MUHASEBE Bilim Dalında 2501010292 numaralı A.TAYLAN ALTINTAŞ'IN hazırladığı “HASTANE İŞLETMELERİNDE MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMASI: İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE BİR ÖRNEK UYGULAMA” konulu YÜKSEK LİSANS / DOKTORA GTEZİ ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 10.Maddesi uyarınca 15.08.2003, CUMA günü saat 13.00'de yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin Kabulü.....'ne* OYBİRLİĞİ / ~~OYÇOKLUĞU~~YLA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ (2)	İMZA
PROF.DR.HAYRİ ÜLGEN	Kabul	
PROF.DR.FAHİR BİLGİNOĞLU	Kabul	
PROF.DR.ERSİN GÜREDİN	Kabul	
DOÇ.DR.LERZAN KAVUT	KABULÜ	
YRD.DOÇ.DR.ERTUĞRUL BURGAZLIOĞLU	Kabulü	

ÖZ

Küreselleşmenin sonucunda ticari hayatta meydana gelen değişimlerden sağlık sektörü de etkilenmiştir. Kıt kaynakların en etkin ve verimli şekilde kullanılması ticari işletmeler için olduğu kadar sağlık işletmeleri için de önem kazanmıştır. Yöneticilerin, kaynaklarını en doğru şekilde kullanabilmeleri için ihtiyaç duydukları bilgilerin başında işletmenin maliyetleri ile ilgili bilgiler gelmektedir. Özellikle kamu hastanelerinde maliyet bilgilerine ulaşmakta zorluklar bulunmaktadır. Çalışmada bir kamu hastanesinde yapılan uygulama ile maliyet muhasebesinde karşılaşılan güçlükler ortaya konmuş ve bu olumsuzlukların düzeltilmesi için öneriler getirilmiştir.

ABSTRACT

The health sector has been affected by the changes in business environment because of globalization. Effective and efficient use of scarce sources has become important for not-for-profit health organizations as well. Costs are the key information managers need in order to achieve organizational goals. There are difficulties in obtaining cost figures of public hospitals. This study is conducted in a public hospital. The purpose of the study is to demonstrate these difficulties with the help of an cost accounting application.

ÖNSÖZ

Bu çalışmada, hastane işletmesinin karmaşık yapısı ve hastane maliyetlerinin önemine değinilerek bir uygulama yardımıyla hastane maliyet muhasebesi sistemi incelenmiş, bir by-pass ameliyatının maliyeti hesaplanarak, maliyet muhasebesi ortamı ile ilgili aksayan yönlerin ortaya çıkarılması ve öneriler sunulması amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında her aşamada büyük desteğini gördüğüm tez danışmanım Prof. Dr. Ersin GÜREDİN'e, uygulama sırasında değerli yardımlarından dolayı başta Doç.Dr. Lerzan KAVUT ve Yrd.Doç.Dr. Ertuğrul BURGAZLIOĞLU olmak üzere İ.Ü. İşletme Fakültesi Muhasebe Ana Bilim Dalı'ndaki tüm öğretim üye ve yardımcılarına; İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Özen GÜVEN, Uzm.Dr. Özge KÖNER, Uz.Öğr.Dr. Cenk Eray YILDIZ, Muharrem COŞKUN, Saliha KAYA, Perihan ŞEKER, Ahmet COŞKUN ile çalışmanın başından itibaren bana yardımcı olan bilgi işlem sorumlusu Şerafettin SARIYER başta olmak üzere tüm enstitü personeline ve bana her zaman destek olarak çalışmamı tamamlamamı sağlayan babam Zafer ALTINTAŞ, annem Seyhan ALTINTAŞ ve kardeşim Gözde ALTINTAŞ başta olmak üzere tüm aileme teşekkürü borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	iii
ÖNSÖZ	iv
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
KISALTMALAR LİSTESİ	xii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

SAĞLIK VE SAĞLIK İŞLETMESİ KAVRAMLARI

1.1. SAĞLIK KAVRAMI VE SAĞLIK İŞLETMELERİ	2
1.1.1. Sağlık Kavramı ve Önemi	2
1.1.2. Sağlık Ekonomisi	3
1.1.3. İşletme Kavramı ve Sağlık İşletmesi	6
1.2. HASTANENİN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ	8
1.2.1. Hastane İşletmesi ve Önemi	8
1.2.2. Hastane İşletmesinin Özellikleri	11
1.2.3. Hastanelerin Sınıflandırılması	14
1.2.3.1. Verdikleri Tedavi Hizmetlerinin Türlerine Göre Hastaneler	15
1.2.3.2. Mülkiyetlerine Göre Hastaneler	16
1.2.3.3. Hastaların Hastanede Ortalama Kalış Sürelerine Göre Hastaneler	17
1.2.3.4. Yatak Kapasitelerine Göre Hastaneler	18
1.2.4. HASTANELERİN FONKSİYONLARI	19
1.2.4.1. Tıbbi Hizmet Fonksiyonu	19

1.2.4.2. Eğitim Fonksiyonu	20
1.2.4.3. Otelcilik Fonksiyonu	21
1.2.4.4. Mali Ve İdari Fonksiyonlar	21
1.2.4.5. Teknik Hizmet Fonksiyonu	21
1.2.4.6. Araştırma Ve Geliştirme Fonksiyonu.....	22
1.2.4.7. Halk Sağlığı Hizmetleri Fonksiyonu	23
1.3. HASTANELERDE HİZMET ÜRETİMİ	23
1.3.1. Hastanelerin Girdileri	26
1.3.1.1. İşgücü	27
1.3.1.2. Teknoloji	27
1.3.1.3. Finansman	29
1.3.1.4. Malzeme	29
1.3.1.5. Fiziksel Tesisler Ve Doğal Kaynaklar.....	29
1.3.1.6. Hasta	30
1.3.1.7. Öğrenci	30
1.3.2. Hastanelerin Çıktıları.....	31
1.3.3. Hastane Üretiminin Ölçü Birimleri	32
1.3.3.1. Hasta Günü Sayısı	32
1.3.3.2. Hasta Sayısı	33
1.3.3.3. Çeşitli Karakteristiklerin Tartılı Toplamı.....	33
1.3.3.4. Vaka Bileşimi	33

İKİNCİ BÖLÜM

MALİYET MUHASEBESİ VE HASTANE İŞLETMESİNDE MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMALARI

2.1. MALİYET KAVRAMI VE İŞLETMELER İÇİN ÖNEMİ	34
2.1.1. Maliyet, Gider Ve Harcama Kavramları	35
2.1.2. Maliyetlerin Sınıflandırılması	37
2.1.2.1. Maliyetlerin Genel Sınıflandırılması.....	38

2.1.2.2. Maliyetlerin İşletmelerin Fonksiyonlarına Göre Sınıflandırılması	41
2.1.2.3. Maliyetlerin Yüklenme Biçimlerine Göre Sınıflandırılması	41
2.1.2.3.1. Direkt (Doğrudan) Maliyetler	41
2.1.2.3.2. Endirekt (Dolaylı) Maliyetler	42
2.1.2.4. Maliyetlerin Faaliyet Hacmi Karşısındaki Davranışına Göre Sınıflandırılması	42
2.1.2.4.1. Değişken Maliyetler	43
2.1.2.4.2. Sabit Maliyetler	43
2.1.2.4.3. Yarı Değişken Maliyetler	43
2.1.2.4.4. Maliyetlerin Faaliyet Hacmi Karşısındaki Davranışı	44
2.2. MALİYET MUHASEBESİ	45
2.2.1. Maliyet Muhasebesinin Tanımı	45
2.2.2. Maliyet Muhasebesinin Amaçları	46
2.2.3. Maliyet Yerleri	46
2.2.4. Maliyetlerin Dağıtımı	48
2.2.5. Maliyet Dağıtım Anahtarları	49
2.3. HASTANE İŞLETMELERİNDE MALİYET MUHASEBESİ	51
2.3.1. Hastanelerde Maliyet Muhasebesi Ve Önemi	51
2.3.2. Hastane İşletmelerinde Maliyet Muhasebesi Organizasyonunun Özellikleri Ve Karşılaşılan Zorluklar	55
2.3.3. Hastane Maliyetlerinin Tasnifi	57
2.3.3.1. Direkt Malzeme Giderleri	58
2.3.3.2. Direkt İşçilik Giderleri	58
2.3.3.3. Genel Üretim Giderleri	59
2.3.4. Hastanede Maliyet Yerleri	59
2.3.4.1. Esas Hizmet Üretim Maliyet Yerleri	60
2.3.4.2. Yardımcı Hizmet Maliyet Yerleri	60
2.3.4.3. Genel Yönetim Maliyet Yerleri	61
2.3.4.4. Pazarlama Ve Satış Maliyet Yerleri	62

2.3.4.5. Yatırım Maliyet Yerleri	62
2.3.4.6. Araştırma Maliyet Yerleri	62
2.3.5. Hastane Maliyetlerinin Dağıtım	62
2.3.6. Hastane Maliyetlerinin Dağıtım Anahtarları	64

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

UYGULAMA: İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE BİR BY-PASS AMELİYATININ MALİYETİNİN HESAPLANMASI

3.1. UYGULAMA İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER	66
3.1.1. Çalışmanın Amacı	66
3.1.2. Çalışmanın Kapsamı ve Kısıtlar	66
3.1.3. Uygulanan Yöntem.....	67
3.2. İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE MUHASEBE SİSTEMİ.....	68
3.2.1. İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'nde Maliyet Muhasebesi Organizasyonu.....	69
3.2.2. İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'nde Maliyet Türleri.....	71
3.2.2.1. Direkt İşçilik Gideri.....	71
3.2.2.2. Direkt Malzeme Gideri.....	72
3.2.2.3. Genel Üretim Gideri	72
3.2.3. İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'nde Maliyet Yerleri.....	73
3.3. MALİYET DAĞITIMLARI	74
3.3.1. Birinci Dağıtım.....	74
3.3.1.1. Direkt ve Endirekt İşçilik Giderleri	74
3.3.1.2. Direkt Malzeme Gideri.....	74
3.3.1.3. Kırtasiye Gideri	75
3.3.1.4. Temizlik Malzemesi Gideri	75
3.3.1.5. Temizlik Gideri (Dışarıdan Sağlanan)	75
3.3.1.6. Yiyecek ve Yemek Malzemesi Giderleri	75
3.3.1.7. Elektrik Malzemesi Gideri	75
3.3.1.8. Yakacak Gideri.....	76

3.3.1.9. Bakım Onarım Gideri	76
3.3.1.10. Su Gideri.....	76
3.3.1.11. Elektrik Gideri	76
3.3.1.12. Amortisman Gideri.....	77
3.3.1.13. Birinci Dağıtım Sonucu.....	77
3.3.2. İkinci Dağıtım.....	78
3.3.2.1. Teknik Servis Yardımcı Hizmet Maliyet Yeri	78
3.3.2.2. Eczane Yardımcı Hizmet Maliyet Yeri	78
3.3.2.3. Yemekhane Yardımcı Hizmet Maliyet Yeri.....	78
3.3.2.4. Terzihane Yardımcı Hizmet Maliyet Yeri.....	79
3.3.2.5. Çamaşırhane Yardımcı Hizmet Maliyet Yeri.....	79
3.3.2.6. İkinci Dağıtım Sonucu.....	79
3.3.3. Birim Maliyetle İle İlgili Bulgular	79
SONUÇ VE ÖNERİLER	103
KAYNAKÇA	108
EKLER	111

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablonun Konusu</u>	<u>Sayfa</u>
1	Maliyetin Faaliyet Hacmi Karşısındaki Davranışı	44
2	Maliyet Dağıtım Tablosu	49
3	By-pass Ameliyatı Fiyatları	53
4	Maliyet Türlerinin Dağıtım Anahtarları	64
5	Birim Maliyet Hesaplamasında Kullanılacak Ölçütler	65
6	Maliyet Yerleri	73
7	Maliyet Yerleri İtibariyle Alan Dağılımları	82
8	Maliyet Yerleri İtibariyle Personel Dağılımları	83
9	Maliyet Yerleri İtibariyle Personel Sayıları	85
10	İşçilik Gideri	86
11	Kırtasiye Gideri	87
12	Temizlik Malzemesi Gideri	88
13	Temizlik Gideri (Dışarıdan Sağlanan)	89
14	Yiyecek ve Yemek Malzemesi Gideri	90
15	Elektrik Malzemesi Gideri	91
16	Yakacak Gideri	92
17	Bakım Onarım Gideri	93
18	Su Gideri	94
19	Elektrik Gideri	95
20	Amortisman Gideri	96
21	Birinci Dağıtım	97
22	Maliyet Yerlerinin Direkt İşçilik ve Genel İmalat Maliyetleri Dağılımları	99
23	İkinci Dağıtım	101
24	Ameliyathanenin Toplam Kullanımı	102
25	Üçüncü Dağıtım	102

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Sekil No</u>	<u>Seklin Konusu</u>	<u>Sayfa</u>
1	Sistem Olgusu	7
2	Hastanelerdeki Matris Organizasyon Yapısı	13
3	Hastane İşletmesinin Sistemi	31
4	Maliyet Terimleri	40

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
EHMY	Esas Hizmet Maliyet Yerleri
ES	Emekli Sandığı
GYMY	Genel Yönetim Maliyet Yerleri
GSMH	Gayri Safi Milli Hasıla
KİT	Kamu İktisadi Teşebbüsleri
İGDAŞ	İstanbul Gaz Dağıtım A.Ş.
İ.Ü.	İstanbul Üniversitesi
SSK	Sosyal Sigortalar Kurumu
SSYB	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
YHMY	Yardımcı Hizmet Maliyet Yerleri

GİRİŞ

Çalışmanın birinci bölümünde, sağlık, işletme ve sağlık işletmesi kavramlarına kısaca değinildikten sonra, sağlık işletmelerinden en önemlisi olan hastane işletmesi; hastanelerin sınıflandırılması, fonksiyonları ve organizasyon yapıları açıklanarak tanıtılmıştır. Daha sonra çalışmanın uygulama bölümündeki maliyet hesaplamalarının daha iyi anlaşılabilmesini sağlamak amacıyla hastanelerde hizmet üretim süreci analiz edilerek birim maliyetin hesaplanmasında kullanılacak ölçütlere değinilmiştir.

Uygulama bölümüne geçilmeden önce maliyet kavramı, maliyet muhasebesi ve hastane işletmesinde maliyet muhasebesi uygulamalarının açıklamasına yer verilmiştir. Bu amaçla, çalışmanın ikinci bölümünde, uygulamanın içerdiği kavram ve konularla ilgili hususlarla sınırlı olarak önce maliyet kavramı ve işletmeler için önemi; maliyet, gider ve harcama kavramları; maliyetlerin türlerine, fonksiyonlarına, yüklenme biçimine ve faaliyet hacmi karşısındaki davranışına göre sınıflandırılması incelendikten sonra, maliyet muhasebesi ve amaçları; maliyet muhasebesi sistemleri ve maliyet dağıtımları konularında kısaca bilgi verilmiştir. Bu bölümde son olarak uygulamanın gerçekleştirildiği hastanenin içinde bulunduğu grup dikkate alınarak bu tip hastanelerdeki muhasebe organizasyonunun ne şekilde olduğu hususunda kısaca bilgi verilerek; maliyet muhasebesi koşulları ve maliyetlerin saptanması konularında gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Çalışmanın uygulama bölümünde ise uygulamanın konusu, kapsam ve kısıtları ile yöntemler tespit edilerek, uygulama yapılan hastanedeki maliyet türleri saptanmış ve maliyet yerleri belirlenmiştir. Bundan sonra uygun ölçütlerle birinci dağıtım ve ikinci dağıtım gerçekleştirildikten sonra, ameliyathane maliyet yeri için birim maliyet tespit edilmiştir.

Son olarak, sonuç ve öneriler kısmında bulgular özetlenmiş, çalışmada karşılaşılan zorluklar ve uygulama yapılan kurum ile ilgili önerilere yer verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

SAĞLIK VE SAĞLIK İŞLETMESİ KAVRAMLARI

1.1. SAĞLIK KAVRAMI VE SAĞLIK İŞLETMELERİ

1.1.1. SAĞLIK KAVRAMI VE ÖNEMİ

Sağlık, ilk insandan günümüzün modern insanına kadar insanoğlunun üzerinde en çok düşündüğü ve çözümler üretmeye çalıştığı konulardan biri olmuştur.

“Sağlık tanımı, hemen her yerde “hasta olmama” anlamında, hastalık kavramı ile bağlantılı, yani negatif bir mesaj verecek şekilde yapılmaktadır.”¹ Genel olarak kabul gören bu ifade, sağlık kavramını açıklamakta yetersiz kalmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü’nün tanımı sağlık kavramını daha iyi açıklamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü sağlığı, “Sağlık, sadece hastalık ve sakatlık halinin olmayışı değil, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam iyilik halidir.” diye tanımlamaktadır.²

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nun 10 Aralık 1948 tarih ve 217 A (III) sayılı kararıyla kabul edilen Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 25. maddesinde “Herkesin, kendisi ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır. Herkes; işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık ve kendi denetiminin dışındaki koşullardan doğan geçim sıkıntısı durumunda güvenlik hakkına sahiptir.”³ denmekte ve böylece sağlık kavramı, Birleşmiş Milletler üyesi tüm devletlerce temel bir insan hakkı olarak kabul edilmiş olmaktadır.

¹ Osman Hayran, “Sağlık ve Hastalık Kavramları”, Sağlık Hizmetleri El Kitabı, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayın, 1998, s.1.

² Dünya Sağlık Örgütü Anayasası (Çevrimiçi) <http://www.who.int/about/en/>, 10 Şubat 2003.

³ Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (Çevrimiçi), <http://www.belgenet.com/arsiv/sozlesme/iheb.html#s>, 31 Mart 2003.

Türkiye Cumhuriyeti, bu beyannameyi kabul ettiğini 27 Mayıs 1949 tarihli resmi gazetede ilan etmiştir. Günümüzde yürürlükte bulunan 1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 56. maddesinde de sağlığın tüm yurttaşlar için anayasal bir hak olduğu belirtilmiştir.

1.1.2. SAĞLIK EKONOMİSİ

Samuelson ekonomiyi, “Kişilerin ve toplumun para kullanarak veya kullanmayarak yaptığı tercihlerle ilgilenmek, alternatif seçenek için kullanılabilir kaynakları kullanmak, çeşitli kişiler veya toplumdaki gruplar arasında, şimdi veya gelecekte, tüketmeleri için çeşitli mallar üretmek veya dağıtmaktır.” diye tanımlamıştır.⁴

Bu tanımda geçen “mal” kavramı, mal ve hizmetleri anlatmaktadır. “Mal ve hizmetlerin insanların ihtiyaçlarını giderme niteliğine fayda denir.”⁵ Başka bir deyişle mal ve hizmet, bireye fayda sağlayan herhangi bir şeyin genel adıdır. Toplumdaki bireylerin sağlıklarını korumak ve hastalanınca tekrar sağlıklı olmak istemeleri, sağlığı ve iyileşmeyi bireylere fayda sağlayan ve talep edilen bir hizmet türü haline getirmektedir. Bu durum da karşımıza sağlık ekonomisi kavramını çıkarmaktadır. “Sağlık ekonomisi, ekonomi kurallarının sağlığa uygulanmasıdır.”⁶ Başka bir deyişle sağlık ekonomisi, sağlık hizmetleri talep edenlerle arz edenler arasındaki ilişkileri inceleyen bir bilimdir.

Kişilerin ve toplumların sağlıklarını korumak, hastalandıklarında tedavilerini yapmak, tam olarak iyileşmeyip sakat kalanların başkalarına bağımlı olmadan yaşayabilmelerini sağlamak ve toplumların sağlık düzeylerini yükseltmek için yapılan planlı çalışmaların tümüne ise sağlık hizmeti denir.⁷

⁴ Hulki Uz, “Sağlık Ekonomisi”, Sağlık Hizmetleri El Kitabı, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayın, 1998, s. 63.

⁵ İsmet Mucuk, Modern İşletmecilik”, 5. bs., İstanbul, Der Yayınları, 1993, s.16.

⁶ Uz, a.g.e., s. 64.

⁷ Gülten Saydut, “Sağlık Kuruluşlarında Tıbbi Faaliyet Maliyetlerinin Saptanması ve Bir Örnek Uygulama”, İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1998, s.4.

Yirminci yüzyılın başlarına kadar, bireyler sağlık sorunlarını kendi maddi imkanları ve tecrübeleri ile çözmek zorundaydılar. “Sağlık hizmetlerinin topluma yaygınlaştırılması ise, insani duygular ve hayırseverlik açısından ele alınırdı: Kendi paraları ile muayene olamayanlara bu imkanı kısmen sağlayabilmek için hayırsever kişiler ve bazı vakıflar yardım yapardı.”⁸

Sanayi devrimiyle birlikte, sağlık hizmetleri büyük ölçüde kentleşme, sanayileşme ve nüfus hareketlerinden etkilenmiş, bu dönemde hastalık ve bilim konusundaki yargıların değişmesi, sağlık alanında işbölümü ve uzmanlaşmanın artması, Batı Avrupa’da risk paylaşımı mantığından hareketle sigortacılığın ortaya çıkması, hayırseverlik ve yöneticilik kavramlarının yer değiştirmesi gibi başka etkenler her ülkenin kendine özgü sağlık sistemini kurmasına yol açmıştır.⁹ Bismarck modeli olarak bilinen ve 1883 yılında Almanya’da ortaya çıkan genel sağlık sigortası uygulaması, bu konuda ilk örneklerden olup bazı değişikliklerle tüm Avrupa’ya yayılmıştır.¹⁰

Günümüzde sağlık hizmeti piyasası, yukarıda açıklanan gelişmeler sonucunda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de devletin hem izleyip denetlediği hem de bizzat sağlık üretiminde bulunarak katıldığı bir piyasa haline gelmiştir.

Nitekim, ekonomi kurallarının sağlığa tam olarak uygulanması ve sağlık hizmetleri piyasasının tam rekabet koşullarında veya tam rekabete yakın koşullarda çalışabileceğini savlamak olanaksızdır. Bu durum, aşağıdaki gibi açıklanabilir.¹¹

Talep Edenler Tam Bilgiye Sahip Değildirler: Tam rekabet piyasasında tüm alıcı ve satıcılar söz konusu mal veya hizmetle ilgili tüm bilgilere sahiplerken sağlık hizmeti ihtiyacını karşılamak üzere bunu sunan kişi, kurum veya kuruluşa

⁸ Mahmut Gecikligün, “Hastanelerde Maliyet Hesapları ve Maliyet Analizleri”, İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1977, s.1.

⁹ Haydar Sur, “Sağlık Hizmetlerinin Geçmişi ve Gelişimi”, Sağlık Hizmetleri El Kitabı, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayın, 1998, s.217.

¹⁰ A.e., s.218.

¹¹ Hulki Uz, “Sağlık Ekonomisi ve Hastanedeki Uygulamaları”, Hastane Yöneticiliği, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Nobel Tıp Kitabetleri, 1997, s. 136-139.

başvuranların hemen hiçbiri, hangi sağlık hizmetini ne kadar ve ne süre ile talep edeceğini bilemez. Bazı durumlarda ise, sağlık hizmetine talebi olan kişi bunun farkında bile olmayabilir.

Sağlık Hizmetine Talepte Kesinlik Yoktur: Tam rekabet piyasasında tüm alıcı ve satıcılar söz konusu mal veya hizmetin miktarını, fiyatını, bu malı veya hizmeti almak veya satmak için kimlerle rekabete gireceğini ve bunun gibi konularda bilgi sahibi iken aşılama gibi bazı hizmetler dışında talep edenlerin hangi sağlık hizmetini ne kadar ve ne zaman talep edeceklerini kestirmek oldukça güçtür. Kişinin ne zaman sağlığının bozulacağı ve sağlık hizmeti talep edeceği bilinemez.

Tekelcilik Bazen Kaçınılmazdır: Tam rekabette alıcı veya satıcıların hiçbiri tek başına tekel yaratamazlar. Mutlaka başka alıcı ve satıcıların olması gerekir. Oysa sağlığın ve verilecek hizmetin doğası gereği bazı hizmetlerin pazar şartlarında özel sektöre bırakılması bazen uygun olmayan sonuçlar doğurabilir. Kan üretimi, aşı üretimi ve dağıtımı buna örnektir. Öte yandan sağlık hizmetlerinin arzı, oldukça yüksek maliyetli yatırımlar gerektirmektedir ve özel sektör yatırım yaparken mutlaka fayda/maliyet analizi yapmak durumundadır. Bunun sonucunda, özellikle ekonomik bakımından geri kalmış yörelerde özel sektörün yatırım yapması beklenemez. Dolayısıyla devletin bazı durumlarda tekel olması kaçınılmazdır.

Pazara Giriş Çıkışta Kısıtlama Olması Bazen Gereklidir: Tam rekabette pazara giriş çıkışta herhangi bir kısıtlama yoktur. Oysa, sağlık hizmeti sunacak kişi ve kuruluşların, kamu tarafından şekillendirilmiş ve standartlaştırılmış belli temel bilgi, beceri ve deneyimlere sahip olmaları gerekli ve zorunludur. Ayrıca bir hizmet sunucunun vermesi gereken bazı sağlık bakımlarını vermekten kaçınması yani bu hizmetlerden oluşan pazardan çıkmak istemesi gibi bir tercihi de olamaz. Sözgelimi, doğum yapılan bir hastanenin yöneticisinin, doğumdan hemen sonraki bakım hizmetini çeşitli nedenler ileri sürerek vermeme gibi bir seçeneği olamaz.

Dışsallıklar Olabilir, Hatta Bazen Olması Da Amaçlanır: Pazardaki alış veriş sonucunda bu alış veriştten dolayı herhangi bir ödeme yapmayan veya yarar sağlamayan üçüncü taraflara ekonomik veya sosyal bir yük (negatif dışsallık) veya yarar (pozitif dışsallık) doğmamalıdır. Hemen tüm sağlık hizmetlerinde ise dışsallıklara rastlamak mümkündür. Tüberkülozlu bir hastanın tedavi edilmesi bu hastalığın yayılmasını önlediğinden sadece tedavi gören bireye değil tüm topluma yarar sağlar.

Bazı Sağlık Bakımları Kamu Eliyle Verilmek Zorundadır: Pazar şartlarında alınıp satılamayacak olan aşılama, aile planlaması, sağlık eğitimi gibi bazı hizmetler doğrudan ödeme yapmayan kişilere de verilmek zorundadır.

Devlet Müdahalesi Kaçınılmazdır: Tam rekabette devletin herhangi bir müdahalesi olmaması gerekirken tamamen özel sektör tarafından verilen bazı sağlık hizmetlerinin standartlarının belirlenmesi ve bunlara uyulup uyulmadığının takibinde ve bazen de fiyatlandırılmasında kamunun müdahalesi gerekir.

1.1.3. İŞLETME KAVRAMI VE SAĞLIK İŞLETMESİ

İşletme kavramının tanımı, çeşitli kaynaklarda değişik şekillerde yapılmıştır. İşletme, “Başkalarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere mal veya hizmet üreten ekonomik birimdir.”¹²

İşletme, talep olunma niteliğine sahip mal ve hizmetler üretmek amacıyla, üretim etmenleri olan doğal kaynaklar, emek, anamal (sermaye) ve organizasyonun, aralarında belli oranlar ve belli bir düzen ile bir araya getirilmesi ile meydana gelen birimdir.¹³

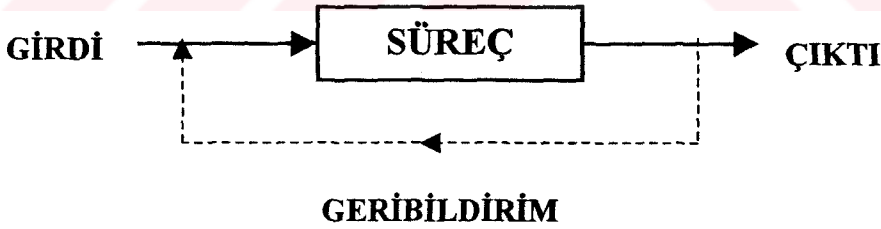
¹² Mucuk, a.g.e., s.17.

¹³ Kemal Tosun, İşletme Yönetimi, 5. bs., İstanbul, İşletme Fakültesi Yayını, No: 226, 1990, s.1.

İşletmeler mal ve hizmet üretimini kar amacıyla veya kar amacı olmadan gerçekleştirebilirler. Kamuya ait sağlık işletmeleri kar amacı gütmeyen işletmelere örnektir.

İşletmeler, mal ve hizmet üretebilmek için üretim etmenlerini belirli bir şekilde bir araya getirirler, yani organize ederler. Organize etme, bir kurumda belirlenen amaçlara varabilmek için düzenli ve sürekli işleyen bir sistem kurmaktır.¹⁴ Üretim etmenlerin bir araya gelmesinin anlamlı bir bütün oluşturması da işletmenin bir sistem olmasını gerektirmektedir. İşletmeler açık sistemlerdir. Açık sistem çevresinden veya başka sistemlerden girdi (input) alır, bunu belirli teknolojileri kullanarak işler ve dönüşüme tabi tutar, işleyip dönüşüme tabi tutarak mal ve hizmete çevirdiği çıktıları (outputları) ise başka sistemler için bir girdi olacaktır.¹⁵ Her sistemin kendine özgü girdileri ve çıktıları vardır.¹⁶ Bu sistem aşağıdaki şekil ile gösterilebilir.

Şekil 1- Sistem Olgusu

Sağlık işletmesi, yukarıda sayılan üretim etmenlerinin, özel şahıs ya da özel veya kamu kurum ve kuruluşlarınca bir araya getirilmesiyle oluşur. Sağlık işletmesi, bireyde fizyolojik gereksinimlere bağlı olarak ortaya çıkan sağlıkla ilgili sorunların uyumlu biçimde çözümlenerek, onun bedensel, ruhsal, sosyal ve çevresel yönden tam

¹⁴ Güngör Onal, *Temel İşletmecilik Bilgisi*, İstanbul, Marmara Üniversitesi Nihad Sâyar Eğitim Vakfı Yayınları, 1993, No:456-689, s.105.

¹⁵ Tamer Koçel, *İşletme Yöneticiliği: Yönetim ve Organizasyon Organizasyonlarda Davranış Klasik-Modern-Çağdaş Yaklaşımlar*, 8. bs, İstanbul, Beta Yayınları, 2001, s.190.

¹⁶ Onal, a.g.e., s.44.

uyum içerisinde yaşantısını sürdürmesine katkıda bulunan ekonomik hizmet ya da mal üreten sosyoekonomik bir birim olarak tanımlanır.¹⁷ Sağlık işletmesi kavramı; bir veya birkaç doktorun bir araya gelerek açtıkları muayenehaneler, sağlık ocakları, dispanserler, ihtisas hastaneleri ve genel hastaneler gibi birbirlerinden oldukça farklı tip işletmeleri kapsayan çok geniş bir kavramdır. Bu farklılıklar, gerek işletmenin hukuki durumu açısından, gerek örgütlenme şekli açısından gerekse özel veya kamuya ait olma açısından belirtilebilir.

Sağlık işletmesi kavramından ayrı düşünölemeyecek olan bir kavram da sağlık işletmeciliğidir. Sağlık işletmeciliği, bireylere ve topluma belirli hizmetlerin sağlanması yoluyla tıp ve sağlık hizmetlerine duyulan gereksinme ve işlevlerin karşılanması, sağlıklı bir çevrenin yaratılması için kaynakların ve işlevlerin planlanması, örgütlenmesi, yönlendirilmesi ve denetlenmesi işlevlerini kapsar.¹⁸

Ölkemizde sağlık kurumları örgütlenme şekli açısından hastaneler, dispanserler, sağlık ocak ve evleri, halk sağlığı laboratuvarları diye sıralanabilir.¹⁹ Ölkemizde sunulan sağlık hizmetlerinin çoğunluğu hastanelerde sağlanmaktadır.²⁰

1.2. HASTANENİN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ

1.2.1. HASTANE İŞLETMESİ VE ÖNEMİ

İlk çağlarda, Eski Mısır, Çin, Roma ve Yunan uygarlıkları başta olmak üzere çeşitli uygarlık merkezlerinde günümüz modern hastanesinin öncüleri olan hastane benzeri kuruluşların bulunduğu bilinmektedir. Bu kuruluşlar tapınaklar bünyelerinde

¹⁷ Kudret Şevket Sayın, E. Yasemin Yeğınboy, "Hizmet Sağlık İşletmelerinin Verimliliğinin Arttırılmasında Maliyetlerin Önemi", *Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar*, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.257.

¹⁸ Filiz Balcı Güney, "Hastanelerde Maliyet Muhasebesi Uygulanması ve Birim Çıktı Maliyetlerin Uygulanması: Bursa Özel Konur Hastanesi'nde Bir Örnek Uygulama", ", İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1999, s.8.

¹⁹ Burhan Demiralp, "Hastanelerde Maliyet Hesapları ve Maliyet Analizleri", İ.Ü. İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1993, s.4.

²⁰ Saydut, a.g.e., s.4.

kurulmuş olup buralarda genellikle yoksul, korunmasız ve yaşlı kişiler tedavi edilip barındırılırdı.²¹

Ortaçağdan itibaren ise topluma sağlık hizmeti sunmak için faaliyette bulunan hastane ve hastane benzeri kurumlar Avrupa ve Amerika kıtalarında genellikle manastırlar ve kiliseler bünyesinde; İslam ülkelerinde ise daha çok vakıflar aracılığıyla kurulmuş olan ve genellikle hayır amacıyla, bazen de askeri amaçlarla çalışan kuruluşlardı; bu kurumların hizmet verdikleri kesimler her zaman toplumun tümü olmayabiliyor, hatta bu kurumlar sağlık hizmeti verirken hastaların din, mezhep, ırk gibi kişisel durumlarını da göz önüne alabiliyorlardı.²²

Günümüzdeki anlamda hastanelerin ortaya çıkması ise sanayi devrimi ile modern tıbbın ortaya çıkması sonucunda ve yirminci yüzyılın başında hastanelerin ve sağlıkla ilgili mesleklerin bazı kurallara dayandırılmasıyla gerçekleşmiştir.²³

DSÖ hastaneleri; “müşahede, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon olmak üzere gruplandırılabilir sağlık hizmetleri veren, hastaların uzun veya kısa süreli tedavi gördükleri yataklı kuruluşlar” olarak tanımlanmaktadır.²⁴ SSB Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği’nde ise hastaneler, “hasta ve yaralıların, hastalıktan şüphe edenlerin ve sağlık durumlarını kontrol ettirmek isteyenlerin, ayaktan veya yatarak müşahade, muayene, teşhis, tedavi ve rehabilite edildikleri, aynı zamanda doğum yapılan kurumlar” olarak tanımlanmaktadır.²⁵

R. E. Brown, hastaneleri belli amaçları yerine getirebilmek için oluşturulmuş bir örgüt biçiminde tanımlayarak, onların; tedavi hizmetlerini gerçekleştirdikleri için tıbbi bir kuruluş, yönetimlerinde ekonomi ilkelerinin geçerli olması nedeniyle ekonomik bir işletme, doktorların ve başka sağlık personelinin eğitimlerindeki rolleri

²¹ Hikmet Seçim, *Hastane Yönetim ve Organizasyonu*, İstanbul, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayını, No:252, 1991, s.10.

²² Sur, a.g.e., s.219.

²³ A.e., s.218.

²⁴ Gecikligün, a.g.e., s.4.

²⁵ Seçim, a.g.e., s.5.

nedeniyle eğitim kurumu, araştırmaya olan katkıları nedeniyle bir araştırma kurumu, belli meslek gruplarından kişilerin çalıştığı ve bu gruplar arasında amaç ayrıcalıkları bulunması nedeniyle mesleki bir örgüt, ödeme gücüne bağımlı olmadan gereksinimi olan her kişiye hizmet sunmaları nedeniyle sosyal bir kurum, belirli bir coğrafi bölgeye hizmet götürmesi nedeniyle toplumsal bir girişim, devletin hastaneler üzerindeki denetiminden ötürü bir kamu kuruluşu, kısmen veya tam olarak toplumun yardımlarıyla çalışmalarını sürdürmelerine göre bir hayır kurumu niteliklerini taşıdıklarını savunmaktadır.²⁶

Hastaneler, toplumun tamamını yakından ilgilendiren sağlık sektörünün en temel unsuru olmaları nedeniyle son derece önemli kurumlardır. Günümüzde toplumun bu kurumların yöneticilerinden beklediği hastanelerin sadece tıbbi hizmet veren kurumlar olmaları değildir. Bunun yanında bu kurumların yöneticilerinin kendilerine tahsis edilen kaynakları da en etkin ve verimli şekilde kullanmaları gerekmektedir. Bu nedenle hastanelerin yönetimi işletme bilimi açısından özellikle önemlidir.

Bir hastanenin yönetimini üstlenecek kişilerin sadece tıp eğitimi almış kişiler olmaları halinde bu durumun çeşitli sıkıntılara yol açabileceği ilk defa Amerika Birleşik Devletleri'nde düşünülmüş ve işletme biliminin bir alt dalı olan hastane yönetimi kavramı ortaya atılmıştır. Bu durum akademik çevrelerde de ilgi görmüş ve sağlık hizmetleri yöneticiliği ile ilgili olarak ilk lisansüstü program 1934 yılında Chicago Üniversitesi Lisansüstü İşletme Okulu'nda "Hastane Yönetimi Yüksek Lisans Programı" adı altında başlatılmış, izleyen yıllarda da ABD'de, Kanada'da ve Avrupa'da benzeri isimlerle lisans, lisansüstü ve doktora düzeyinde çeşitli programlar oluşturulmuştur.²⁷

²⁶ Oktay Alpugan, "Hastane Yönetimi ve Ekonomik İlkeler", *Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar*, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.157.

²⁷ Fulya Sarvan, "Gelişmiş Ülkelerde ve Türkiye'de Sağlık Hizmetleri Yöneticiliği Meslek ve Eğitimi", *Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar*, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.8.

Ülkemizde sağlık hizmetleri yöneticiliği konusunda 1963 yılından itibaren çeşitli çalışmalar yapılmış olup günümüzde İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadı Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi bünyelerinde sürdürülmekte olan yüksek lisans, lisans ve sertifika programları ile hastane yöneticiliği eğitimi verilmektedir.²⁸

Toplum için son derece önemli olan hastanelerin, istenilen şekilde yönetilebilmeleri için öncelikle iyi analiz edilmeleri gerekmektedir. Hastane işletmelerinin daha etkin ve verimli bir şekilde incelenebilmesi için özelliklerinin belirtilmesinde, sınıflandırılmasında ve üretim süreçlerinin açıklanmasında fayda vardır.

1.2.2. HASTANE İŞLETMESİNİN ÖZELLİKLERİ

Hastane işletmesinin özelliklerinin belirtilmesi, bu kuruluşların daha iyi anlaşılabilmesi için zaruridir. Hastanelerin belli başlı özellikleri; hastanelerin birer hizmet organizasyonları olmaları, karmaşık yapıda ve açık dinamik sistemler olmaları, matris yapıda faaliyet gösteren organizasyonlar olmaları ve günde yirmi dört saat hizmet veren organizasyonlar olmalarıdır.²⁹

İşletmeler üretim süreçleri açısından ticaret işletmeleri, imalat işletmeleri ve hizmet işletmeleri olarak üçe ayrılırlar. Ticaret işletmeleri, diğer işletmelerden satın aldıkları ticari malları herhangi bir işleme tabi tutmadan satarlarken imalat işletmeleri satın aldıkları hammaddeleri işleme tabi tutup mamule dönüştürerek satarlar.³⁰ Hizmet üretmek veya pazarlamak için faaliyette bulunan ve bu amaçla üretim faktörlerini bir araya getiren işletmelere de hizmet işletmesi denir.³¹

²⁸ A.e., s.17-23.

²⁹ Seçim, a.g.e., s.19-26.

³⁰ L. Gayle Rayburn, *Cost Accounting: Using a Cost Management Approach*, 6. bs, y.y., Times Mirror Higher Education Group, Inc., 1996, s.25.

³¹ Onal, a.g.e. s.29.

Hastanelerde esas amaç sağlık hizmeti vermek olduğu için hastaneler birer hizmet işletmesidir. Hastanelerin retim süreci ileriki bölümlerde ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Hastanelerin bir diğer özelliği ise karmaşık yapıda, açık dinamik sistemler olmalarıdır. Hastanenin karmaşık yapıda olmasının nedenlerinden biri, hastane dışında hastaneyi etkileyen etmenlerin yani hastane çevresinin çok karmaşık oluşudur, hastane üzerinde devletin, sigorta şirketlerinin, meslek örgütlerinin ve derneklerin önemli etkileri bulunmaktadır.³² Bunun dışında, hastanelerin üretim süreciyle ilgili bazı hususlar nedeniyle de hastaneler karmaşık yapıda organizasyonlardır. Dış çevreden bilgi, malzeme, işgücü alıp topluma sağlık hizmeti sunan, bilim ve teknolojiadaki değişmelerin sürekli olarak etkilediği hastaneler, çevreleriyle sürekli etkileşimde bulunmaları sebebiyle açık ve dinamik sistemlerdir.

İşletmelerdeki süreçler çeşitli organizasyon yapıları ile gösterilebilir. Hastaneler ile ilgili bir diğer önemli özellik, organizasyon yapısı itibarıyla matris yapıda faaliyet gösteren organizasyonlar olmalarıdır. İşletmelerin organizasyon yapıları fonksiyonlara göre, coğrafi bölgelere göre veya üretilen mal (hizmet) eşitlerine göre oluşturulabilir.³³

Hastane işletmesinin yapısı ise bu yapılardan farklı bir yapı olan matris organizasyondur. Matris organizasyon, faaliyetlerin fonksiyon esasına göre gruplandırıldığı bir organizasyonun üzerine proje organizasyonunun monte edilmesiyle ortaya çıkan bir yapıdır.³⁴ Bir hastanede faaliyetlerin tıbbi hizmetler, hemşirelik hizmetleri şeklinde gruplandırılması fonksiyonel örgütlenmeyi ifade ederken tıbbi hizmetlerin kendi ilerinde dahiliye, hariciye, göz gibi sınıflandırılması ise hizmet esasına göre gruplandırmayı ifade eder ve proje organizasyonuna esas

³² Seçim, a.g.e., s.20.

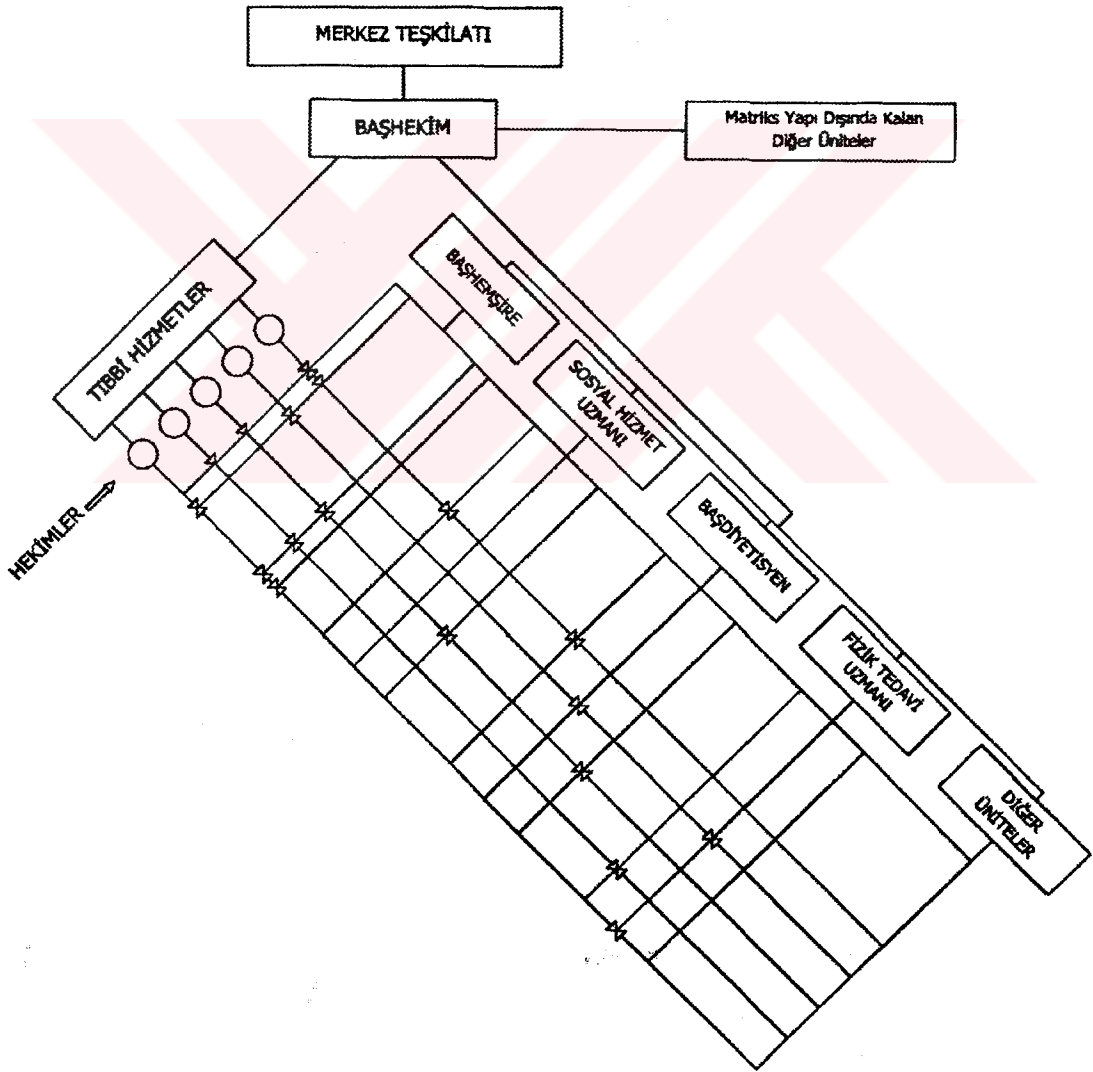
³³ Koçel, a.g.e., s.149-153.

³⁴ Seçim, a.g.e., s.24

oluşturmaktadır; burada projenin konusu belirli türdeki hastaların tedavi edilmesi, projenin kendisi ise herhangi bir türdeki hastaların tedavisidir.³⁵

Hastanedeki bir hemşirenin fonksiyonel yöneticisi başhemşire iken aynı hemşire ameliyata girdiği zaman bu hemşirenin proje yöneticisi ameliyatı yapan doktor olacaktır. Bir hastanedeki matris organizasyon yapısı aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.³⁶

Şekil 2- Hastanelerdeki Matris Organizasyon Yapısı

³⁵ A.e., s.25.

³⁶ Seçim, a.g.e., s.25.

Hastanelerin bir özelliği de yirmi dört saat hizmet veren kuruluşlar olmalarıdır. Hastanede yatan hastaların sürekli tıbbi bakıma muhtaç olmaları veya gözetim altında bulunmaları ile hastaneye acil vakalar gelmesi ihtimali hastanelerin sürekli hizmet veren kurumlar olması sonucunu ortaya çıkarır. Bu durumun hastanelerde vardiyalı çalışma başta olmak üzere çeşitli etkileri olacaktır.

1.2.3. HASTANELERİN SINIFLANDIRILMASI

Hastane, yukarıdaki tanıma uyan sağlık işletmelerinin genel adıdır. Ancak hastane, tek tip bir kurum veya kuruluşu değil, değişik kriterlere göre sınıflandırılabilir farklı türdeki sağlık işletmelerini kapsayan genel bir isimdir. Bir başka deyişle sadece hastane işletmesi dendiğinde, ne tür bir kurumun kast edildiği tam olarak anlaşılamamaktadır. Değişik kriterlere göre sınıflandırıldığında çok çeşitli organizasyonların genel adı olan hastane, esasen soyut bir kavram olup sağlık hizmeti sunmak üzere kurulmuş yataklı sağlık kurumlarını anlatmakta, ancak yönetim ve maliyet yapıları başta olmak üzere pek çok açıdan ne tür bir kurumun kast edildiğini anlatmakta yetersiz kalmaktadır. Hastanelerle ilgili bir inceleme veya araştırma yapılırken, hastaneler arasındaki farklılıkların göz önüne alınması, araştırmanın daha sağlıklı bulgular ortaya koymasını sağlayacaktır.

Bu bilgiler ışığında hastanelerin sınıflandırılması incelendiğinde, literatürde hastanelerin farklı kaynaklarda farklı şekillerde sınıflandırıldığı ve bu konuda bir fikir birliğinin olmadığı görülebilir. Çalışmada, bu sınıflandırmalardan sadece araştırmanın konusu ile ilgili olan sınıflandırmalara yer verilecektir. Bunun yanında, sınıflandırma yapılırken Türkiye'deki hastaneler esas alınmış olup A.B.D. ve A.B.'deki hastanelerdeki farklılık arz eden hususlar dikkate alınmamıştır.

Hastanelerin sınıflandırılmasında önemli olan kriterler, verilen hizmetin türü, yönetim ve kontrolünün kimde olduğu yani mülkiyetleri, hastalarının ortalama kalış süreleri ve hastanelerin büyüklükleri yani yatak kapasiteleridir. Bu kriterlerin her biri hastanenin yönetim ve maliyet yapısını önemli ölçüde etkileyecektir. Bu nedenle

hastaneler; verdikleri tedavi hizmetlerinin türlerine göre, mülkiyetlerine göre, hastaların hastanede ortalama kalış sürelerine göre ve yatak kapasitelerine göre dörde ayrılabilirler.

1.2.3.1. VERDİKLERİ TEDAVİ HİZMETLERİNİN TÜRLERİNE GÖRE HASTANELER

Yataklı bakım ve tedavi kuruluşları, verdikleri tedavi hizmetlerinin türlerine göre üç gruba ayrılabilir:³⁷

1. Genel Hastaneler
2. Eğitim Hastaneleri
3. Özel Dal Hastaneleri

Bunlardan genel hastaneler, her yaş grubunda çeşitli hastalıklara yakalanmış kişilere sağlık hizmeti verirken özel dal ya da ihtisas hastaneleri sadece belli hastalıklarla veya belirli organlarla ilgili vakaları kabul eden, belirli yaş grupları için kurulmuş olan hastanelerdir.³⁸ Başlıca özel dal hastaneleri; doğum hastaneleri, çocuk hastaneleri, acil yardım trafik hastaneleri, lepra, trahom hastaneleri, kanser hastaneleri, kemik hastaneleri, ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri ve göğüs hastalıkları hastaneleridir.³⁹ Eğitim hastaneleri ise genellikle üniversiteler bünyesinde kurulmuş olan eğitim, öğretim ve araştırma yapılan, ayaktan ve yatarak hastaya muayene, tanı, tedavi hizmetleri verilen, uzman ve ileri dal uzmanları yetiştiren kuruluşlardır.⁴⁰ Eğitim hastaneleri genel veya özel dal hastanesi olabilirler.

³⁷ Münevver Menderes, Korkut Ersoy, Genel Sistem Kuramı ve Sağlık Sistemi, "Hastane Sistemi ve Hasta Bakım Alt Sistemi", *Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar*, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.61.

³⁸ Demiralp, a.g.e., s.4.

³⁹ Menderes, Ersoy, a.g.e., s.61.

⁴⁰ Güney, a.g.e., s.11.

Hastanelerin verdikleri hizmetlere göre sınıflandırılması, yönetim organizasyonları ve maliyet yapıları başta olmak üzere pek çok bakımdan önemli olup yapılacak bir araştırmada öncelikli olarak göz önüne alınması gerekmektedir.

1.2.3.2. MÜLKİYETLERİNE GÖRE HASTANELER

Hastaneler mülkiyetlerine, bir başka deyişle yönetim ve kontrol yetkisinin sahipliğine göre de sınıflandırılabilirler. Ülkemizde bir hastanenin mülkiyetinden o hastaneyi yönetme ve kontrol etme yetkisine sahip kişi, kurum ve kuruluşlar anlaşılmakta ve bu kavramlar eş anlamlı olarak kullanılmaktadır.⁴¹ Hastaneler mülkiyetlerine göre kamu hastaneleri, hayır kurumları ve dernek hastaneleri ve özel hastaneler olarak üçe ayrılabilirler.⁴² Hastanelerin mülkiyetlerine göre aşağıdaki gibi sınıflandırılması da mümkündür:⁴³

1. Sağlık Bakanlığı Hastaneleri
2. SSK Hastaneleri
3. İktisadi Devlet Teşekkülleri Hastaneleri
4. Tıp Fakültesi Hastaneleri
5. Derneklere Ait Hastaneler
6. Özel Hastaneler
7. Belediye Hastaneleri
8. Yabancılarla Ait Hastaneler
9. Azınlıklara Ait Hastaneler
10. Diğer Bakanlıklara Ait Hastaneler

⁴¹ Seçim, a.g.e., s.8.

⁴² Menderes, Ersoy, a.g.e., s.61.

⁴³ Saydut, a.g.e., s.5.

1997 yılı Yataklı Tedavi Kurumları İstatistik yılına göre, ülkemizdeki mevcut hastanelerin kurum sayısı üzerinden %63'ü, toplam yatak sayısı üzerinden %50'si Sağlık Bakanlığı'na bağlı devlet hastaneleridir.⁴⁴

Ülkemizde yataklı tedavi kurumlarının mülkiyetinin dağılımı ise aşağıdaki gibidir:⁴⁵

% 63 Sağlık Bakanlığı

% 19 Özel (dernek, yabancı, azınlık ve şahıslara ait hastaneleri kapsamaktadır)

% 10 SSK

% 4 Milli Savunma Bakanlığı

% 3 Üniversite

% 1 Diğer Kamu Kuruluşları

% 1 KİT

Ülkemizde kamunun sağlık sektöründeki baskın rolü bu verilerden açıkça görülmektedir. Hastane işletmelerinin % 81'inin yönetiminin doğrudan ya da dolaylı olarak devlete bağlı olması, sağlık sektörü açısından birtakım problemleri de beraberinde getirmektedir. Çalışmanın hastanelerde üretim analizleri bölümünde bu konu üzerinde durulacaktır.

1.2.3.3. HASTALARIN HASTANEDE ORTALAMA KALIŞ SÜRELERİNE GÖRE HASTANELER

Hastaneler için bir diğer önemli ayırım da hastaların kalış sürelerine göre yapılmaktadır. Hastaneler hastaların hastanede ortalama kalış sürelerine göre kısa süreli ve uzun süreli hastaneler olarak ikiye ayrılırlar.⁴⁶

⁴⁴ Kader Kaya, "Hastanelerde Finansal Tablo Analizleri ve Bir Uygulama", İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1998, s.1.

⁴⁵ A.e., s.1.

⁴⁶ Seçim, a.g.e., s.8.

Hastaların ortalama olarak otuz günden az kaldıkları hastaneler kısa süreli, otuz günden fazla kaldıkları hastaneler ise uzun süreli hastaneler olarak sınıflandırılırlar.⁴⁷ Hastanelerin büyük bir kısmı kısa süreli hastane sınıflandırmasına dahildir. Uzun süreli hastanelerin başlıca örnekleri ise ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri ve lepra hastaneleridir.

Bu ayrımın yapılmasının nedeni, uzun süreli hastanelerin kuruluş ve çalışma esaslarının kısa süreli hastanelerinkilerden farklı olmasıdır. Kısa süreli hastanelerde temel amaç hastayı mümkün olan en kısa sürede iyileştirerek taburcu etmektir. Oysa uzun süreli hastanelerde, tedavi edilmesi ya mümkün olmayan ya da çok güç olan ve vakit alan, bu nedenle de tedavisi oldukça yüksek maliyetli olan hastalara bakılmaktadır. Hiçbir zaman tam olarak iyileşmeyen verem, lepra, ruh ve sinir hastalıkları gibi rahatsızlıklar nedeniyle hastaneye başvuran veya getirilen hastaların, bunların dışındaki rahatsızlıklardan başvuran hastalarla aynı şekilde işleme tabi tutulmaları, aynı ortamlarda bulunmaları toplum sağlığını olumsuz etkileyebilecektir.

Bu tip hastanelerin çoğunlukla kamuya veya hayır amaçlı çalışan vakıf veya derneklere ait olmalarının nedeni de bu tip hastanelerin çok yüksek olan işletme maliyetleridir. Bunların sonucu olarak uzun süreli hastaneler, kısa süreli hastanelerden pek çok yönleriyle ayrılmaktadır. Bu nedenle, uzun süreli hastaneler, kısa süreli hastanelerden ayrı olarak incelenmektedir.

1.2.3.4. YATAK KAPASİTELERİNE GÖRE HASTANELER

Hastaneler yatak kapasitelerine, bir başka deyişle büyüklüklerine göre 25, 50, 100, 200, 400, 600, 800 ve üzeri yatak kapasiteli hastaneler olarak sınıflandırılmaktadırlar.⁴⁸ Hastanelerin büyüklüklerine göre sınıflandırılmasında yatak sayısının kullanılmasının nedeni, bunun en objektif kriter olmasıdır. Hastane büyüdükçe bazı birimlerin örgütlenmesinde küçük hastanelere göre farklılıklar

⁴⁷ Güney, a.g.e., s.12.

⁴⁸ Seçim, a.g.e., s.9.

olacak ve hatta bazı yeni hizmet birimlerine ihtiyaç duyulacak, bunun yanında idari kademelerin sayısı artacaktır. Bunun sonucunda hastanedeki sorumluluk merkezlerinin sayısı artacaktır.⁴⁹

1.2.4. HASTANELERİN FONKSİYONLARI

Hastanelerin fonksiyonları ile anlatılmak istenen bir hastane işletmesinin sunduğu veya sunması beklenen hizmetlerdir. Hastane işletmesinin fonksiyonlarını incelemek, başka bir deyişle ne tür hizmetler ifa ettiklerini açıklamak, hastanelerin üretim sürecini ve dolayısıyla da maliyet yapılarını anlayabilmek için gereklidir.

DSÖ, hastanelerin geleneksel fonksiyonlarını, evlerinde, doktor muayenehanesinde veya kliniklerde tedavi ve bakımlarının yapılması olanaklı görülmeyen hastaların tedavi ve bakımları, doktorların ve yardımcı sağlık personelinin eğitimi, tıbbi araştırma şeklinde gruplamıştır.⁵⁰

Değişik kaynaklarda çeşitli şekillerde açıklanan hastanelerin fonksiyonları, aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir.

1.2.4.1. TIBBİ HİZMET FONKSİYONU

Tıbbi fonksiyon, sağlık hizmetleri üretimi fonksiyonu olarak da adlandırılabilir. Hastanenin temel fonksiyonu hasta ve yaralı bireylere sağlık hizmeti sunmaktır. Bir başka deyişle, hastane işletmesinin en önemli fonksiyonları, sağlık hizmeti ihtiyacı içinde bulunan bireyleri ihtiyaçlarına göre tedavi eden hizmetlerle, koruyucu, rehabilite edici ve sağlığı geliştirici hizmetleri kapsar.⁵¹ Bu hizmetlerin var olmaması halinde hastane işletmesinden söz edilemez. Hasta ve yaralıların tedavisi veya sağlık hizmetleri üretimi olarak da adlandırılabilen tıbbi fonksiyon, ayakta ve yatan hasta bakımı olarak gruplandırılabilir. Bu fonksiyona, ameliyat gibi hastanın

⁴⁹ A.e., s.9.

⁵⁰ Alpugan, a.g.e., s.158.

⁵¹ Güney, a.g.e., s.9.

şikayetine doğrudan yönelik olarak uygulanan faaliyetler ve röntgen gibi destekleyici faaliyetler dahildir.

1.2.4.2. EĞİTİM FONKSİYONU

Hastanelerin sağlık hizmeti sunmak dışında en önemli görevlerinden biri de eğitim vermektir. Hastanelerin eğitim fonksiyonu dört bölümde incelenir. “Hastanelerde verilen ya da hastanelerden beklenen eğitim hizmetleri, hastaların ve yakınlarının eğitimi, öğrencilerin eğitimi, hastane personelinin hizmet-içi eğitimi ile sağlık konularında kamuoyunun eğitimi olarak sıralanabilir.”⁵²

Hastanelerin temel fonksiyonu olan hasta ve yaralıların tedavisi fonksiyonu ile yakından alakalı olan hastaların ve yakınlarının eğitimi, hastanın ve hasta yakınlarının gerek tedavi sırasında gerekse tedavi sonrasında hastalıkla ve tedavisiyle ilgili olarak bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesini anlatır.

Hastanelerde verilen bir diğer eğitim türü de tıp ve hemşirelik öğrencileri ile yardımcı tıp personeli sınıfına giren öğrencilerin eğitimidir. Laboratuvar asistanlığı, eczacı kalfalığı, hemşire yardımcılığı gibi eğitim süresi bir yıl ya da daha kısa olan dallarda eğitimin tamamı, hekimlik, yüksek hemşirelik, diyetisyenlik gibi lisans eğitimi gerektiren alanlarda da öğrencilerin klinik eğitimleri hastanelerde yapılmakta, bunun yanı sıra hastaneye alınan yeni personelin işe alışmasını sağlamak, mevcut personelin bilgilerini tazelemek, yeni bilgiler edinmelerini sağlamak ve becerilerini geliştirmek için hekimlikte sürekli tıp eğitimi olarak da adlandırılan hizmet-içi eğitim verilmektedir.⁵³

Bu eğitim faaliyetleri haricinde hastanelerden beklenen eğitim hizmeti, toplum sağlığı ile ilgili konularda kamuoyunun bilgilendirilerek eğitilmesidir.

⁵² Seçim, a.g.e., s.15.

⁵³ A.e., s.15-16.

Ülkemizde eğitim fonksiyonu ön planda olan başka bir deyişle eğitim hastanesi olarak nitelendirilebilecek 23'ü üniversite hastanesi, 26'sı Sağlık Bakanlığı hastanesi, 10'u SSK hastanesi, 1'i adet vakıf ve 1'i de KİT hastanesi olmak üzere toplam 61 hastane vardır.⁵⁴

1.2.4.3. OTELCİLİK FONKSİYONU

Yataklı tedavi kurumları olan hastanelerin bu niteliğinden kaynaklanan otelcilik fonksiyonu, hastaların hijyen açısından uygun koşullarda barındırılması, yiyecek içeceğinin sağlanması ve rahat ettirilmesini kapsar. Hastanelerin bu durumu, bir otelde bulunan bazı birimlerin kurulmasını gerektirir. Bu fonksiyon, ev idaresi hizmetleri olarak da adlandırılır.⁵⁵

1.2.4.4. MALİ VE İDARİ FONKSİYONLAR

Bütün işletmeler gibi hastanelerde de mali ve idari fonksiyonlar mevcuttur. İdari fonksiyonlar hastanedeki tüm yönetim organizasyon faaliyetlerini kapsarken mali fonksiyonlar hastane ile ilgili tüm gelir ve gider işlemlerinin yönetimini kapsar.⁵⁶ Duran varlık alımı yani yatırım kararları da bu fonksiyonların içindedir.

1.2.4.5. TEKNİK HİZMET FONKSİYONU

Bir hastanede, verilen hizmetin doğası gereği değişik özellikleri bulunan çok çeşitli makine ve cihazlar bulunur. Teknik fonksiyonlar, bu makine ve cihazlar başta olmak üzere bina ve malzemelerin tamiri ve bakımı ile çamaşırhane, terzihane, mutfak vb. gibi destek hizmetlerini kapsar.⁵⁷

⁵⁴ Güney, a.g.e., s.10.

⁵⁵ Kaya, a.g.e., s.18.

⁵⁶ A.e., s.18.

⁵⁷ A.e., s.18.

1.2.4.6. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME FONKSİYONU

Hastanelerin bir diğer fonksiyonu da araştırma geliştirme fonksiyonudur. Bu araştırma ve geliştirme fonksiyonu, tıbbi ve idari araştırma olmak üzere iki türdür.⁵⁸ Tıbbi araştırma da klinik ve geçmişe dönük olmak üzere ikiye ayrılır.

Diğer pozitif bilimlerin aksine, temel konusu insan hayatı ve sağlığı olan tıp biliminde deney imkanları hem kanuni hem de etik açıdan oldukça sınırlıdır. Hastaneler bu tür deneylerin en uygun şekilde yapılabileceği yegane kuruluşlardır. Hastanelerde zaman zaman klinik deneyler yapılmakta, tedavi usulleri ve hastaların tedavi araçlarına ne şekilde cevap verdikleri incelenmektedir.

Planlı olarak yapılan klinik deneyler yanında, hastanelerde sürekli olarak verilen tıbbi hizmetler, belli bir sistematikte kaydedilmektedir. Hastaneye yapılan her başvuru ayrı bir vakadır; hastanın başvuru tarihi, teşhis, hangi tedaviye karar verildiği, hangi tedavilerin uygulandığı, hastanın hangi ilaçları ne kadar süreyle kullandığı, hastanın ne kadar süre tedavi gördüğü, hastanın tahlilleri başta olmak üzere hastayla ilgili çeşitli ölçümler, hastanın tedaviye nasıl cevap verdiği, tedavinin başarılı olup olmadığı, eğer tedavi başarısız olduysa neden başarısız olduğu, taburcu olma tarihi gibi bilgiler her zaman kaydedilir. Bu bilgiler son derece titizlikle tutulur ve saklanır. Bir hastalıkla ilgili bir araştırma yapılırken bu kayıtların incelenmesi son derece faydalı ve hatta zaruridir. Bu yönüyle de hastaneler sağlık sektörü için ar-ge fonksiyonunu yerine getirmektedirler.

Hastanelerde yapılan bir diğer araştırma türü de, hastane endüstrisi büyük endüstriler arasında yer alan Batıda ve özellikle ABD’de çok büyük önem verilen hastane işletmesindeki işletmecilik sorunlarının saptanıp çözümüne yönelik olarak yürütülen idari araştırmalardır. Bu araştırmalar hastanelerin verimliliğini ve etkinliğini arttırmaya yönelik çalışmalardır.⁵⁹

⁵⁸ Seçim, a.g.e., s.18.

⁵⁹ A.e., s.18.

1.2.4.7. HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ FONKSİYONU

Hastaneler, yukarıda sayılanlar haricinde halk sağlığı hizmetleri fonksiyonunu da yerine getirmektedirler. Halk sağlığı hizmeti fonksiyonu, toplumun sağlık seviyesinin ve sağlık bilincinin yükseltilmesini kapsar. Bulaşıcı hastalıklar başta olmak üzere, hastaların tedavi edilmesiyle sadece tedavi edilen kişinin değil tüm toplumun genel sağlık seviyesi de yükselecektir.

Hastaneler aynı zamanda uyuşturucu, alkolizm ve trafik kazalarına karşı toplumun bilinçlendirilmesi ile adı geçen durumlar sonucunda oluşabilecek sağlık problemlerinin ortaya çıkmasını önlemeyi amaçlarlar. Bu hem sağlık sektörü için hem de ülke ekonomisi için zaman ve maliyet tasarrufu sağlayan son derece önemli bir fonksiyondur. Son olarak, hastaneler aşı kampanyaları ve sağlık taramaları gibi faaliyetler ile koruyucu tıp alanında da hizmet vermektedirler.

1.3. HASTANELERDE HİZMET ÜRETİMİ

Hastane işletmeleri, diğer işletmeler gibi girdilerini veya bir başka deyişle kaynaklarını bir dönüşüm sürecinden sonra topluma çıktı olarak sunan açık sistemlerdir. “Hastane üretiminin ve maliyetlerinin ekonomik analizini yapabilmek için hastanelerin sağladığı hizmetin ölçülmesi bir ön şarttır.”⁶⁰ Her işletme gibi kıt kaynaklarını en etkin ve verimli şekilde kullanmak durumunda olan hastaneler, bunu yaparlarken de çıktılarını en kaliteli ve en az maliyetle üretmeye çalışmalıdırlar. Girdilerinin ve çıktıların özelliklerinden dolayı etkinlik ve verimliliğin diğer işletmelere göre çok daha önemli olduğu hastanelerde, özellikle maliyet yapılarının bu amaca hizmet ettiği kuşkuludur. Hastanelerin maliyet yapıları incelenmeden önce girdi ve çıktıları göz önüne alınarak üretim analizi yapılması gerekir.

⁶⁰ Gecikligün, a.g.e., s.22.

İşletmelerin üretim süreçleri açısından ticaret işletmeleri, imalat işletmeleri ve hizmet işletmeleri olarak üçe ayrıldığı daha önce belirtilmişti. Toptan veya perakende olarak mal alıp herhangi bir işleme tabi tutmadan satış yapan ticaret işletmeleri, aldıkları ticari malları herhangi bir işleme tabi tutmadan satarlarken imalat işletmeleri aldıkları hammaddeleri işleyerek satarlar. Hizmet işletmeleri ise hizmet üretmek veya pazarlamak için faaliyette bulunan ve bu amaçla üretim faktörlerini bir araya getiren işletmelerdir. İşletmeler bu üç tip üretim faaliyetinden sadece birini, ikisini veya tümünü yapabilirler. Bir işletmeyi üretim süreçleri açısından tanımlarken bu faaliyetlerden hangisinin baskın olduğu göz önüne alınmalıdır.

Bir hastane işletmesinde bu üç tip üretim faaliyetinin tümü de yapılmaktadır. Bir hastanede, satın alınmış ilaç ve tıbbi malzeme, bunun dışında eğer varsa kantininde yiyecek içecek, butiğinde giyim eşyaları satılabilir. Bu açıdan hastane bir ticaret işletmesi gibi çalışmaktadır. Diğer yandan bir hastanede, gelen hasta ameliyata alınmakta, hastada fiziki olarak bir değişiklik meydana gelmekte, hatta hastaya kalp pili gibi yabancı maddeler takılabilmektedir. Bu açıdan hastane işletmesi imalat işletmesi gibi çalışmaktadır.

Ancak hastanenin asıl çıktısı, kalp kapağı takılmış hasta değil, sağlığını kazanmış hasta, başka bir deyişle sağlıktır. Dolayısıyla, bir hastanede üç tip üretim faaliyetinin üçünün de yapıldığı görülmesine karşın, hastane işletmesinin sunduğu sağlık hizmetidir, hastaneler de hizmet işletmeleridir. Hastane üretiminin ve maliyetlerinin analizini yapabilmek için hastanelerin sağladığı hizmetin ölçülmesi bir ön şarttır. Ancak diğer hizmet sektörlerinde olduğu gibi hastanelerin üretiminin ölçülmesi son derece zordur, belki de imkansızdır; bu zorluğun nedeni hastanelerin çalışmaları sonucu fiziksel ürünler ortaya koymamaları ancak kişilerde kişilerin sağlık durumlarıyla orantılı olan bir tatmin duygusu oluşturmalarıdır.⁶¹ Bu tatmin duygusunu yaratma ise hastaneye gelen hasta veya hasta olduğundan şüphelenilen kişinin iyileştirilmesi veya kontrollerinin tamamlanarak bir sağlık sorunun

⁶¹ A.e., s.22.

olmadığının kişiye bildirilmesidir. Yapılacak üretim ve maliyet analizlerinde bu özellik mutlaka dikkate alınmalıdır.

Sistem yaklaşımı açısından işletme, mal ve hizmetler üretmek amacıyla, girdileri olan sermaye, emek, doğal kaynaklar ve organizasyonunun, aralarında belli oranlar ve belli bir düzen ile bir araya getirilmesi ile meydana gelen ekonomik bir birimdir. Bir başka deyişle işletme, girdileri bir üretim süreci sonucunda çıktılara dönüştürür. Bir hastane işletmesinin amacı, belirli düzeydeki sağlık hizmetlerini en düşük maliyetle ve maksimum nicelikte üretebilmek biçiminde belirlenirken, hastane yöneticisi de bu amacı gerçekleştirmek amacıyla hastane kaynaklarının optimum düzeyde kullanılmasını planlayan ve hizmetler için gerekli olan girdileri kontrol altında bulunduran kişi olarak tanımlanabilir.⁶² Bir hastane işletmesinin başarısı, yukarıda belirtildiği gibi kaynaklarını en uygun şekilde kullanarak istenen çıktıları yaratmasıdır.

Bir işletmenin başarısı çeşitli şekillerde ölçülebilir. Bunlardan en objektif olanı işletmenin o dönemdeki net kârıdır. Bir başka deyişle işletmenin finansal tabloları analiz edilerek işletmenin ne kadar başarılı olduğu görülebilir. Eğer işletme, kaynaklarını etkin ve verimli şekilde kullanmışsa, yani faaliyet gösterdiği sektörde beğenilecek ve alıcı bulabilecek mal veya hizmeti en az maliyetle üretebilmişse üretim olanakları çerçevesinde en çok satışı yapabilecek ve kârını maksimize edebilecektir. Günümüzde küreselleşmenin sonucu olarak ortaya çıkan küresel ticaret ve rekabet, piyasaları tam rekabet piyasasına yaklaştırmış, işletme sahiplerinin ve yöneticilerinin eskiden kullandıkları “maliyet artı istenilen kâr eşittir satış fiyatı” düşüncesi artık tamamen terk edilmiş, bunun yerine günümüzde “pazarda belirlenmiş fiyat eksi maliyet eşittir kâr” prensibi geçerlilik kazanmıştır. Bunun sonucu olarak işletmeler kar maksimizasyonu için sadece maliyetlerini düşürmeye ve satış hacimlerini arttırmaya çalışmaktadırlar.

⁶² Güney, a.g.e., s.6.

Hastane işletmelerinin diğer işletmelerden önemli farklılıkları bulunmaktadır. Sadece fiyatlama, prodüktivite, net kar, maliyet ve gelir analizleri de hastane işletmesinin başarısının ölçülebilmesi için yeterli değildir. Diğer işletmeler için önemli bir husus olan maliyetlerin azaltılması prensibi, insan hayatı söz konusu olduğunda çoğunlukla tatbik edilememektedir. Özellikle bir ameliyatta kullanılan tıbbi malzeme tüketimi ve ameliyat sonrası bakım süresi gibi konularda kesin bir tahmin yapıp buna göre standartlar oluşturmak oldukça zordur. Bunların yanında hastanelerin matris yapıda faaliyet gösteren organizasyonlar olmaları, bir başka deyişle çalışanlarının önemli bir kısmının organizasyon içinde değişik roller üstlenebilmeleri de üretim süreci analizleri yapılmasını zaruri kılmakta aynı zamanda da zorlaştırmaktadır. Hastane üretiminin gerçek bir ölçüsünün bulunmaması, üretim fonksiyonlarının metodolojik güçlükleri ve input ölçülerinin yetersiz olması üretim fonksiyonlarından yararlanmayı engellemektedir.⁶³

Hastane işletmesinin girdi ve çıktılarının açıklanması hastane işletmesinin üretim sürecinin analiz edilmesini kolaylaştıracaktır.

1.3.1. HASTANELERİN GİRDİLERİ

Hastane işletmesi de diğer işletmeler gibi girdiler olarak adlandırılan üretim faktörlerini alarak bir süreçten sonra bunları çeşitli çıktılara dönüştürür. Hastane işletmesinin girdileri işgücü, teknoloji, finansman, malzeme, fiziksel tesisler ve doğal kaynaklar, ile hasta olarak sınıflandırılır.⁶⁴ Bu girdilere, sadece eğitim hastaneleri için öğrenci girdisi de eklenmelidir. Bunun dışındaki girdiler, hastanelerin sınıflandırılmasına göre içerik olarak bazı farklılıklar göstermekle beraber tüm hastaneler için aynıdır.

⁶³ Gecikligün, a.g.e., s.10.

⁶⁴ Güney, a.g.e., s.13-17.

1.3.1.1. İŞGÜCÜ

Bir hastanedeki işgücü, sağlık hizmetleri personeli, yardımcı hizmet personeli ve genel idarî hizmetler personeli olarak üçe ayrılır. Uzman doktor, asistan doktor, diyetisyen ve biyologlar sağlık hizmetleri personeli; hemşire, laboratuvar teknisyeni, röntgen teknisyeni, hastabakıcı ve eczacılar yardımcı hizmet personeli, hastane yöneticisi ve emrindeki memurlar, teknik personel ve hizmetliler ise genel idarî hizmetler personeli olarak nitelendirilir.⁶⁵

İşgücü girdisi, hastane personelinin sayısı, çalışma saatleri ve aldıkları ücret ile ölçülür; ancak burada dikkat edilmesi gereken nokta bu ölçütlerin ayrı ayrı değil birlikte anlamlı sonuçlar verdiğidir.⁶⁶ Burada hastane yönetiminin ücret politikaları önemlidir. Bir hastanede hekimlerin ücretlendirilmesinde üç model kullanılmaktadır. Bunlar, maaş, kişi başına ödeme ve hizmet başına ödemedir.⁶⁷

1.3.1.2. TEKNOLOJİ

Hastaneler için en önemli girdilerden biri olan teknoloji, hastanelerin hizmet üretiminin hemen tüm aşamalarında kullandıkları önemli bir unsurdur. Hastaneye başvuran hastaya yapılan tahliller, çekilen röntgen veya ultrason, ameliyatta kullanılan yüksek teknoloji ürünü cihazlar, teknoloji girdisini oluşturlar. Üstelik günümüzde bazı hastanelerde uygulanan ve yakın gelecekte tüm hastanelerde uygulanacak olan hastanın hastaneye ilk başvurduğundan itibaren kendisi için bilgisayar sisteminde bir dosya açılması ve kendisi ile ilgili tüm verilerin bu dosyada elektronik ortamda saklanması, teknolojik altyapının önemini göstermektedir.

⁶⁵ A.e., s.14.

⁶⁶ Gecikligün, a.g.e., s.44.

⁶⁷ Hulki Uz, "Sağlık Hizmetlerinin Finansmanı ve Sağlık Hizmeti Sunanlara Ödeme Modelleri", Sağlık Hizmetleri El Kitabı, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayın, 1998, s.105.

Araştırmalar, lkemiz hastanelerinde tıbbi cihazlardan gerektiği şekilde yararlanılmadığını ve önemli sayılabilecek derecede kaynak israfına sebep olunduğunu göstermektedir.⁶⁸

Teşhis ve tedavide tıbbi hataları ve yan etkileri en aza indirmek amacıyla tıbbi cihazların yoğunlukla kullanılması nedeniyle teknoloji yoğun işletmeler olarak nitelenen hastanelerde teknoloji verimliliğinin arttırılabilmesi ve tıbbi cihazlardan gerektiği şekilde yararlanabilmek için; personelin eğitilmesi, enerji kaynaklarının gelişmiş teknolojiye sahip sistemlerle donatılması, tıbbi cihazlarda kaliteli malzemenin kullanılması, periyodik olarak koruyucu bakımlarının yapılması, bakım, kalibrasyon ve onarım hizmetlerinde uzman kişilerin kullanılması ve hastanelerde biyomedikal mühendislik bölümünün kurulması gerekir.⁶⁹

Teknoloji girdisinin iktisadi ölçümünün yapılabilmesi için bir hastanede kullanılan tüm cihaz ve bilgiişlem sistemlerinin kayıtları incelenmeli, hangi cihazın hangi bölümde, eğer birden fazla bölümde kullanılıyorsa da bu kullanımın ne şekilde blştrldğ tespit edilmelidir. Ancak bu konuda özellikle kamuya ait sağlık kuruluşlarında ciddi sıkıntılar mevcuttur. Sabit kıymetlerin değer ve miktarlarını hastanelerin demirbaş kayıtlarından çıkarmak pratik olarak mümkün olmadığı gibi, elde edilecek miktar bilgilerinin büyük çeşitlilik göstermesi ve defter değerlerinin fiyat değişmeleri yüzünden anlamsız hale gelmesi nedeniyle önemli sıkıntılar yaşanmaktadır.⁷⁰

Bu sıkıntıları aşabilmek, incelenen hastanedeki cihazların benzerlerinin bugünkü değerlerinin üretici firmalardan öğrenilmesi ve bu değer üzerinden amortisman ayrılmış gibi hesaplanmasıyla mümkün olabilir. Cihazların kullanımı içinse hem bu cihazları kullanan personele ve uzman görüşüne dayanılarak hem de yerinde ölçümlerle önemli ölçüde doğru bilgiler edinilebilir.

⁶⁸ Güney, a.g.e., s.15.

⁶⁹ A.e., s.15.

⁷⁰ Gecikligün, a.g.e., s.45.

1.3.1.3. FİNANSMAN

Hastanelerin finansmanı kamu, özel kişi ve kuruluşlar veya dernek ve vakıflar tarafından sağlanır. Ülkemizdeki kamuya ait hastaneler Sağlık Bakanlığı hastaneleri, diğer bakanlıklara ait hastaneler, SSK hastaneleri, iktisadi devlet teşekkülleri hastaneleri, tıp fakültesi hastaneler ve belediye hastaneleri olup bunların finansmanları bağlı oldukları kuruma göre genel bütçeden, katma bütçeden veya hastanenin kendi döner sermayesinden sağlanır. Derneklere ait hastanelerin, özel hastaneler ile özel hastane statüsünde olan yabancılara ve azınlıklara ait hastanelerin finansmanı ise sahipliğini elinde bulunduran kurumlarca karşılanır.

1.3.1.4. MALZEME

Bir hastanede kullanılan malzemeler, verilen hizmetin niteliği gereği hastanelerin vazgeçilmez öğesidirler. Hem tıbbi hem de ekonomik nedenlerle kullanımlarının dikkatle izlenmesi ve kaydedilmesi son derece önemlidir. Tüm hastanelerde kullanılan ilaç ve tıbbi malzeme kaydedilmektedir. Bu nedenle hastane işletmesinin belli başlı girdilerinden birini oluştururlar. Tıbbi malzeme ve ilaç haricindeki malzemeler ise hizmetin üretilmesinde doğrudan kullanılmayan ancak hastanenin faaliyetini sürdürmesi için gerekli olan yedek parça, yakacak, yiyecek, giyecek, elektrik, su, kırtasiye malzemeleri gibi unsurlardan oluşur.

1.3.1.5. FİZİKSEL TESİSLER VE DOĞAL KAYNAKLAR

Hastanenin kuruluş yeri, hastane binası ve ekleri de fiziksel tesisler ve doğal kaynaklar olarak adlandırılan girdilerdir. Hastanenin kuruluş yeri seçilirken hastanenin ulaşılabilirliği, kurulduğu bölgedeki ihtiyacı giderebilmesi ve çevre kirliliği ile ilgili faktörlerin de dikkate alınması, hastanede verilecek hizmet kalitesinin yüksek olabilmesinin ilk koşuludur. Bunun yanında binanın mimari özelliklerinin ve altyapısının verilen hizmete uygun olması da en az kuruluş yeri seçimi kadar önemlidir. Binanın kuruluş yerinin yanlış seçilmesi veya mimari

özelliklerinin yeterli olmadığından sonradan anlaşılması pek çok sıkıntıyı beraberinde getirecektir. Bir hastanenin taşınması veya donanımların ve mimari özelliklerinin değiştirilmesi son derece zor ve maliyetli bir iştir. Bir hastanede kullanılan cihazların çok hassas ve değerli olmaları, yeni bir kuruluş yeri aranmasının ve binanın donatılmasının zorluğu gibi nedenlerle bir hastanenin taşınması sık karşılaşılan bir durum değildir. Bu durumda, hastane aynı yerde hizmete devam etmeye çalışacak ve topluma sağlayabileceğinden daha az fayda sağlayacaktır. Mimari ve altyapısal özelliklerinin yetersizliğinin sonradan anlaşıldığı durumlarda ise hastanede yapılacak tadilatlar nedeniyle hem hastane topluma sunabileceğinden daha az hizmet sunacak hem de bu durum çalışanları, hastaları ve yakınlarını olumsuz etkileyecektir.

Dolayısıyla, hastanenin kuruluş yeri seçilirken ve hastane binası inşa edilirken altyapı ve mimari özelliklerine dikkat edilmemesi halinde, hem hastanenin sahipliğini elinde bulunduranlar hem de hastalar ve dolayısıyla toplum için çok ciddi kaynak ve zaman israfı meydana gelecektir.

1.3.1.6. HASTA

Hastanede hizmet üretiminin gerçekleştirilmesi için işgücü, teknoloji, finansman, malzeme, fiziksel tesisler ve doğal kaynakların yanında hastaya da bir girdi olarak ihtiyaç vardır. “Biyolojik ve ruhsal olarak sağlık hizmeti ihtiyacı içinde olan, hasta olduklarından kuşkulanan, sağlık durumlarını kontrol ettirmek isteyen bireylerin tümü, hastaneler açısından hasta olarak kabul edilmektedirler.”⁷¹

1.3.1.7. ÖĞRENCİ

Eğitim hastaneleri için öğrenci de çok önemli bir girdidir. Sağlık hizmetlerinin niteliği gereği doktorların eğitimi son derece önemlidir. Sağlık hizmetinin sağlanmasında temel rolü oynayan doktorlar, aldıkları lisans ve uzmanlık eğitimlerini eğitim hastaneleri sayesinde uygulamalı olarak tamamlayabilmektedirler.

⁷¹ Güney, a.g.e., s.17.

1.3.2. HASTANELERİN ÇIKTILARI

Hastaneler, yukarıda belirtilen girdilerini çeşitli dönüşüm süreçlerinden geçirerek çıktılar elde ederler. Bu süreçler sağlıklı veya hasta bireye yönelik olarak verilen koruyucu hizmetler, muayene, tanı, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleridir; hasta bireyin sağlığına kavuşması, hasta tatmini, sağlıklı olan bireyin sağlığının korunarak toplum sağlık düzeyinin yükseltilmesi, eğitilmiş bireyler ve personel, daha genel bir çerçeveden bakıldığında sağlıklı bireyin ve eğitilmiş işgücünün ekonomiye katkıları sonucu gelişmiş bir toplum hastanelerin çıktılarıdır.⁷² Hastanelerin üretim süreci aşağıdaki gibi gösterilebilir:

Şekil 3- Hastane İşletmesinin Sistemi

⁷² A.e., s.18.

Hastane işletmesinin iktisadi analizinde önemli zorluklar bulunmaktadır. Bunun nedeni, hastane işletmesinin çıktıları olan hasta bireyin sağlığına kavuşması, hasta tatmini, sağlıklı olan bireyin sağlığının korunarak toplum sağlık düzeyinin yükseltilmesi, eğitilmiş bireyler ve personel ve toplumun artan yaşam standardının ölçülmesinin zor olmasıdır. Bu nedenle hastane işletmesinin hem verimlilik analizinde hem de maliyet analizinde doğrudan doğruya bu çıktılar kullanılmaz, bunun yerine bu çıktılar hakkında en doğru fikri vereceği düşünülen ölçü birimleri kullanılır. Hastane üretiminin ölçü birimleri olarak adlandırılan bu ölçütler aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1.3.3. HASTANE ÜRETİMİNİN ÖLÇÜ BİRİMLERİ

Hastanenin üretiminin ölçülmesi için çıktının niteliğine göre değişik ölçü birimleri kullanılır. Bu ölçü birimleri; hasta günü sayısı, hasta sayısı, çeşitli karakteristiklerin tartılı toplamı ve vaka bileşimi olarak dört grupta toplanabilir.⁷³

1.3.3.1. HASTA GÜNÜ SAYISI

Verilen bir dönemin her günü için, gece yarısı hasta mevcuduna yeni yatanların eklenmesi ve taburcu edilenlerin çıkarılması sonucu bulunan rakamların toplamı hasta gün sayısını verir.⁷⁴ Objektif bir veri olan hasta günü sayısı, hastanenin kapasite kullanımı hakkında yeterli bilgi verir. “Belli sayıda yataktan daha çok hasta günü elde etmek, hastanenin daha yüksek oranda kullanıldığını belirtmeye yardım edebilir.”⁷⁵ Bundan başka hastanenin otel tipi hizmetleri ile ilgili bir analizde de yararlı olabilir, ancak bunların dışında bir özelliği yoktur, çünkü bu ölçü birimi hizmet kalitesi ve etkinliği ölçmede yetersiz kalmaktadır. Bunun yanında poliklinik hizmetleri, laboratuvar analizleri, ameliyatlar, fizik tedavi ve ilaç tedavisi gibi hizmetlerin de hasta gün sayısı ile ilgisi bulunmamaktadır.

⁷³ Gecikligün, a.g.e., s.24-29.

⁷⁴ A.e., s.24.

⁷⁵ A.e., s.25.

1.3.3.2. HASTA SAYISI

Belli bir dönemde hastaneye gelen hasta sayısının mevcut hasta sayısına eklenmesi ve dönem sonundaki hasta sayısının çıkarılması ile bulunur.⁷⁶ Bir hastanede hasta sayısının emsallerine göre yüksek olması hastaların hastanede daha kısa kaldıkları yani tedavinin yeterince etkin olduğu anlamına gelebilir. Ancak hasta sayısı, hastaların hastanede ne kadar yattıklarını belirtmemektedir.

1.3.3.3. ÇEŞİTLİ KARAKTERİSTİKLERİN TARTILI TOPLAMI

Hasta gün sayısı ve hasta sayısı ölçütlerinin yetersiz kalması nedeniyle araştırmacılar tarafından ortaya atılan çeşitli karakteristiklerin tartılı toplamı yönteminde, bir hastanede verilen cerrahi, röntgen, poliklinik hizmetler gibi hizmetler çeşitli değişkenler vasıtasıyla ağırlıklar verilerek formüle edilir. Bu formülasyonda ağırlıklar tahmini olarak değil, hizmetlerin maliyetlerine ve sürelerine göre verilmelidir.⁷⁷ Eğer ağırlıklandırma doğru yapılırsa bu yöntem hasta sayısı ve hasta gün sayısına göre daha doğru bilgi verir.

1.3.3.4. VAKA BİLEŞİMİ

Hasta gün sayısı, hasta sayısı ve çeşitli karakteristiklerin tartılı toplamı yöntemlerinin yetersiz kalması nedeniyle ileri sürülmüş olan bu yöntemde, çoklu regresyon analizlerine yer verilerek vaka bileşimi vektörü çıktı düzeltici olarak bütün denklemlere katılmıştır.⁷⁸ Vaka bileşimi yöntemi, çeşitli karakteristiklerin tartılı toplamı yöntemi gibi bazı değişkenleri kullanmakla beraber, değişkenleri çeşitli düzeltmeler yapıldıktan sonra kullanır.

⁷⁶ A.e., s.26.

⁷⁷ A.e., s.29.

⁷⁸ A.e., s.29.

İKİNCİ BÖLÜM

MALİYET MUHASEBESİ VE HASTANE İŞLETMESİNDE MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMALARI

2.1. MALİYET KAVRAMI VE İŞLETMELER İÇİN ÖNEMİ

Küreselleşen dünyanın iş hayatı üzerindeki önemli etkilerinden biri de rekabetin şiddetli bir şekilde artmasıdır. Küreselleşme, mal ve hizmet üreten işletmeler için yeni fırsat ve olanaklar sunmakla beraber, dünyanın herhangi bir yerindeki ekonomik krizin tüm dünyayı olumsuz yönde etkilemesi gibi sonuçları da beraberinde getirmektedir.

Bilginin paylaşılması, dünyanın herhangi bir yerindeki ekonomik ve hatta siyasi gelişmenin tüm işletmeleri olumlu ya da olumsuz etkilemesi, ulaşım olanakları ve tedarik kanalı alternatiflerinin artması, uluslararası ticaretin küreselleşmesinin tüm dünyada hükümetlerce ve kamuoyunun genelinde desteklenmesi, eğitim seviyesinin yükselmesi, pazara sunulan yeni bir ürünün çok geçmeden daha kalitelisinin daha ucuza sunulması gibi hususlar işletmelere, kendi örgütsel, mali ve kültürel yapılarına göre çok çeşitli fırsatlar sunmakta, ancak yine aynı hususlar işletmelerin özelliklerine göre tehdit unsuru da oluşturabilmektedir. Küreselleşmenin ticari hayat açısından en önemli sonucu, “pazarda belirlenmiş fiyat eksi maliyet eşittir kâr” prensibinin tam anlamıyla geçerlilik kazanmış olmasıdır. Dolayısıyla işletmeler için en önemli hedef olan kâr maksimizasyonuna ulaşabilmek için iki seçenek vardır; bunlar satış hacmini arttırmak ya da maliyetlerini düşürmektir.

Kâr maksimizasyonu yerine kamu yararı gözeterek faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları da küreselleşme sonucu iş hayatında meydana gelen değişimlerden etkilenmişlerdir. Kamu yararı gözeterek faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri, öncelikli olarak yalnızca kamu hizmetinin topluma sunulmasını hedeflerken günümüzde bu durum değişmiştir. Ülkemizin

yaşadığı ağır ekonomik krizler ve GSMH'mize oranla çok yüksek olan borç yükünün en büyük sorumlusu olarak gösterilen kamu açıkları, toplumun kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticilerinden beklentileri de değiştirmiş, bu kurum ve kuruluşların görevlerinin sadece kamu hizmeti sunmak değil, aynı zamanda maliyetlerini minimize etmeleri olduğu görüşü toplumda genel kabul görür hale gelmiştir. Bu durum sonucunda maliyetlerin doğru şekilde belirlenmesi ve kontrolü özel işletmeler için olduğu kadar kamuya ait işletmeler için de büyük önem kazanmıştır; tüm işletmeler karşı karşıya oldukları maliyet unsurlarını doğru şekilde tanımlamalı ve analiz etmelidirler.

Çalışmanın konusunu teşkil eden hastanelerin ise, sundukları hizmetlerin niteliği gereği, kâr maksimizasyonu amaçlamaları doğru değildir. Özel veya kamuya ait olan, kâr amacı güden veya gütmeyen hastanelerin yöneticileri, bunun yerine faaliyetlerin ve yatırımların sürdürülebilirliği için yeterli kâr elde etme ve maliyet minimizasyonunu gerçekleştirmeyi hedeflemelidirler.

2.1.1. MALİYET, GİDER VE HARCAMA KAVRAMLARI

Maliyet ve maliyet muhasebesi ile ilgili açıklamalardan önce, literatürde ve uygulamada çoğu kez yanlış bir şekilde birbirinin yerine kullanılan kavramlar olan maliyet, harcama ve gider kavramlarının açıklanması gerekmektedir.

İşletmelerin üretim süreçlerine göre toptan veya perakende olarak mal alıp herhangi bir işleme tabi tutmadan satış yapan ticaret işletmeleri, aldıkları hammaddeleri işleyerek satan imalat işletmeleri ve hizmet üretmek veya pazarlamak için faaliyette bulunan ve bu amaçla üretim faktörlerini bir araya getiren hizmet işletmeleri olarak üçe ayrıldıkları daha önce belirtilmişti. Bu üç tip üretim faaliyetinin hepsinin sonunda bir değer yaratılmaktadır.

Sistem yaklaşımı açısından işletme, aynı zamanda başka işletmelerin mamul veya hizmet şeklindeki çıktılarını, kendi girdileri olarak bünyesine alır ve çeşitli

süreçlere tabi tutarak kendi çıktılarını oluşturarak yeni bir değer yaratır. “İşte, her işletmenin kendi faaliyet konusunu oluşturan mamul veya hizmetleri elde edebilmek için harcadığı çeşitli üretim faktörlerinin para ile ölçülen değerine o ürünün maliyeti denir.”¹

Bu tanımdan da anlaşıldığı gibi bir mamulün veya hizmetin üretim maliyetinden söz edilirken üç önemli husus bulunmaktadır. Bunlar; bir faktör harcamasının o ürünün maliyetine girebilmesi için bunun o işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mamul veya hizmeti elde etmek amacıyla yapılmış olmasının gerekli olması, yapılan bu harcamanın parayla ölçülebilir olması ve üretim faaliyetinin kapsamının mamul veya hizmetin üretilmesi için kullanılan tüm faktör harcamalarını kapsaması gerektiğidir.² Dolayısıyla, bir mamul veya hizmetin üretilmesi için yapılan ve parayla ifade edilebilen tüm faktör harcamaları, o malın maliyetine dahil edilmelidir.

Maliyet kavramı ile ilgili bir diğer önemli husus da maliyet kavramının tek başına yeterince açıklayıcı olmadığı, bunun değişik kriterlere göre sınıflandırılarak bir anlam kazandığıdır. Maliyetlerin sınıflandırılması açıklanırken bu konuya tekrar değinilecektir.

Harcama; bir varlık elde etmek, bir hizmet sağlamak veya bir zararı önlemek için borç altına girme, para ödeme veya bir varlık nakletme, faydaları içinde bulunulan hesap dönemini aşacak bir gideri kapsamaktadır.³

Harcama kavramı, işletmenin varlıklarındaki tüm artışları ifade eden bir kavramdır. İşletmenin, bedelini ödeyerek veya borçlanarak varlıklarında meydana gelen tüm artışlar harcama olarak tanımlanmaktadır. Harcama nakit veya nakde bağlı varlık çıkışını gerektiren bir olaydır.

¹ Nasuhi Bursal, Yücel Ercan, **Maliyet Muhasebesi: İlkeler ve Uygulama**, 8.bs., İstanbul, Der Yayınları, 2000, s.3.

² A.e., s.3-4.

³ A.Sait Sevgener, Rüstem Hacıüstemoğlu, **Yönetim Muhasebesi**, İstanbul, Alfa Yayınları, 7. Baskı, 2000, s.20.

Giderler, ürün satma, hizmet verme veya diğer işletme faaliyetlerini yerine getirme sonucunda özsermayede meydana gelen azalışlardır. Başka bir deyişle, giderler gelir elde etmek için tüketilen mal ve hizmetlerin maliyetleridir.⁴

Gider kavramı, dönemsellik kavramı ile birlikte açıklanması gereken bir kavramdır. Gider, bir işletmenin belli bir dönemde faaliyetlerini sürdürebilmek için kullandığı ve tükettiği varlıkların parasal değeridir.

Yapılan harcamalar önce maliyete, kullanıldıktan veya tüketildikten sonra da gidere dönüşmektedir. Her gider harcama gerektirmediği gibi bazı harcamalar da gider niteliğinde değildir.

2.1.2. MALİYETLERİN SINIFLANDIRILMASI

Maliyet kavramı ile ilgili bir diğer önemli hususun, maliyet kavramının tek başına yeterince açıklayıcı olmadığı, bu kavramın değişik kriterlere göre sınıflandırılarak bir anlam kazandığı daha önce belirtilmişti. İşletmelerin, maliyetlerini daha kolay tanıyabilmeleri ve analiz edebilmeleri açısından maliyetlerin sınıflandırılması çok önemlidir.

Maliyetlerin sınıflandırılması esasen çok geniş kapsamlı bir konu olup burada sadece çalışmanın konusu dahilinde önemli olan sınıflandırmalara yer verilecektir. Bu bağlamda maliyetlerin genel olarak sınıflandırılması yapıldıktan sonra, maliyetlerin işletmenin fonksiyonlarına göre, maliyetlerin yüklenme biçimine göre ve faaliyet hacmi karşısındaki davranışına göre sınıflandırılmasına yer verilecektir.

⁴ Belverd E.Needles, Marian Powers, Susan V.Crosson, **Principles of Accounting**, U.S.A., Houghton Mifflin Company, 2002, s.92.

2.1.2.1. MALİYETLERİN GENEL SINIFLANDIRILMASI

Türü ne olursa olsun -ticari, kâr amacı gütmeyen, imalat, perakendeci veya hizmet-tüm işletmelerin faaliyetlerini gerçekleştirirken katlanmak zorunda oldukları çeşitli maliyetler bulunmaktadır ve bu maliyetler oluşma ve sınıflandırılma biçimleri işletmenin faaliyet gösterdiği sektöre göre farklılıklar gösterebilmekle beraber, tüm maliyetler öz olarak aynıdır.⁵

Genel sınıflandırmaya göre maliyetler, üretim maliyetleri ve üretim dışı maliyetler olarak ikiye ayrılırlar. Üretim dışı maliyetler de pazarlama ve yönetim maliyetleri olarak kendi içinde ikiye ayrılırlar.⁶

Ürün ve hizmetlerin üretiminde ortaya çıkan direkt malzeme, direkt işçilik ve genel imalat maliyetleri üretim maliyetlerini oluşturur. Direkt malzemeler, mamulün esas parçasını oluşturan ve nihai üründe fiziksel olarak kolaylıkla izlenebilen malzemelerdir. Direkt işçilik kavramı her bir üründe kolayca izlenebilen direkt işçilik maliyetlerini içerir. Bir işçilik maliyetinin direkt işçilik olabilmesi için üretilen her bir mamul veya hizmet için ne kadar kullanıldığının açıkça bilinmesi gerekmektedir.

Genel imalat maliyetleri ise direkt malzeme ve direkt işçilik dışındaki tüm üretim maliyetlerini kapsar.⁷ Genel üretim maliyetleri, üretim faaliyeti için katlanılan ancak mamulle doğrudan ilişkilendirilmesi mümkün olmayan maliyetlerdir. Fabrika binasının amortismanından üretim bölümünün aldığı pay, kullanılan makinelerin amortismanı, üretimde kullanılan elektrik ve su, kullanılan yardımcı malzemeler, atölyedeki bekçinin ve ustabaşının maaşları ve üretim yerinin sigortası genel üretim maliyetlerine örnektir.

⁵ Ray H.Garrison, Eric W.Noreen, *Managerial Accounting*, The McGraw-Hill Companies, Inc., 9.bs, 2000, s.45.

⁶ A.e., s.44.

⁷ A.e., s.44-45.

Direkt işçilik ve direkt malzeme maliyetlerinin toplamına birincil maliyetler, direkt işçilik ve genel üretim maliyetlerinin toplamına ise dönüştürme maliyetleri denir.

Üretim dışı maliyetler ise, üretim faaliyetiyle doğrudan ilgili olmayan, ancak işletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesi için katlanmak zorunda olduğu maliyetlerdir.

Pazarlama maliyetleri ürünlerin satışı ve müşteriye ulaştırılması sürecinde gerçekleşir ve nakliye, depolama ve diğer dağıtım maliyetleri yanında satış tutundurma ve mevcut müşterileri koruma maliyetlerini de içerir. Genel yönetim maliyetleri, işletmenin idare edilmesi, personel yönetimi, hukuki ilişkiler gibi faaliyetler nedeniyle ortaya çıkarlar.⁸

Maliyetlerin genel sınıflandırılmasıyla ilgili yukarıdaki sınıflandırmaları tamamlayan bir önemli ayrım da maliyetlerin mamul maliyetleri ve dönem maliyetleri olarak sınıflandırılmasıdır.⁹ Mamul maliyetleri, bir mamule yüklenebilen maliyetler olup direkt işçilik ve direkt malzeme ile genel üretim maliyetlerinden oluşur. Dönem maliyetleri ise ürün maliyetleri dışında kalan ve katlanıldığı dönem içerisinde kullanılarak giderleştirilen maliyetlerdir. Genel yönetim, satış, dağıtım, pazarlama ve mamul maliyetine girmeyen diğer bütün maliyetler dönem maliyetleridir.

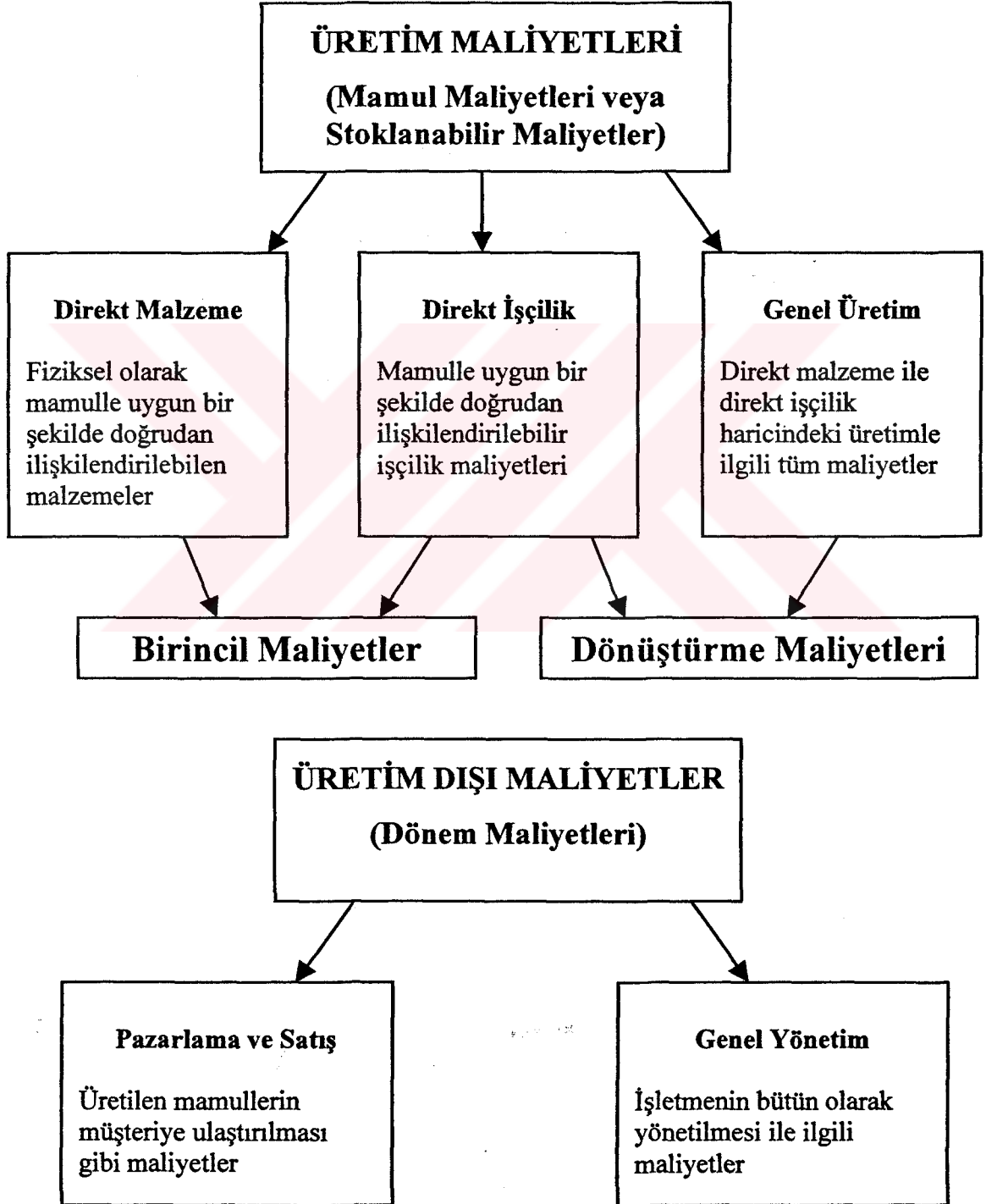
Mamul maliyetlerini dönem maliyetlerinden ayıran en önemli husus, mamul maliyetlerinin, üretilen mamul üretildiği dönemde satılmaz ise o mali yılda giderleşmeyeceği, müteakip mali yılda satıldığı zaman giderleşeceğidir. Bu nedenle mamul maliyetlerine stoklanabilir maliyetler de denir. Üretim dışı maliyetler içinde bulundukları dönemde giderleştikleri için uygulamada satış, dağıtım ve pazarlama ile genel yönetim maliyetleri terimi yerine sadece satış, dağıtım ve pazarlama ile genel yönetim giderleri tabiri kullanılır.

⁸ Rayburn, a.g.e., s.27.

⁹ Bursal, Ercan, a.g.e., s.62.

Buraya kadar değinilen maliyet kavramları, aşağıdaki şekilde gibi özetlenebilir:¹⁰

Şekil 4- Maliyet Terimleri

¹⁰ Garrison, Noreen, a.g.e., s.47.

2.1.2.2. MALİYETLERİN İŞLETMELERİN FONKSİYONLARINA GÖRE SINIFLANDIRILMASI

İşletmenin fonksiyonlarına göre maliyetler; tedarik, üretim, satış, yönetim ve finansman maliyetleri olarak beş gruba ayrılabilir.¹¹ İşletmenin faaliyet konusuna ve büyüklüğüne göre farklı şekillerde organize edilebilen fonksiyonların işletmenin maliyetleriyle ilişkilerini bilmek hem işletmenin yöneticileri için hem de işletmede etkin bir maliyet sistemi kurulabilmesi için gereklidir. Bu ayrımın bir diğer faydası da fonksiyonel bölümlerde, değişik kademelerdeki yöneticilerin başarılarının değerlendirilmesinde kullanılabilmesidir.

2.1.2.3. MALİYETLERİN YÜKLENME BİÇİMLERİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

Bir mamulün fiyatlandırılmasında en önemli faktörlerden biri olan mamul maliyetinin en doğru şekilde hesaplanabilmesi için işletmenin maliyetlerinin mamullerle ilişkilendirilmesi gerekmektedir. İşletmenin maliyetleri, mamulleriyle ilişkilendirebilmesine göre direkt ve endirekt olarak nitelendirilebilir. Genel imalat maliyeti yükleme hadleri hesaplanırken direkt ve endirekt maliyetlerin ayırt edilmesi gerekir. Bu ayrım maliyet unsurunun mamullere yüklenme olanağına dayanır.¹²

2.1.2.3.1. DİREKT (DOĞRUDAN) MALİYETLER

Bir maliyetin direkt veya endirekt maliyet olması o maliyetin neyle ilişkilendirildiğiyle ilgilidir. Bir fabrikanın üretim bölümünün sorumlusunun maaşı, mamul maliyeti açısından endirekt maliyettir, ancak üretim bölümü bütün olarak ele alındığında bu bölüm için direkt maliyettir. Çalışmada bundan sonra direkt ve endirekt maliyet kavramları mamul maliyeti ile ilgili kullanılacaktır.

¹¹ Bursal, Ercan, a.g.e., s.52.

¹² Rayburn, a.g.e., s.94.

Mamul maliyetlerine doğrudan doğruya yüklenebilen maliyetlere o mamul için direkt maliyetler denir.¹³ Bir maliyetin direkt maliyet olarak nitelendirilmesi için kullanılan kriterler; söz konusu mamulün veya hizmetin üretiminde kullanılan malzemenin miktarının veya çalışılan işçilik saatinin işle ilgili olması, kullanılan malzemenin miktarı ile çalışılan işçilik saatinin mamulde kalması ve bunların parasal değerlerinin kolayca tespit edilebilmesi ve tespit etmek için gösterilen çabanın buna değmesidir. Dolayısıyla bir maliyetin mamul için direkt maliyet olarak nitelendirilmesi, işletmenin üretim süreçleri ve tepe yönetiminin politikaları ile yakından ilgilidir. İşletmenin üretim süreçleri ve tepe yönetiminin politikaları gereğince direkt maliyet olarak nitelendirilen malzemeler, direkt malzeme olarak, işçilik maliyetleri de direkt işçilik olarak nitelendirilir.

2.1.2.3.2. ENDİREKT (DOLAYLI) MALİYETLER

Endirekt maliyetler, üretim konusu olan mamul veya hizmete doğrudan yüklenemeyen, ancak uygun dağıtım ölçütleri ile dolaylı yüklenen maliyetlerdir. Bu maliyetleri de nitelikleri bakımından iki gruba ayırma olanağı vardır:¹⁴

- Yapıldıkları yer bakımından dolaylı sayılan maliyetler,
- Nitelikleri veya kavranmalarındaki mali ve teknik güçlükler dolayısıyla dolaylı sayılan maliyetler.

2.1.2.4. MALİYETLERİN FAALİYET HACMİ KARŞISINDAKİ DAVRANIŞINA GÖRE SINIFLANDIRILMASI

Maliyetlerle ilgili bir diğer önemli husus da maliyetlerin faaliyet hacmi karşısındaki davranışına göre incelenmesidir. Faaliyet hacmi karşısındaki davranışlarına göre maliyetler değişken maliyetler, sabit maliyetler ve yarı değişken maliyetler olarak üçe ayrılırlar. Faaliyet hacmi, üretilen birim sayısı, satılan birim

¹³ Bursal, Ercan, a.g.e., s.53

¹⁴ A.e., s.54.

sayısı, sürülen mesafe uzunluğu, işgal edilen yatak sayısı, baskı sayısı, çalışılan saat sayısı, gibi çeşitli şekillerde ifade edilebilir.

2.1.2.4.1. DEĞİŞKEN MALİYETLER

Değişken maliyetler, faaliyet hacmindeki değişimlerle toplam olarak doğru orantılı olarak değişen maliyetlerdir.¹⁵ Bir mamul veya hizmetle ilgili değişken maliyetler, o mamul veya hizmetin direkt malzeme ile direkt işçilik değişken maliyetleridir.

2.1.2.4.2. SABİT MALİYETLER

Belirli bir zaman dönemi içinde, faaliyet hacminin azalıp çoğalmasına karşın, toplam olarak aynı kalan maliyetlere sabit maliyetler denir.¹⁶ Amortisman, sigorta primleri ve kira ödemeleri sabit maliyetlere örnektir.¹⁷ Bir zaman dilimi içinde sabit maliyetlerin ne kadar olacağı işletme yönetimi tarafından tespit edilir, ve bu sabit maliyetler o zaman dilimi için faaliyet hacminden bağımsız olarak aynı kalırlar. Genel üretim maliyetlerinin önemli bir kısmı sabit maliyetlerdir.

2.1.2.4.3. YARI DEĞİŞKEN MALİYETLER

Yarı değişken maliyetler sabit ve değişken maliyetleri toplam olarak bünyesinde barındıran maliyetlerdir. Yarı değişken maliyetin sabit kısmı, bir faaliyetin yapılabilmesi için bulundurulması gereken kapasitenin maliyetini, değişken kısmı ise mevcut kapasitenin kullanımı sonucunda katlanılan maliyetini ifade eder. Yarı değişken maliyetlerin en sık rastlanan örneklerinden biri tamir-bakım hizmetlerinin maliyetidir.¹⁸

¹⁵ Garrison, Noreen, a.g.e., s.57.

¹⁶ Bursal, Ercan, a.g.e., s.55.

¹⁷ Rayburn, a.g.e., s.54.

¹⁸ Bursal, Ercan, a.g.e., s.61.

2.1.2.4.4. MALİYETLERİN FAALİYET HACMI KARŞISINDAKİ DAVRANIŞI

Değişken ve sabit maliyetlerin faaliyet hacmi karşısındaki davranışları aşağıdaki gibi özetlenebilir:¹⁹

Tablo 1- Maliyetin Faaliyet Hacmi Karşısındaki Davranışı

	Maliyetin Faaliyet Hacmi Karşısındaki Davranışı (Belirli Bir Aralık İçinde)	
<u>Maliyet</u>	Toplam Olarak	Birim Başına
Değişken Maliyet	Toplam değişken maliyet faaliyet hacmi ile doğru orantılı olarak artar veya azalır.	Birim başına değişken maliyet sabit kalır.
Sabit Maliyet	Toplam sabit maliyet faaliyet hacmindeki değişmelerden etkilenmez.	Birim başına sabit maliyet faaliyet hacmi arttıkça azalır, faaliyet hacmi azaldıkça artar.

Yarı değişken maliyetlerin davranışı her bir işletme ve her bir yarı değişken maliyet türü için ayrı ayrı incelenmelidir.

2.2. MALİYET MUHASEBESİ

2.2.1. MALİYET MUHASEBESİNİN TANIMI

Maliyet muhasebesi, mal ve hizmetlerin üretimi ile ilgili direkt ve endirekt maliyetlerin çeşitli unsurlarını saptar, tanımlar, ölçer, raporlar ve analiz eder.²⁰ Maliyet muhasebesi, maliyet türlerinin oluş yerleri ve ilgili oldukları mamul ve hizmet cinsleri bakımından saptanmasına ve izlenmesine yarayan bir hesap ve kayıt düzenidir.²¹

Maliyet muhasebesi olarak düzenlenecek hesap ve kayıt sisteminin organizasyon şekli ve kapsamı aşağıdaki faktörlere göre değişir.²²

- 1) İşletmenin teknik yapısı
- 2) İşletmenin üretim politikası
- 3) İşletmenin büyüklüğü
- 4) Yönetimin maliyet muhasebesinden istediği bilgiler

Bir işletmede kurulacak maliyet muhasebesi sisteminin yukarıda sayılan faktörlere göre değişmesi, maliyet analizlerinde araştırmacıların öncelikle dikkate almak zorunda oldukları hususlardır. Bir işletmenin maliyet muhasebesi sistemi, öncelikle o işletmenin üretim süreçlerinden etkilenecektir. Bir imalat işletmesinin maliyet muhasebesi sistemi ile bir hizmet işletmesinin maliyet muhasebesi sistemi, bu işletmelerin yapıları gereği birbirinden farklı olacaktır. İşletmenin üretim politikası da maliyet sistemini etkileyen bir diğer faktördür. Bir işletmede üretilen mamullerin çeşidi sınırlı sayıda olması durumunda ihtiyaç duyulacak maliyet muhasebesi sistemi ile üretilen mamullerin çok değişik türde olması durumunda ihtiyaç duyulacak maliyet muhasebesi sistemi yine birbirinden farklı olacaktır. İlk durumda daha düşük maliyetli ve daha basit bir maliyet muhasebesi sistemi yeterli

¹⁹ Garrison, Noreen, a.g.e., s.59.

²⁰ Rayburn, a.g.e., s.4.

²¹ Bursal, Ercan, a.g.e., s.14.

²² A.e., s.24.

olacak iken ikinci durumda daha karmaşık bir sistemin kurulması zaruri olacaktır. İşletmenin büyüklüğü de maliyet muhasebesi sistemini benzer şekilde etkileyecektir, işletme büyüdükçe ihtiyaç duyulacak maliyet muhasebesi sistemi daha karmaşık hale gelecektir. Son olarak, yönetimin istediği bilgiler de işletmenin maliyet muhasebesi sistemini önemli ölçüde etkileyen bir faktör olmaktadır.

2.2.2. MALİYET MUHASEBESİNİN AMAÇLARI

Maliyet muhasebesinin başlıca amaçları birim maliyetini saptamak, işletme faaliyetlerini kontrole yardımcı olmak, planlamaya yardımcı olmak ve alınacak kararlara yardımcı olmak olarak özetlenebilir.²³

Tüm maliyet muhasebesi sistemlerinin öncelikle amaçladığı, üretilen mamul ve hizmetlerin birim maliyetlerini saptamaktır. Bir işletmede bir dönem içerisinde pek çok farklı nedenlerle çeşitli maliyetlere katlanılmaktadır. Bu maliyetlerin hangi mamuller ve hizmetlerle ne şekilde ilişkilendirileceği ve bunlar için birim maliyetlerin nasıl hesaplanacağı hususunda üç önemli sorun bulunmaktadır. Bunlar; maliyetlerin tür olarak saptanması, maliyetlerin yapıldıkları veya ilgili oldukları yerlere göre dağıtılması ve maliyetlerin mamullere yüklenmesidir. Bu noktada karşılaşılan maliyet yeri kavramının açıklanması gerekmektedir.

2.2.3. MALİYET YERLERİ

Bir işletmedeki maliyet yerleri, o işletmenin maliyet muhasebesi sistemi tarafından maliyetlerin yüklendiği en küçük birimlerdir.²⁴ Maliyet yeri (veya maliyet merkezi) dendiği zaman, maliyetlerin katlanıldığı ve/veya yüklendiği hesap birimleri akla gelir; bir maliyet yerinin başlıca üç özelliği vardır:²⁵

²³ A.e., s.14.

²⁴ Rayburn, a.g.e., s.580.

²⁵ Bursal, Ercan, a.g.e., s.193.

1. Maliyetleri bünyesinde toplamak ve bunlardan mamullere yüklenecek maliyet payının saptanmasına olanak vermek.
2. Maliyetlerin ortaya çıktıkları veya dağıtıldıkları yerler bakımından kontrolünü kolaylaştırmak.
3. Maliyetlerin maliyet merkezleri itibariyle planlamasına olanak vermek.

Bir işletmenin maliyet yerlerinin neler olacağına karar verirken işletmenin üretim süreçleri ve yönetimin istediği bilgiler de göz önüne alınır. Dolayısıyla, maliyet yeri ile kast edilen, maliyetlerin fiziki bir yere veya belirli bir departmana yüklenmesi değildir. Maliyet yerleri tespit edilirken göz önüne alınması gereken en önemli faktör, maliyetleri mamullere yükleme olanağıdır.²⁶ Maliyet yerleri tespitinde dikkate alınan diğer faktörler ise işletmenin üretim süreçleri ve üretim departmanının özellikleridir. İşletme yönetiminin ne kadar ayrıntılı bilgi istediği, işletmenin büyüklüğü ve işletmenin faaliyet gösterdiği sektörün özellikleri de maliyet yerlerinin tespit edilmesinde dikkate alınması gereken hususlardır. Eğer işletmenin birden fazla yerde üretim tesisi veya yönetim birimi var ise, veya kendisine bağlı şubeleri ile çalışıyorsa, işletmenin coğrafi yerleşim özellikleri de dikkate alınarak maliyet yerleri tespit edilebilir.

Mamulleri maliyetlere yükleme olanağına göre üretim faaliyetleri ile ilgili maliyetler yerleri aşağıdaki gibi belirlenebilir:²⁷

1. Esas üretim maliyet yerleri
2. Yardımcı üretim maliyet yerleri
3. Yardımcı hizmet maliyet yerleri
4. Üretim yönetimi maliyet yerleri

Esas üretim maliyet yerleri, üretim işinin fiilen yapıldığı, işletmenin ürettiği asıl konusu olan nihai ürünün yapıldığı teknik birimlerdir. Yardımcı üretim maliyet

²⁶ A.e., s.194.

²⁷ A.e., s.194.

yerleri, işletmenin asıl konusu dışında kalan fakat üretimin teknik bir gereği olarak veya ekonomik açıdan yararlı bulunduğu için yine işletme içinde üretilen bazı ürünler üzerinde çalışılan teknik ünitelerdir.²⁸

Yardımcı hizmet maliyet yerleri ise esas veya yardımcı mamuller üzerinde çalışılmayan ancak üretim faaliyetinin yapılabilmesi için gerekli faaliyetlerin yapıldığı yerlerdir. Üretim yönetimi maliyet yerleri ise işletmenin üretim faaliyetlerinin yönetim ve organizasyonlarının yapıldığı maliyet yerleridir.

2.2.4. MALİYETLERİN DAĞITIMI

Birim maliyet hesaplanmasında işletmenin maliyet türleri saptandıktan ve maliyet yerleri uygun şekilde belirlendikten sonra üçüncü olarak, maliyetlerin uygun dağıtılması yapılmalıdır. Maliyet dağıtımı denilince üç ayrı dağıtım anlaşılır, bunlar;

1. Maliyet türlerinin maliyet yerlerine dağıtılması
2. Yardımcı maliyet yerlerinde toplanan maliyetlerin esas maliyetlere dağıtılması
3. Esas maliyet yerlerinde toplanan maliyetlerin o dairelerdeki mamullere dağıtılmasıdır.

Bu dağıtımlar yapılırken maliyet yerlerinin en sol kolona, maliyet türlerinin ise en üst satıra yazıldığı maliyet dağıtım tablolarından yararlanılır. Birinci dağıtım olarak adlandırılan maliyet türlerinin maliyet yerlerine dağıtılması, dağıtılabilen tüm maliyetlerin direkt olarak veya uygun ölçütlerle ilgili maliyet yerlerine dağıtılmasıyla gerçekleştirilir. İkinci dağıtım olarak adlandırılan yardımcı maliyet yerlerinde toplanan maliyetlerin esas maliyetlere dağıtılması, uygun ölçütlerle ve uygun yöntemle tamamlandıktan sonra, üçüncü dağıtım olarak adlandırılan esas maliyet yerlerinde toplanan maliyetlerin o dairelerdeki mamullere dağıtılması veya yüklenmesi yapılır. İkinci dağıtımda esas üretim maliyet yerleri dışındaki tüm

²⁸ A.e., s.195.

maliyet yerleri yardımcı maliyet yerleri olarak tanımlanır ve bunların maliyetleri esas maliyet yerlerine dağıtılır.

Bir maliyet dağıtım tablosu aşağıdaki gibi olmalıdır:²⁹

Tablo 2- Maliyet Dağıtım Tablosu

Maliyetler (TL)	Yardımcı Maliyet Yerleri			Esas Maliyet Yerleri		
	Elektrik	Buhar	Tamirhane	1	2	3
Toplam	xxx └─→	xxx └─→	xxx └─→	xx x x x	xx x x x	xx x x x

Safha maliyeti uygulanan bir işletmede, maliyet dağıtım tablosunda dolaylı dolaysız ayrımı yapılmaksızın bütün maliyetler toplanır ve buralarda toplanan maliyetlerin o dairelerin toplam imalat miktarına bölünmesiyle mamullerin birim maliyetleri hesaplanırken, sipariş maliyeti sistemi uygulandığında ise maliyet dağıtım tablosunda sadece dolaylı maliyetlerin dağıtılması yeterli olacaktır.³⁰

2.2.5. MALİYET DAĞITIM ANAHTARLARI

Maliyetler dağıtılırken temel ilke, maliyet türlerinin mümkün olduğu kadar fazla bir kısmının dairelere doğrudan doğruya yüklenmesine çalışmak, ancak buna olanak bulunmaması durumunda anahtarlara başvurmaktır.³¹

Birinci dağıtımda, maliyet türlerinden maliyet yerleri ile ilişkisi belirgin olan maliyet türleri doğrudan ilgili maliyet yerlerine dağıtılırlar. Yalnız bir maliyet yerine

²⁹ Bursal, Ercan, a.g.e., s.207.

³⁰ A.e., s.198.

³¹ Sidney Davidson vd, *Managerial Accounting*, 2.bs, New York, Dryden Press, 1985, s.661; Aktaran: Bursal, Ercan, a.g.e., s.200.

değil birden fazla maliyet yerini ilgilendiren ortak maliyetler ise uygun ölçütlerle dağıtılmalıdırlar. Bu ölçütler, yüz ölçümü, hacim, çalışan sayısı, saat, kilowatt saat gibi ölçütler olabilir.

Yardımcı maliyet yerlerinin maliyetlerinin esas hizmet yerlerine dağıtımı için kullanılabilecek yöntemler şunlardır:³²

1. Direkt Dağıtım Yöntemi
2. Kademeli Dağıtım Yöntemi
3. Matematik Yöntem

Direkt dağıtım yönteminde yardımcı maliyet yerlerinin maliyetleri sadece esas üretim maliyet yerlerine dağıtılır. Bu yöntemde yardımcı maliyet yerlerinin birbirleriyle olan hizmet alışverişleri dikkate alınmaz.

Kademeli dağıtım yönteminde ise maliyet dağıtım tablosu oluşturulurken hizmet maliyet yerleri, diğer hizmet maliyet yerlerine en çok hizmet vermelerine ve kendisine yüklenmiş olan maliyet tutarının yüksekliğine göre soldan sağa doğru sıralanır. Bundan sonra en soldan itibaren sağa doğru hizmet ve esas üretim maliyet yerlerine maliyetleri dağıtmaya başlanır. Her maliyet yerinin dağıtımı bittiğinde maliyet yerlerinde oluşan maliyetler toplanarak dağıtımına devam edilir. Bu yöntem hizmet maliyet yerleri aralarındaki ilişkileri tek taraflı olarak el alır. Uygulanmasındaki basitlik ve direkt dağıtımına göre daha doğru bilgi vermesi nedeniyle uygulamada en çok kullanılan yöntemdir.

Matematik dağıtım yönteminde ise hizmet maliyet yerlerinin aralarındaki ilişkiler de göz önüne alınarak maliyet dağıtımı yapılır. İkinci dağıtımda en doğru sonucu verecek olan dağıtım yöntemidir. Ancak bu yöntemin uygulanmasının kademeli dağıtımına göre daha karmaşık olması nedeniyle daha az tercih edilir.

³² Rayburn, a.g.e., s.96.

İkinci dağıtım neticelendirildikten sonra, esas üretim maliyet yerlerindeki maliyetler üretilen birim sayısı gibi ölçütlerle mamullere yüklenerek birim maliyet bilgileri elde edilir.

2.3. HASTANE İŞLETMELERİNDE MALİYET MUHASEBESİ

2.3.1. HASTANELERDE MALİYET MUHASEBESİ VE ÖNEMİ

Tıp alanında hızla devam eden teknolojik gelişmeler ve talep artışı nedeniyle en çok kaynak kullanan sektörlerden biri haline gelen sağlık sektöründe, yataklı tedavi kurumlarında yapılan harcamalar en büyük payı oluşturmaktadır.³³ Kaynakların kıt ve faktör maliyetlerinin yüksek olduğu günümüzde, her üretim faktörünün en uygun kombinasyonla en yüksek verimi alacak biçimde kullanılması ve tüketilmesi gerekmektedir.³⁴ Tüm işletmeler gibi hastane işletmelerinde de bunu gerçekleştirebilmenin ön koşullarından biri işletmenin üretim süreçlerine uygun ve maliyetler hakkında güvenilir bilgi sağlayabilecek bir maliyet muhasebesi sistemi kurulmasıdır.

Hastanelerin mali amaçları, sağlık hizmetini en düşük maliyetle üreterek maliyet minimizasyonu gerçekleştirmek, faaliyetlerin ve yatırımların sürdürülebilirliği için yeterli kâr elde etmektir.

Ülkemizde sağlık sektörü ağırlıklı olarak Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur yoluyla kamu tarafından finanse edilmektedir. Bu kurumların kamu hastanelerine ve anlaşmalı özel hastanelere gönderdiği hastaların tedavileri yapıldıktan sonra, bağlı bulundukları sosyal sigorta kurumu tarafından hastaneye ödeme yapılmaktadır. Yapılan ödemenin miktarı ise Sağlık Bakanlığı tarafından tespit edilmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın fiyatlandırmayı yaparken kullandığı ölçüt bilinmemektedir, ancak fiyatlandırılacak sağlık hizmeti için gereken hekim ve

³³ Güney, a.g.e., s.32.

³⁴ Sayın, Yeğinboy, a.g.e., s.259.

yardımcı sağlık personeli sayısı ile kullanılacak tıbbi malzemelerin değeri üzerinden yaklaşık bir hesaplama yaptıkları söylenebilir. Bunun sonucu olarak hastanelerde verilen sağlık hizmetlerinin maliyetleri ile sosyal güvenlik kurumlarının ödediği tutarlar arasında her zaman anlamlı ilişkiler bulunmayabilmektedir. Kamu hastaneleri ve sosyal sigorta kurumlarıyla çalışan hastaneler için bakanlığın açıkladığı fiyatlar veri olduğuna göre, hastane yöneticileri verilen fiyatla hizmetin maliyetini kıyaslayıp hangi sağlık hizmetlerini sunmanın daha avantajlı olduğuna karar verebilirler.

Bunun yanında, sağlık sektörünün özelliklerinden dolayı, belirli bir alanda faaliyet gösteren ve bu amaçla teçhiz edilmiş bir hastanede, bir sağlık hizmeti ile ilgili krlı olduğu düşünülen hizmetler verilirken o hizmetle ilgili olan bir diğer hizmetin verilmemesi mümkün değildir. Sözgelimi, bir kalp ameliyatı için ödenen fiyat ameliyatın maliyetini karşılar ve hastanenin kr etmesini sağlarken, post-operatif dönemdeki bakım için belirlenmiş fiyat, hastanenin ameliyattan çıkan hasta için katlanacağı maliyeti karşılamakta yetersiz kalabilir. Böyle bir durumda hastanın ameliyat sonrası hastaneyi terk etmesi istenemeyeceğinden, hastane yöneticilerinin yataklı tedavi hizmetleri bölümünün maliyetlerinin neden yüksek olduğunu ve bu maliyetleri nasıl dşrebileceklerini incelemeleri gerekir. Yataklı tedavi hizmetleri bölümünün maliyetleri incelenerek çalışanların iş analizi yapılması ve bu sayede çalışanların daha uygun şekilde görevlendirilmeleri ve varsa çalışanların eğitim eksikliğinin telafi edilmesi gibi önlemler alınarak, hastanenin insan kaynaklarının daha etkin kullanılması sonucu bu bölümün maliyetleri düşürülebilir. Bu tür kararları alabilmek için yöneticiler, hastanenin maliyet muhasebesi ortamından sağlanan bilgileri dikkate alırlar.

Ülkemizdeki hastanelerin çoğunda doğru bilgiler sağlayan maliyet muhasebesi sistemleri mevcut değildir. Hastanelerin maliyet muhasebesi sistemleri, hizmetlerin birim maliyetini saptamak, işletme faaliyetlerini kontrole yardımcı olmak, planlamaya yardımcı olmak ve alınacak kararlara yardımcı olmak amaçlarını yerine getirememektedir. Hastaneler maliyetlerini hesaplayamamakta, bakanlığın ilan ettiği fiyatları, sundukları sağlık hizmetlerinin maliyetleri ile kıyaslayamamaktadırlar. Bunun nedeni özellikle kamu hastanelerindeki maliyet

muhasebesi sistemlerinin bütçe tahsislerini ve harcamalarını izleme amacına yönelik olması nedeniyle birim maliyet hesaplamasına uygun olmamasıdır.³⁵

Bir sosyal sigorta kuruluşu tarafından değil de kendi imkanlarıyla sağlık hizmeti almak isteyen hastalar ise özel hastanelere veya kamu hastanelerine özel ameliyat için başvurduklarında çok farklı fiyatlarla ve uygulamalarla karşılaşmaktadırlar.

Aşağıdaki tabloda, çeşitli özel, devlet ve üniversite hastanelerinin 8 Nisan 2003 tarihi itibarıyla By-Pass ameliyatı için belirledikleri ameliyat bedelleri görülmektedir.³⁶

Tablo 3- By-pass Ameliyatı Fiyatları

ÖZEL HASTANE AMELİYAT FİYATLARI				
	Amerikan Hastanesi	International Hospital	Acıbadem Hastanesi	İsviçre Hastanesi
By-Pass	16.000.000.000	10.350.000.000	10.496.000.000	9.000.000.000
	+ doktor ücreti	+ doktor ücreti	-	+ KDV

ÜNİVERSİTE HASTANELERİ			
	İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	Marmara Ü.Tıp Fakültesi	İ.Ü.İstanbul Tıp Fakültesi
By-pass	5/6.000.000.000	1.500.000.000	1.125.000.000
	-	-	+ %30 anestezi ve yoğun bakım

DEVLET HASTANELERİNDE UYGULANAN FİYAT		
	Sağlık Bakanlığı Fiyatları	Türk Tabipleri Birliği Fiyatları
By-Pass	1.125.000.000	1.947.000.000
	+ %30 anestezi ve yoğun bakım	-

³⁵ Sayın, Yeğinboy, a.g.e., s.263.

³⁶ Şule Köktürk, Evrim Kaya, "Türkiye'nin 'Sağlık'sız Sistemi", Cumhuriyet Gazetesi, 8 Nisan 2003, s.3.

Bu tablodan da görüldüğü gibi hastaneler arasında fiyatlandırma açısından çok ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Ayrıca bazı hastanelerin belirledikleri yüksek bedellerin içinde hekim ücretinin bulunmaması da oldukça düşündürücüdür. Tüm By-Pass ameliyatlarında kullanılan ekipman ve ameliyattaki hekim ve yardımcı personel sayıları, her hastane için aynı olduğu ve bu sağlık hizmeti ile ilgili yapılan faaliyetler standart olduğundan dolayı, bu fiyatların gerçek bir maliyet analizi sonucu ortaya konduğu iddia edilemez.

Sağlık sektörü ile ilgili bir diğer önemli husus da, ülkemizdeki sosyal sigorta sisteminin ciddi açıklar vermesidir. Ülkemiz nüfusu diğer Avrupa ülkelerine oranla genç olmasına rağmen, sosyal sigorta sistemimiz kendi kendine yetmemekte ve bunun sonucu olarak sosyal sigorta kurumlarına genel bütçeden ciddi tutarlarda kaynak transferi yapılması gerekmektedir. Çalışan nüfusun ödedikleri primlerle finanse edilen ve ödenen primle alınan hizmetin doğrudan ilişkili olmadığı sosyal güvenlik sistemi, ülkemizde olduğu kadar ABD ve AB ülkelerinde de açıklar vermekte ve hükümetler tarafından bu sistem yerine özel sağlık sigortalarının özendirilmesine çalışılmaktadır. Ülkemizde de sosyal sigorta sisteminin zaman içerisinde özel sektöre devredileceği öngörülmektedir. ABD'deki sosyal sigorta sisteminde özel sigortaların ağırlığı artması sonucu, 1990'lı yıllarda gerçek maliyet bilgilerine ulaşmak büyük önem kazanmıştır. Doktorlar, hastaneler, işverenler, sigortacılar, hastalar ve hükümet doğru ve güvenilir maliyet bilgilerine daha çok ihtiyaç duymaktadırlar.³⁷

Bunların yanında maliyet çalışmaları sorumluluk merkezleri bakımından performans ve çalışmaların etkinliğini de ortaya çıkardığından örgütlemeye de yardımcı olmaktadır; hastanelerde verimliliğin ölçülmesi ve artırılması, belirlenen amaçlara ve hedeflere ulaşmada ne ölçüde başarılı olduğunun saptanması, etkinlik ve performansın belirlenmesinde de maliyet muhasebesi en önemli araçtır.³⁸

³⁷ Timothy D. West, David A. West, "Applying ABC to Healthcare", *Management Accounting*, Şubat, 1998, s.22.

³⁸ Güney, a.g.e., s.34.

Tüm bu bilgiler ışığında, ülkemizde tüm işletmeler gibi hastanelerin de kaynaklarını etkin ve verimli şekilde kullanabilmelerinin son derece önemli olduğu görülmektedir.

2.3.2. HASTANE İŞLETMELERİNDE MALİYET MUHASEBESİ ORGANİZASYONUNUN ÖZELLİKLERİ VE KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR

Hastane işletmesi bir hizmet işletmesidir. Bir hizmet işletmesinin maliyet muhasebesi sistemi, ticaret ve imalat işletmelerinin maliyet muhasebesi sistemlerinden farklıdır. Bir ticaret işletmesinin maliyet muhasebesi açısından en önemli kalemi ticari mallardır, bir imalat işletmesinin maliyet muhasebesi sistemi ticaret işletmesinden daha karmaşık olup direkt malzeme, yarı mamul ve mamul stokları ile imalat ile ilgili diğer hesaplar bu tip işletmeler için önem arz etmektedir. Hizmet işletmelerinde ise ticari stok ve yarı mamul stok bulunabilir, ancak tamamlanmış mamul stoku bulunmaz, bunun nedeni bu işletmelerin stoklarını ürettikleri hizmetin ayrılmaz bir parçası olduğu için tutmaları ve ticari stok ve yarı mamullerinin hizmet üretimi sırasında tüketilmesidir.³⁹ Hizmet, fiziksel olmayan ve depolanamayan bir çıktı olduğu için hizmet maliyetini en doğru şekilde hesaplayabilmek için bu tip işletmelere uygun bir muhasebe organizasyonu şarttır.

Bir hizmet işletmesi olan hastanenin asıl üretim konusu olan sağlık hizmeti maliyetinin hesaplanabilmesi için çeşitli zorluklar bulunmaktadır. Tüm işletmeler için olduğu gibi hastaneler için de yeterli bir muhasebe sisteminin kurulabilmesinin üç ön koşulu vardır:⁴⁰

1. Uygun bir muhasebe sistemi
2. Yetki ve sorumlulukların iyi belirlendiği bir örgüt yapısı
3. Yeterli istatistik verilerin bulunması

³⁹ Rayburn, a.g.e., s.25.

⁴⁰ Oktay Alpugan, Vasfi Haftacı, "Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine Göre Hastane İşletmelerinde Maliyet Hesaplarının İşleyişi", , *Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar*, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.271.

Ülkemiz hastanelerinde maliyet muhasebesi organizasyonunun maliyet kontrolünü ön planda tuttuğu daha önce belirtilmişti. Bu nedenle maliyet muhasebesinin maliyet kontrolü haricindeki diğer amaçlarını gerçekleştirmek son derece zor olmaktadır.

Bir hastane işletmesinde ticari mal stoku bulunması bir zorunluluktur, bunun nedeni, ilaç ve tıbbi sarf malzemelerinin verilen sağlık hizmetinin ayrılmaz bir parçası olmasıdır. Bunun yanında bir hastanede çalışanlar ile hastalar ve yakınlarına satılmak üzere giyim eşyası, yiyecek malzemesi gibi stoklar da bulunabilir. Bir hastanede yarı mamul stoku da bulunabilir. Bir hastanede hastaya takılmak üzere özel olarak üretilmiş ve hazır bekletilen bir parça, hastane için bir yarı mamuldür. Ancak bu tip yarı mamuller genellikle hastanelerde uzun süre stoklanmazlar.

Genellikle maliyeti yüksek olan hastane stoklarının bölümler itibarıyla izlenmesi son derece önemlidir. Stokların bölümler itibarıyla izlenmesi, stok kontrolü ve performans değerlemesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Hastanelerde maliyet muhasebesi sisteminin oluşturulmasındaki başlıca zorluklar şöyle belirtilebilir:⁴¹

1. Hizmet sektörü olması bakımından özellikle çıktı tanımı yapmak güçtür.
2. Maliyet hesaplamalarını yapabilmek ve sistemini kurabilmek için çok önemli olan bir çok veri eksiktir.
3. Hastanelerdeki mevcut muhasebe kayıt sistemi maliyet muhasebesine destek verecek özellikte ve uyumlulukta değildir.
4. Çok önemli bir maliyet kalemi olan tıbbi ve her türlü malzeme tüketimiyle ilgili etkin bir stok kontrol sistemi yoktur.
5. Maliyet yerleri arasındaki maliyet unsurlarının hareketi çok yoğun ve değişkendir.

⁴¹ Sayın, Yeğinboy, a.g.e., s.263.

Hastanelerdeki maliyet muhasebesi uygulanmasındaki zorluklardan biri de, hastanelerin matris örgüt yapılarıdır. Matris yapının gereği olarak hastane personeli organizasyon içinde farklı roller üstlenmektedir. Örneğin bir hastanenin başhekimisi olan bir doktor aynı zamanda hasta bakıyorsa, bu doktorun maaşı, çalışma saatlerine göre genel yönetim ve poliklinik maliyet yerleri arasında paylaştırılmalıdır.

Kamu hastanelerinde etkin bir maliyet muhasebesi sistemi kurulamamasındaki önemli bir engel de kamu hastanelerindeki devlet muhasebesi sistemidir. Devlet hastanelerinde genel muhasebe sistemi içerisinde yer alan genel bütçe sistemi, döner sermaye sistemi ve bazı hastaneler açısından önemli olan dernek muhasebe sistemlerinden oluşmaktadır.⁴² Üniversite hastanelerinde ise genel bütçe yerine üniversitenin katma bütçesinden karşılanan maliyetler bulunmaktadır. Üniversite hastanelerinde katma bütçe ödenekleri genellikle ancak memur maaşlarının ödenmesine yetmekte ve hastanenin giderleri ve yatırım harcamalarının önemli bir kısmı döner sermayeden karşılanmaktadır. Döner sermaye ile satın alınan makine, teçhizat ve diğer demirbaşlar dönem sonunda katma bütçeye devredilmektedir. Üniversite katma bütçesine devredilen demirbaşların ve bunların amortisman giderlerinin izlenmesi zorlaşmaktadır. Oysa, ileri teknoloji ürünü olan ve oldukça pahalı olan hastane demirbaşlarının amortisman giderlerinin tespiti son derece önemlidir.

2.3.3. HASTANE MALİYETLERİNİN TASNİFİ

Hastane işletmesinde üretilen hizmet anında tüketildiği ve hizmet stoklanamadığı için ticaret ve imalat işletmelerinin aksine, hastanedeki hizmet üretim maliyetine giren maliyetler stoklarda kalarak takip eden dönemlere sarkamamaktadır. Dolayısıyla tüm hizmet üretim maliyetleri, üretim dışı maliyetler gibi üretim süreci başladığı anda giderleşmektedirler. Bu nedenle hastane işletmesinin direkt malzeme, direkt işçilik ve genel üretimden oluşan üretim maliyetleri gider olarak

⁴² Güney, a.g.e., s.37.

adlandırılabilir. Bir hastanede hizmet üretim haricinde mutlaka genel yönetim giderleri de bulunur.

2.3.3.1. DİREKT MALZEME GİDERLERİ

Hastane hizmetinin ayrılmaz bir parçası olan, üretimin içerisinde mutlaka bulunan, ne kadar harcandığı ve parasal değeri doğrudan tespit edilebilen malzemelerdir. Bu malzemeler ilaç ve serum ile tıbbi sarf malzemesi olarak iki grupta toplanabilir.

Bu giderlerin kaydının yapılması tıbbi nedenlerle zorunluluk olduğundan maliyet muhasebesi açısından da izlenmesi kolaydır. Kamu hastanelerinde mizanlardan ve ayniyat muhasebesinden, özel hastanelerde ise bilgisayar kayıtlarından izlenebilmektedir.

Hastanelerde kullanılan tıbbi sarf malzemeleri ve ilaçların çeşitleri ve maliyetleri gün geçtikçe artmaktadır. Bu nedenle hastanelerde kullanılan stoklara özel önem verilmelidir. Stoklarla ilgili olarak ekonomik sipariş miktarları, ekonomik stok miktarları, malzeme alımında piyasa araştırması yapılması, malzeme alımlarında uzmanlardan oluşan bir ekibin bulunması ve eldeki malzemenin nasıl daha etkin kullanılabileceği gibi hususlara dikkat edilmelidir.⁴³

2.3.3.2. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ

Sağlık hizmetinin üretilmesi için mutlaka gerekli olan ve üretilen sağlık hizmeti ile doğrudan ilişkili olan personel giderlerinden oluşmaktadır. Sağlık hizmetinin sunulmasında doğrudan görev alan hekimler ve yardımcı sağlık personelinin aldıkları maaş ve ücretler hastaneler için direkt işçilik giderleridir. Bu giderler maaş bordrolarından izlenebilmektedir.

⁴³ Güney, a.g.e., s.41.

2.3.3.3. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

Hastanedeki hizmet üretimi için gerekli olan ve direkt malzeme ve direkt işçilik dışında kalan tüm giderlerdir. Genel üretim giderlerinin en önemli özelliği, sunulan hizmetin var olabilmesi için mutlaka gerekli olması, ancak çıktı miktarı ile arasında doğrudan ilişki kurulamamasıdır. Başlıca genel üretim giderleri şunlardır:

- Endirekt İşçilik Giderleri
- Kira Giderleri
- Yiyecek Giderleri
- Genel Sarf Malzemesi Giderleri
- Haberleşme Giderleri
- Kırtasiye Giderleri
- Amortisman ve Tükenme Payları
- Vergi, Resim ve Harçlar
- Temizlik Malzemesi Giderleri
- Taşıma Giderleri
- Nakil Vasıta Giderleri
- Tanıtım Giderleri
- Bakım Onarım Giderleri
- Dışarıdan Sağlanan Hizmet (Elektrik, Su, Yakacak Giderleri)
- Sair Giderler

2.3.4. HASTANEDE MALİYETLER YERLERİ

Maliyet yerleri, maliyetleri bünyesinde toplamak, maliyetlerin kontrolünü sağlamak ve maliyetlerin bölümler itibarıyla uygun şekilde dağıtımına imkan vermek amacıyla oluşturulurlar.⁴⁴ Her işletmede olduğu gibi hastanede de maliyet yerlerinin kurumun özelliklerine uygun şekilde belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Maliyet yerleri, mekan ve fiziksel olarak diğer bölümlerden ayrılabilen veya ortak özellikler

⁴⁴ A.e., s.45.

taşıyan yerlerden her biri tek tek veya gruplandırılarak yerel bölümlenme ile, başında faaliyetlerden sorumlu bir yönetici bulunan her bölümün bir maliyet yeri olarak kabul edildiği sorumluluklara göre bölümlenme ile veya aynı veya benzer işi yapan araç gereç ve personelden oluşan her bir birimin bir maliyet merkezi kabul edildiği fonksiyonel bölümlendirme ile oluşturulabilir.⁴⁵

Hastanelerde esas üretim maliyet yerleri imalat işletmelerinden farklı olarak esas hizmet maliyet yerleri olarak adlandırılırlar.

2.3.4.1. ESAS HİZMET ÜRETİM MALİYET YERLERİ

Esas hizmet maliyet yerleri, sağlık hizmeti ile doğrudan doğruya ilgili olan ve sağlık hizmetinin verildiği birimlerdir. Bu birimler aynı zamanda hastaneye gelir sağlayan birimlerdir. Bunlar aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

- Klinikler
- Poliklinikler
- Ameliyathaneler
- Röntgen ve Tahlil Laboratuvarları
- Yoğun Bakım Üniteleri
- Diğer Yedek Üniteler (Diyaliz v.b.)

2.3.4.2. YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ

Yardımcı hizmet maliyet yerleri, doğrudan sağlık hizmeti üretimine katılmayan, ancak esas hizmet maliyet yerlerindeki faaliyetlerin sürdürülebilmesi için mevcudiyeti zorunlu olan maliyet yerleridir.

⁴⁵ A.e., s.45.

Yardımcı hizmet maliyet yerleri, aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

- Hasta Kabul
- Teknik Servis (Bakım Onarım)
- Temizlik Hizmetleri
- Çamaşırhane
- Terzihane
- Eczane
- Sterilizasyon Merkezi
- Haberleşme
- Mutfak
- Yemekhane
- Kazan Dairesi

Yardımcı hizmet yerlerinde oluşan giderler, ikinci dağıtımda esas hizmet maliyet yerlerine uygun ölçütlerle dağıtılır.

2.3.4.3. GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ

Genel yönetim maliyet yerleri, doğrudan veya dolaylı olarak hizmet üretimine katılmayan, hastanenin bütün olarak sevk ve idaresini yerine getiren veya yerine getiren birimler için çalışan birimleridir. Bu birimler, hastane müdürlüğü, başhekimlik, satınalma, döner sermaye, özlük işleri ve ayniyat şeklinde sınıflandırılabilir. Amaç toplam harcamayı değil üretimin maliyetini bulmak olduğu için birinci dağıtımda bu birimlerde toplanan maliyetler diğer maliyet yerlerine yansıtılmaz, doğrudan gelir tablosuna aktarılır.⁴⁶

⁴⁶ A.e., s.47

2.3.4.4. PAZARLAMA VE SATIŞ MALİYET YERLERİ

Hastanenin halkla ilişkiler ve tanıtım faaliyetleri için çalışan birimleri ile pazarlama faaliyetleri için çalışan birimleri ayrı olarak örgütlenmişlerse, bu birimler pazarlama ve satış maliyet yerleri olarak gruplanabilir. Bu maliyet yerlerinin giderleri de üretimle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili değildir, dolayısıyla dağıtımlara katılmadan gelir tablosuna aktarılırlar.

2.3.4.5. YATIRIM MALİYET YERLERİ

Hastaneler, hizmet kalitesini arttırmak ve kaynaklarını daha etkin kullanabilmek için kullandıkları yüksek teknoloji cihaz, makine ve diğer demirbaşlar ile ilgili yeni yatırımlar yapabilirler. Bu tip yatırımları izlemek amacıyla da yatırım maliyet yerleri oluştururlar. Bu maliyet yerlerinde oluşan maliyetler de diğer birimlere dağıtılmaz ve bilançoda izlenir.

2.3.4.6. ARAŞTIRMA MALİYET YERLERİ

Eğer hastanenin araştırma geliştirme faaliyetleri varsa bu faaliyetlerin daha iyi izlenmesi amacıyla araştırma maliyet yerleri kurulabilir. Araştırma maliyet yerlerinin maliyetleri de dağıtılmaz ve bilançoda izlenir, dönem içinde giderleşen kısmı gelir tablosuna aktarılır.

2.3.5. HASTANE MALİYETLERİNİN DAĞITIMI

Tüm işletmelerde olduğu gibi hastane maliyet muhasebesi sisteminin de maliyet dağıtım yöntemi aynıdır. Birinci dağıtımda, meydana gelen maliyetlerin maliyet yerlerine dağıtımı yapılır. Bu dağıtım yapılırken doğrudan yüklenebilen maliyetlerin doğrudan yüklenmesi esastır. Doğrudan yüklenemeyen maliyetler ise uygun maliyet dağıtım ölçütü ile dağıtılır. Birinci dağıtım sonucunda, hastanenin tüm maliyetleri, ilgili maliyet yerlerine dağıtılmış olur.

İkinci dağıtımda yardımcı hizmet maliyet yerlerindeki maliyetler, esas hizmet maliyet yerlerine verdikleri hizmeti en iyi temsil edebilecek dağıtım anahtarlarıyla dağıtılırlar. Bu dağıtım, direkt dağıtım, kademeli dağıtım veya matematik dağıtım yöntemlerinden biriyle yapılır. İkinci dağıtımın sonucunda, üretimle ilgili tüm maliyetler esas hizmet maliyet yerlerinde toplanmış olurlar.

Üçüncü dağıtımda ise, esas hizmet maliyet yerlerinde toplanmış olan maliyetler, ilgili hizmete göre dağıtılarak hizmetlerin birim maliyetleri hesaplanır.

Maliyet dağıtımında anahtar seçiminde dikkat edilmesi gereken husus seçilen anahtarın, dağıtılacak maliyetin niteliğine en uygun, maliyetin değişimini en iyi izleyebilecek ve maliyeti en çok etkileyebilecek faktörlerden bir ölçü seçmek, maliyet birden fazla faktörün etkisinde ise, birden fazla ölçütün birleşmesinden meydana gelmiş kombine bir ölçüt seçmektir.⁴⁷

⁴⁷ A.e., s.51.

2.3.6. HASTANE MALİYETLERİNİN DAĞITIM ANAHTARLARI

Bir hastanenin maliyet muhasebesi sisteminde kullanılabilecek başlıca maliyet dağıtım anahtarları aşağıdaki tablodaki gibidir:⁴⁸

Tablo 4- Maliyet Türlerinin Dağıtım Anahtarları

<u>GİDERLER</u>	<u>DAĞITIM ANAHTARLARI</u>
Direkt Malzeme	Direkt
İşçilik	Direkt, Personel Sayısı
Kira	Yüzölçümü (m ²)
Yiyecek	Personel ve Hasta Sayıları
Genel Sarf Malzemesi	Direkt, Personel Sayısı
Haberleşme	Personel Sayısı
Taşıma	Direkt
Amortisman	Direkt
Bina Amortismanı	Yüzölçümü (m ²)
Vergi, Resim ve Harçlar	Yüzölçümü (m ²)
Temizlik Malzemesi	Yüzölçümü (m ²), Personel ve Hasta Sayıları
Bakım Onarım	Direkt, Direkt İşçilik Saati, Yüzölçümü (m ²)
Elektrik	KW saat , Makine Gücü, Yüzölçümü (m ²)
Su	Yüzölçümü (m ²), Personel ve Hasta Sayıları
Yakacak	Yüzölçümü (m ²), Direkt

Dağıtım anahtarlarının kullanılmasının nedeni, ilgili maliyet unsurunun direkt olarak ilişkilendirilememesidir. İkinci dağıtımda, maliyet yerlerinin birbirlerine verdikleri hizmet ve bu hizmetlerin maliyetlerinin türleri dikkate alınır. Üçüncü dağıtımda, esas hizmet maliyet yerlerinde oluşan kümülatif maliyetler, en uygun ölçütlerle hizmetlere dağıtılarak birim hizmet maliyetleri hesaplanır. Bu ölçütler aşağıdaki gibidir:

Tablo 5- Birim Maliyet Hesaplamasında Kullanılacak Ölçütler

<u>Hizmet Türleri</u>	<u>Birim Maliyet Hesaplamasında Kullanılacak Ölçütler</u>
Laboratuvar Hizmeti	Dönüştürülmüş Tetkik adedi
Ameliyat Hizmeti	Dönüştürülmüş Ameliyat Adedi, Ameliyathane Kullanım Saati
Doğum Hizmeti	Dönüştürülmüş Doğum Adedi
Yatan Hasta Hizmetleri	Yatan Hasta Günü
Poliklinik Hizmetleri	Muayene Edilen Hasta Sayısı
Röntgen Hizmeti	Dönüştürülmüş Film Adedi
Yedek Üniteler	Dönüştürülmüş Seans Adedi

Bu tabloda belirtilen dönüştürülmüş ameliyat adedi kavramı, ilgili hastanede yapılan ameliyatlara zorluk derecesine göre ağırlıklar verilerek, bu ağırlıklar esas alınarak ameliyatlara maliyetlerden pay verilmesi anlamındadır.

Bu ölçütler haricinde, ortalama olarak bir yılda bir yatakta yatan hasta sayısını veren yatak devir oranı, hastanelerde özellikle verimlilik analizinde de kullanılan önemli bir ölçüttür. Bir yılda yatan toplam hasta sayısının yatak sayısına bölünmesiyle elde edilir.⁴⁹ Yatan hasta birimlerinin maliyetlerinin bulunmasında bu ölçüt de kullanılabilir.

⁴⁸ Güney, a.g.e., s.58.

⁴⁹ Mehveş Zaim Tarım, “Hastanelerde Verimlilik Analizi ve İ.P.H. Uygulaması”, İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1998, s.140.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

UYGULAMA: İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE BİR BY-PASS AMELİYATININ MALİYETİNİN HESAPLANMASI

3.1. UYGULAMA İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

3.1.1. ÇALIŞMANIN AMACI

Çalışmanın amacı, bir hastane işletmesinde bir kalp ameliyatının maliyetinin hesaplanarak hizmet üretim maliyetinin nasıl bulunacağını açıklanması ve hastanedeki muhasebe sisteminin aksaklıklarının tespit edilmesidir.

Uygulama, bir ihtisas hastanesi olması ve maliyet yapısının genel hastanelere göre daha kolay ve doğru tespit edilebilirliği nedeniyle İ.Ü. Kardiyoloji Enstitüsü'nde yapılmıştır.

3.1.2. ÇALIŞMANIN KAPSAMI VE KISITLAR

Uygulamanın kapsamı, zaman ve maliyet kısıtları nedeniyle sınırlandırılmıştır. Hastanede, invaziv ve noninvaziv kalp ameliyatları ile farklı laboratuarlarda kalp ile ilgili tahlil ve tetkikler yapılmakta, yoğun bakım üniteleri, acil servis, poliklinik hizmetleri ve yataklı tedavi birimleri bulunmaktadır. Bu birimler hastanenin sağlık hizmetini verdiği birimlerdir. Uygulamanın, işletmede üretilen tüm hizmet maliyetlerinin bulunmasına yönelik olması halinde kapsamın çok fazla genişleyeceği ve çalışmanın istenen mesajı veremeyeceği kaygısıyla, çalışma, uygulama yapılacak işletmenin tüm faaliyetleriyle ilgili üretim maliyetlerinin bulunması yerine sadece belli bir ameliyat türünün; koroner by-pass ameliyatının maliyetinin hesaplanmasıyla sınırlı tutulmuştur. Yapılan hesaplama, ameliyattan

ıkan hastanın belli srelerde kaldığı yoğun bakım ünitesinin ve yataklı tedavi hizmetlerinin maliyetleri dahil edilmemiştir.

Çalışmada, zaman ve maliyet kısıtları ve hastanenin muhasebe organizasyonunun elverişsizliği nedeniyle genel imalat maliyetleri btcelemesi yapılamamış, bunun yerine 2002 yılının fiili maliyetleri 2003 yılının btçelenmiş maliyetleri olarak, 2002 yılının fiili kapasiteleri de 2003 yılının btçelenmiş kapasiteleri varsayılarak zaman ve maliyet tasarrufu sağlanmıştır.

Maliyet hesaplamaları sırasında karşılaşılan sorunlar nedeniyle ortaya çıkan diğer kısıtlar, ilgili bölümlerde belirtilmiştir.

3.1.3. UYGULANAN YÖNTEM

Uygulamada, hastanenin muhasebe sisteminden alınan maliyet türleri tespit edildikten sonra, hastanenin özelliklerine göre maliyet yerleri tespit edilmiştir. Birinci dağıtımda maliyet türleri ilgili maliyet yerlerine direkt olarak, direkt dağıtım imkanı bulunmuyorsa uygun maliyet anahtarlarıyla dağıtılmıştır. İlaç giderleri ve tıbbi sarf malzemesi giderleri dağıtılmamış, bunların maliyeti kayıtlardan alınmıştır. Birinci dağıtımda, hizmet üretim maliyeti hesabının altında bulunan bazı giderlerden genel yönetim maliyet yerlerine de pay verilmesi gerektiği tespit edilmiş, bu nedenle bu giderlerden genel yönetim maliyet yerlerine düşen paylar, ilgili dağıtım anahtarlarıyla dağıtılmıştır.

İkinci dağıtımda, kademeli dağıtım yöntemi kullanılarak yardımcı üretim yerlerinin maliyetleri uygun anahtarlarla esas üretim yerlerine dağıtılmıştır. Dağıtımlar sonucunda ameliyathane esas hizmet maliyet yerinde bulunan toplam maliyet, ameliyathanenin toplam kullanım saatine bölünerek, ameliyathane için kullanım saatine göre yükleme haddi bulunmuştur.

Daha sonra örnek olarak seçilen bir ameliyat ele alınarak bu ameliyatın ameliyathane kullanım süresi ile ameliyathane kullanım maliyeti yüklenmiş, hastanenin kayıtlarından ulaşılabilen ve ilaç ile tıbbi sarf malzemesinden oluşan direkt malzeme maliyetleri bu sonuca eklenmiştir. Bulunan maliyet, hasta için katlanılan ameliyat kullanım saati üzerinden hesaplanan ameliyathane kullanım maliyeti, ilaç ve tıbbi sarf malzemesi maliyetlerini içermektedir.

3.2. İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE MUHASEBE SİSTEMİ

İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü, 30 Mart 1983 yılında İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı olarak kurulmuş bir ihtisas hastanesidir. Hastanede sunulan sağlık hizmetleri, kalp ve damar hastalıkları ile ilgili olup hastane, konusunda ülkemizin en önde gelen kuruluşlarından biridir. Hastane, aynı zamanda bir eğitim hastanesi olarak kurulmuştur ancak son yıllarda uzmanlık öğrencisi alımı durdurulmuştur. Hastanede, uzmanlıklarını tamamlamak üzere olan az sayıda uzmanlık öğrenci doktor bulunmaktadır. Bu nedenle hastanenin eğitim hastanesi olarak nitelendirilmemesi gerekir.

İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü, 120 yatak kapasiteli olup orta büyüklükte bir hastanedir. Hastaneye ameliyat edilmek üzere gelen hastalar, ameliyat sonrasında istisnai durumlar hariç, ortalama iki gün yoğun bakımda, beş ila yedi gün de yataklı tedavi birimlerinde yatmaktadır, bu nedenle hastane, hastaların ortalama kalış sürelerine göre kısa süreli bir hastanedir.

Hastanede üç ameliyathane, toplam sekiz yatağın bulunduğu üç yoğun bakım ünitesi, altı servis şeklinde gruplanmış yataklı tedavi birimleri, iki kateterizasyon laboratuvarı, bir elektrofizyoloji laboratuvarı, bir holter laboratuvarı, üç cihazlı ekokardiyografi laboratuvarı, iki cihazlı nükleer tıp laboratuvarı, dört cihazlı treadmill laboratuvarı, bir röntgen laboratuvarı ve biyokimya laboratuvarı bulunmaktadır.

3.2.1. İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE MALİYET MUHASEBESİ ORGANİZASYONU

İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'nün bir üniversite hastanesi olması, muhasebe sistemini etkileyen en önemli unsurdur. Hastanede iki ayrı muhasebe sistemi mevcuttur. Bunlardan birincisi, Maliye Bakanlığı tarafından İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü'ne, Kardiyoloji Enstitüsü'nde kullanılmak üzere tahsis edilen fonların harcamalarının izlendiği katma bütçe sistemi, diğeri ise hastanenin döner sermayesinin muhasebe sistemidir. Bu iki muhasebe sistemi ayrı birimler tarafından işletilmektedir.

Hastanenin katma bütçe ödeneğinin önemli bir kısmı, hastanede 657 sayılı kanun kapsamında çalışan devlet memurlarının maaşlarının ödenmesi için kullanılmakta ve hastanenin hizmet üretim maliyetleri ve faaliyet giderleri döner sermayeden karşılanmaktadır. Bu nedenle, enstitünün faaliyetleri döner sermaye işletmesinin hesaplarından izlenebilmektedir. Kardiyoloji Enstitüsü Döner Sermaye Saymanlığı tarafından hazırlanan 31.12.2002 tarihli kesin muhasebe mizanı Ek-1'de görülmektedir.

Bu mizanda dikkat çekici bazı hususlara değinilmesi gerekmektedir. Döner sermaye işletmeleri de bilanço esasına göre defter tutan diğer işletmeler gibi Tekdüzen Hesap Planı'na göre kayıtlarını tutmaktadırlar. Ancak hastanenin muhasebe sistemindeki bazı uygulamalar, hem Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'ne hem de Tekdüzen Hesap Planı'na aykırıdır. Ek-1'de görüleceği gibi, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'nın altında, yakacak giderleri, ilaç giderleri, elektrik giderleri gibi alt hesaplar açılmış, dönem sonunda bu hesaplar kapatılmıştır. İlgili personel, adı geçen giderlerin dönem içerisinde bu hesaplara borç kaydedildiği, daha sonra dönem sonu bakiyelerinin 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı'na aktarılarak kapatıldığını belirtmişlerdir. Bu durum Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'ne ve Tekdüzen Hesap Planı'na aykırıdır.

Tekdüzen Hesap Planı'nda hizmet maliyetleri 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı altında izlenmektedir. Hastanenin 740 hesabı incelendiğinde de bazı sorunlar tespit edilmiştir. 740 hesabının altındaki bir gider kaleminin kırtasiye malzemesi alımı şeklinde adlandırılmaması gerekmektedir.

Enstitünün muhasebe sistemi ile ilgili bir diğer husus enstitünün her türlü demirbaş kaydının İ.Ü.Katma Bütçe Dairesi'nce tutulmasıdır. Hastane yetkilileri hastanede kullanılan makineler ve cihazlar başta olmak üzere tüm demirbaşların sadece sayılarını bilmekte, maliyet bedellerini ve alınış tarihlerini takip edememektedirler. Bunun sonucunda diğer devlet kurumlarında olduğu gibi hastanelerde de amortisman gideri gibi çok önemli bir maliyet unsuru hesaplanamamaktadır.

Kesin mizanda tespit edilen en önemli nokta, hastanenin tıbbi sarf malzemesi giderleri ile ilgilidir. 740 hesabının altında sıhhi malzeme gideri, tedavi malzemesi gideri, her türlü tüketim malzemesi ve diğer ilk madde ve malzeme gideri hesapları bulunmaktadır. Hastane yetkilileri bu hesapların tümünün tıbbi sarf malzemeleri için kullanıldığını belirtmişler ancak hangi ölçütlerle bu hesaplara dağıttıklarını açıklayamamışlardır. Tüm hizmet üretim maliyeti hesabının bakiyesinin yüzde otuzunu oluşturan ve 1.473.860.556.920 TL borç bakiyesi veren 740.01.012. Her Türlü Tüketim Malzemesi hesabının muhteviyatı hastane yetkililerine özellikle sorulmuş ancak bu hesabın da diğer üç hesap gibi tıbbi sarf malzemesi için kullanıldığı cevabı alınmıştır.

Hastanenin otomasyon sistemi ile her hasta için yapılan tahlillerin ve ne kadar ilaç ve sarf malzemesi harcandığının izlenmesi olumlu bir husustur. Enstitüye gelen her hasta için bilgisayar ortamında bir dosya açılmakta ve bu dosyada hasta için yapılan tahliller ve kullanılan ilaç ve sarf malzemesi, maliyetleri ve fatura edilen fiyatlarıyla birlikte izlenmektedir. İlaç ve tıbbi sarf malzemelerinin birim maliyetleri, en son açılan ihalenin satın alma fiyatlarıyla değerlendirilmektedir.

Bölümler itibariyle ilaç ve sarf malzemesi tüketimlerinin toplam tutarlarının bulunması ayrıntılı bir çalışmayı gerektirmektedir, çünkü hastanenin kayıtlarından sadece hangi hasta için ne tür ilaç ve sarf malzemesi kullanıldığı öğrenilebilmekte, bölümler itibariyle sınıflandırılması yapılamamaktadır.

Hastanenin muhasebe kayıt sisteminde kullanılan başlıca belgeler, çalışmanın ekler bölümün yer almaktadır.

3.2.2. İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE MALİYET TÜRLERİ

Maliyet hesaplamalarında ilk yapılması gereken işletmenin gider türlerinin belirlenmesidir. Hastanenin maliyet muhasebesi sistemi olmadığından gider türlerinin hastanenin genel muhasebesinden alınan bilgilerden yararlanılarak belirlenmesi gerekmiştir.

Hastanenin döner sermaye mizanından, işletmenin başlıca gider kalemleri tespit edilmiştir. Gider türleri tespit edilirken hastanede mevcut olan iki ayrı muhasebe sisteminden de faydalanılmıştır. Döner sermaye hesaplarında gözükmeyen öğretim üyesi, uzman ve uzmanlık öğrencisi doktorlar ile memur statüsünde bulunan sağlık hizmetleri ve idari hizmetler personelinin işçilik giderleri de hesaplamalara katılmıştır. İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'nde tespit edilen başlıca hizmet üretim giderleri şunlardır:

3.2.2.1. DİREKT İŞÇİLİK GİDERİ

Öğretim üyesi doktor ve yardımcı sağlık personeli maaşları, hastanenin direkt işçilik giderini oluşturmaktadır. Hastanedeki tüm sağlık personeli devlet memurudur. Sağlık personeline ödenen döner sermaye payı, ilgili personelin kadrosuna göre sabit olup çalışma saati veya girilen ameliyat sayısı gibi bir ölçüte göre değişmemektedir. Nöbetten kaynaklanan fazla mesai ödemelerinin de üst sınırı bulunmaktadır. Personel

yetersizliğinden dolayı tüm çalışanlar bu üst sınırı geçmekte, ancak aldıkları fazla mesai ücretlerinde herhangi bir değişiklik olmamaktadır.

Enstitüde doktor kadrosunda profesör doktor, uzman doktor ve uzmanlık öğrencisi doktorlar bulunmaktadır. Sadece profesör ve doçent unvanlı doktorlar hastalarına mesai dışı ameliyat yapabilmektedirler. Mesai dışı ameliyat için hastadan alınan bedelin yüzde otuzu döner sermayeye gelir kaydedilmekte, bunun dışında yüzde onu hazine payı için, yüzde altısı ise araştırma fonu için kesilmektedir. Daha sonra kalan tutar, gelir vergisi ve fon kesintisi de yapıldıktan sonra, öğretim üyesi doktora verilmektedir. Yapılan üretimle doğrudan ilişkili olan bu ödemeler, bu mesai dışı ameliyat sayılarına ulaşamamış olması ve yapılan ödemelerin incelenememesi nedeniyle, direkt işçilik giderinin kapsamına alınamamıştır.

Yukarıda açıklandığı gibi, mesai dışı ameliyatlara haricinde, doktorların maaşları ve döner sermayeden aldıkları paylar sabit olup, girdikleri ameliyat sayılarına göre değişmemektedir.

Direkt işçilik gideri ile ilgili bilgiler, hastanenin özlük işlerinden öğrenilmiştir. Doktorlar ve yardımcı sağlık personelinin bordroları incelenmiş, sağlık personelinin kadrolarına göre maaş bilgileri alınmıştır.

3.2.2.2. DİREKT MALZEME GİDERİ

Hastanenin direkt malzeme gideri, ilaç ve tıbbi sarf malzemesi giderlerinden oluşmaktadır. İlaç ve tıbbi sarf malzemelerinin kayıtları her hasta için hastanın dosyasında ve hastanenin bilgi işlem sisteminde tutulmaktadır.

3.2.2.3. GENEL ÜRETİM GİDERİ

Hastanenin genel üretim gideri; yardımcı ve esas hizmet maliyet yerlerinde çalışan memurların maaşlarından oluşan endirekt işçilik, kırtasiye, hastane

birimlerince kullanılan temizlik malzemesi, temizlik şirketinden sağlanan temizlik hizmeti, sadece hastalar için yiyecek ve yemek malzemesi, elektrik malzemesi, yakacak (İGDAŞ), dışarıdan sağlanan bakım onarım, su, elektrik ve amortisman giderleridir. Hastanenin döner sermaye hesaplarında bu giderlerin tamamının hizmet üretim maliyetine yüklendiği görülmüş, bu nedenle birinci dağıtımda bu giderlerin genel yönetim maliyet yerlerine yüklenmesi gereken kısmı, esas hizmet maliyet yerlerine ve yardımcı hizmet maliyet yerlerine düşen kısımdan ayrılmıştır.

3.2.3. İ.Ü.KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE MALİYET YERLERİ

Gider türleri belirlendikten sonra hastanedeki maliyet yerleri belirlenmiştir. Maliyet yerleri belirlenirken verilen hizmetin niteliği, hizmet üretim süreçleri ve birimler arasındaki yakınlık esas alınmıştır. Enstitüdeki maliyet yerlerinin aşağıdaki gibi tespit edilmesinin uygun olduğu sonucuna varılmıştır:

Tablo 6- Maliyet Yerleri

Esas Hizmet Maliyet Yerleri (E.H.M.Y.)	Ameliyathane
	Yoğun bakım
	Yataklı tedavi hizmetleri
	Poliklinikler
	Laboratuvarlar
	Acil
Yardımcı Hizmet Maliyet Yerleri (Y.H.M.Y.)	Eczane
	Teknik Servis
	Terzihane
	Çamaşırhane
	Yemekhane
Genel Yönetim Maliyet Yerleri (G.Y.M.Y.)	Başhekimlik ve Diğer İdari Birimler

3.3. MALİYET DAĞITIMLARI

3.3.1. BİRİNCİ DAĞITIM

Maliyet türleri ve maliyet yerleri tespit edildikten sonra maliyet dağıtım tablosu ile ilgili veriler uygun şekilde yerleştirilerek birinci dağıtım yapılmıştır.

3.3.1.1. DİREKT VE ENDİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ

Sağlık personeli ve memurların işçilik giderleri çalıştıkları bölüme göre doğrudan yüklenmiştir.

Bu amaçla, personelin çalıştığı maliyet yerleri tespit edilmiştir. Tablo-8’de çalışanların maliyet yerleri itibariyle çalıştıkları yerler görülmektedir. Çalışanların dağılımı yapılırken hastanelerdeki matris organizasyon yapısı göz önünde bulundurularak, çalışanların farklı bölümlerdeki çalışma saatleri dikkate alınmıştır. Daha sonra da işçilik giderleri ilgili oldukları maliyet yerlerine yüklenmiştir.

Tablo-9’da maliyet yerleri itibariyle toplam çalışan sayıları, Tablo-10’da ise maliyet yerleri itibariyle işçilik giderleri görülmektedir.

3.3.1.2. DİREKT MALZEME GİDERİ

Direkt malzemeyi oluşturan ilaç ve tıbbi sarf malzemesi giderleri, dağıtımlara katılmamıştır. Örnek olarak seçilen ameliyat için doğrudan kayıtlardan alınan bilgilerden yararlanılmıştır.

3.3.1.3. KIRTASIYE GİDERİ

Kırtasiye giderlerinin dağıtımı için, 2003 yılının Nisan ayı kayıtları incelenmiş, daha sonra yetkili kişilerden alınan görüşler de dikkate alınarak maliyet yerleri itibariyle dağıtımı yapılmıştır. Kırtasiye giderinin dağıtımı Tablo-11’de gösterilmiştir.

3.3.1.4. TEMİZLİK MALZEMESİ GİDERİ

Hastanenin birimlerine verilen temizlik malzemesi giderinin dağıtımında yüz ölçümü esas alınmıştır. Bölümlerin yüz ölçümleri Tablo-7’de, temizlik malzemesi giderinin dağıtımı ise Tablo-12’de görülmektedir.

3.3.1.5. TEMİZLİK GİDERİ (DIŞARIDAN SAĞLANAN)

Hastanenin temizlik giderinin dağıtımında yüz ölçümü esas alınmış, ancak özel olarak temizlik görevlisinin sürekli görev yaptığı birimler için bu temizlik elemanlarının sayıları dikkate alınarak ağırlıklar verilmiş, temizlik giderinin dağıtımı oluşturulan bu anahtarlara göre yapılmıştır. Kullanılan ağırlıkların doğruluğu hususunda uzman görüşü de alınmıştır. Bu dağıtımın sonucu Tablo-13’te görülmektedir.

3.3.1.6. YİYECEK VE YEMEK MALZEMESİ GİDERLERİ

Tüm yemek ve yiyecek gideri yemekhane maliyet yerine yüklenmiştir.

3.3.1.7. ELEKTRİK MALZEMESİ GİDERİ

Hastaneye alınan elektrik malzemelerinin teknik servise gittiği hastane yetkililerinden öğrenilmiştir. Bu nedenle, tüm elektrik malzemesi gideri teknik servis maliyet yerine yüklenmiştir.

3.3.1.8. YAKACAK GİDERİ

Yakacak gideri maliyet yerlerine yüz ölçümlerine göre dağıtılmıştır.

3.3.1.9. BAKIM ONARIM GİDERİ

Hastanedeki teknik servisin küçük çapta onarımlar ile ilgilendiği, kullanılan makine ve cihazların bakım onarımlarının dışarıdan bir firmaya yaptırıldığı öğrenilmiştir. Bakım onarım giderinin makine ve cihazlar için çalışılan süre ile dağıtımının yapılması veri eksikliği nedeniyle mümkün olmamış, bu nedenle hastane yetkililerinden bölümler itibariyle cihaz sayıları öğrenilmiş ve bu giderin dağıtımı cihaz sayılarına göre yapılmıştır. Dağıtım, Tablo-17’de gösterilmiştir.

3.3.1.10. SU GİDERİ

Su giderinin en doğru dağıtım ölçütü bölümler itibariyle tüketimlerin izlenmesidir. Ancak hastanenin teknik altyapısının bu tür bir ölçüme uygun olmaması nedeniyle uygun bir dağıtım anahtarı ile dağıtılmasına karar verilmiştir. Su giderinin dağıtımı için önce çamaşırhanenin su tüketimi hesaplanmasına karar verilmiştir. Çamaşırhanede günde ortalama 500 kg çamaşır yıkandığı dikkate alınarak yapılan hesaplama sonucu, su giderlerinin yüzde otuzunun çamaşırhane maliyet yerine yüklenmiştir. Kalan su gideri, maliyet yerlerine bölümler itibariyle tuvalet sayıları dikkate alınarak yüklenmiştir. Dağıtım, Tablo-18’de gösterilmiştir.

3.3.1.11. ELEKTRİK GİDERİ

Elektrik giderinin de su gideri gibi bölümler itibariyle tüketimlerin izlenmesi, en doğru sonucu verecektir. Ancak teknik yetersizliklerden dolayı bu tür bir ölçüm yapılamamış, dağıtım için en uygun anahtar tespit edilmiştir. Özellikle yoğun bakım, ameliyathane ve laboratuvar cihazlarının niteliği nedeniyle elektrik giderinin dağıtımı

için tek bir had kullanılmasının yeterli olmayacağı anlaşılmıştır. Bu nedenle, cihaz sayısı ile bölümlerin yüz ölçümlerine ağırlıklar verilerek bileşik bir anahtar yardımıyla elektrik giderleri dağıtılmıştır. Elektrik giderinin dağıtımı Tablo-19'da görülmektedir.

3.3.1.12. AMORTİSMAN GİDERİ

Amortisman gideri hesaplamasında maliyet yerleri itibariyle tüm demirbaşların amortisman giderleri hesaplanmalıdır. Ancak hastanede demirbaş kayıtları bulunmadığı için, amortisman giderleri öğrenilememiştir. Bu nedenle ameliyathane için yerinde inceleme yapılmış, buradaki yetkililerden kullandıkları cihazların alınış tarihleri ve yaklaşık bedelleri öğrenilmiştir. Daha sonra bu bilgiler ışığında sadece ameliyathane maliyet yeri için 28.000.000.000 TL tutarında yıllık amortisman gideri hesaplanmış ve bu gider ameliyathane maliyet yerine yüklenmiştir.

Kardiyoloji Enstitüsü'nün faaliyet gösterdiği binanın bir kamu kuruluşuna ait olduğu ve kira ödenmediği hastane yetkililerinden öğrenilmiştir. Bu durumda binanın enstitüye aitmiş gibi düşünülmesi gerektiği ve bina amortismanı hesaplanması gerektiği sonucuna varılmıştır. Ancak binanın maliyet bedeli bilinmemektedir. Bina için herhangi bir rayiç bedel de tespit edilememiş, bu nedenle de bina amortismanı hesaplanmamış ve kapsam dışı bırakılmıştır.

3.3.1.13. BİRİNCİ DAĞITIM SONUCU

Birinci dağıtım sonucu maliyet yerlerinde oluşan toplam giderler Tablo-21'de görülmektedir. Birinci dağıtım sonucunda ameliyathane maliyet yerinde 143.032.040.000 TL gider toplanmıştır.

3.3.2. İKİNCİ DAĞITIM

Birinci dağıtımdan sonra ikinci dağıtım için birinci dağıtım sonucunun görüldüğü Tablo-21'in transpozesi alınarak Tablo-22 oluşturulmuştur. Daha sonra yardımcı maliyet yerleri diğer bölümlere en fazla hizmet verenden başlayarak soldan sağa doğru sıralanmıştır.

Son olarak yardımcı hizmet maliyet yerlerinde oluşan giderler, kademeli dağıtım ile, aşağıda açıklandığı gibi esas hizmet maliyet yerlerine dağıtılmıştır.

3.3.2.1. TEKNİK SERVİS YARDIMCI HİZMET MALİYET YERİ

Teknik servis maliyet yerinin giderlerinin dağıtımında, birinci dağıtımda bakım onarım giderinin dağıtımında da kullanılmış olan cihaz sayıları esas alınmıştır.

3.3.2.2. ECZANE YARDIMCI HİZMET MALİYET YERİ

Eczane maliyet yerinin giderlerinin esas hizmet maliyet yerlerine dağıtımı hasta sayılarına göre yapılmıştır.

3.3.2.3. YEMEKHANE YARDIMCI MALİYET YERİ

Hastanenin yemekhanesi, sadece yatan hastalar için hizmet vermekte, burada çıkan yemeği hastane çalışanları yememektedir. Bu nedenle, yemekhanede oluşan giderler sadece yatan hastaların bulunduğu yoğun bakım ve yatan hasta birimlerine yatan hasta sayısı ile yüklenmiştir.

3.3.2.4. TERZİHANE YARDIMCI MALİYET YERİ

Hastanenin terzihanesinde zaman zaman personel elbisesi, nevresim gibi hastanede kullanılan malzemeler dikilse de, terzihanenin asıl fonksiyonu çamaşırhane gelen yıkanmış çamaşırların ütülenmesidir.

Terzihane yardımcı maliyet yerinin dağıtımında, esas maliyet yerlerindeki çalışan sayıları alınmış, sadece yatan hasta ve yoğun bakım esas maliyet yerindeki yatan hasta sayıları bu bölümlerde çalışan personel sayılarına eklenmiştir.

3.3.2.5. ÇAMAŞIRHANE YARDIMCI MALİYET YERİ

Çamaşırhane maliyet yerinin dağıtımında da terzihanede olduğu gibi yoğun bakım ve yatan hasta bölümleri için hasta sayıları ile personel sayıları, diğer bölümler için ise personel sayıları kullanılmıştır.

3.3.2.6. İKİNCİ DAĞITIM SONUCU

İkinci dağıtımda dağıtılan giderler ve dağıtım sonucunda maliyet yerlerinde oluşan toplam maliyetler Tablo-23'te görülmektedir. Buna göre ameliyathane maliyet yerine 180.909.137.000 TL gider yüklenmiştir.

3.3.3. BİRİM MALİYET İLE İLGİLİ BULGULAR

Birim maliyet hesaplaması için ameliyathanenin kullanım saati esas alınmıştır. Ameliyathanede 39 çeşit kalp ameliyatı yapılabilmektedir, ancak yapılan ameliyatlardan önemli bir kısmı by-pass ameliyatıdır. Enstitüde yapılan ameliyatlardan Sosyal Sigortalar Kurumu ve Emekli Sandığı'nın bu ameliyatlardan için enstitüye ödediği fiyatlar Ek-2'de görülmektedir. Koroner by-pass için ödenen 4.997.000.000 TL, ameliyat bedeli, ilaç ve tıbbi sarf malzemesi bedeli, tahlil, ameliyat için hastaneye yatıştan itibaren yirmi güne kadar kalmayı kapsamaktadır. Hastalar,

ameliyattan bir gün önce hastaneye yatmakta, ameliyat sonrası ortalama olarak iki gün yoğun bakım ünitesinde beş ila yedi gün yataklı tedavi hizmet birimlerinde kalmaktadırlar. Hasta için kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesi miktarı ile tahlil adedi kaç olursa olsun SSK ve ES'nin kuruma ödediği bedel değişmemektedir.

2002 yılında ameliyathanede 358 kalp ameliyatı yapılmıştır. Bu ameliyatların 46 tanesi noninvasiv olarak adlandırılan müdahalelerdir. Ameliyathanede invaziv olarak adlandırılan toplam açık kalp ameliyatı sayısı ise 312'dir. Bu açık kalp ameliyatlarının 229 tanesi by-pass, kalan 83 tanesi ise diğer tip açık kalp ameliyatıdır.

Hastanede görüşülen hekimlerden, by-pass ameliyatlarının ortalama yedi saat sürdüğü öğrenilmiştir. Diğer kalp ameliyatları için ayrıntılı bir inceleme yapılamamış, ancak by-pass dışı açık kalp ameliyatlarının ortalama üç saat, noninvasiv girişimlerin ise ortalama iki saat sürdüğü bilgisi alınmıştır. Bu bilgiler ışığında ameliyathanenin toplam 1944 saat kullanıldığı belirlenmiştir. By-pass ameliyatları için toplam hastane kullanım süresinin %82'si kullanılmıştır.

Ameliyathane maliyet yerinde bulunan 180.909.137.000 TL'lik toplam giderin toplam süreye bölünmesiyle ameliyathane için ameliyathane saat başına kullanım haddi olarak 93.060.255 TL/saat bulunmuştur. Bu bilgiler Tablo-25'te görülmektedir.

Daha sonra bir hastaya ait by-pass ameliyatı ile ilgili kayıtlar incelenmiş, hastanın ameliyatının 6,5 saat sürdüğü öğrenilmiştir. Bu nedenle bu ameliyata 604.891.661 TL ameliyathane kullanım maliyet yüklenmiştir. Daha sonra bu hasta için yapılan tahliller ve kullanılan ilaç ve sarf malzemesi bu tutara eklenerek hastanın ameliyatının enstitüye maliyeti bulunmuştur. Tahlil, ilaç ve sarf malzemesi maliyetleri Ek-3'te görülmektedir.

Buna göre bu hasta için 604.891.661 TL maliyete katlanılmıştır Bu tutar, direkt ve endirekt işçilik giderlerini ve genel üretim giderlerini içermektedir. Hastanede, her hasta için iki ayrı liste hazırlanmaktadır. Bunlardan birincisine hasta

için kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesinin yukarıda açıklandığı şekilde hesaplanan birim maliyeti ve satış fiyatı, ikinci listede ise ameliyat ve anestezi bedeli ile yapılan tahlillerin maliyetleri ile fiyatları bulunmaktadır. Hastane kayıt ortamında, tahlillerin maliyetine laboratuvar maliyet yerlerine ait direkt işçilik ve genel üretim giderleri dahil edilmemektedir. Tahliller için belirtilen birim maliyetler, sadece ilgili tahliller için kullanılan kitlerin maliyetini içermektedir.

Bu hasta için ameliyathane kullanım saati haddi ile bulunan 604.891.661 TL maliyet, direkt ve endirekt işçilik giderleri ile genel üretim giderlerini içermektedir. Ameliyat ve anestezi bedeli olarak tahliller listesinde görülen 936.000.000 TL, toplam tutar olan 1.759.717.000 TL'den çıkartılarak tahlillerde kullanılan kitlerin toplam maliyeti 823.717.000 TL olarak bulunmuştur. Ameliyathane kullanım saati üzerinden hesaplanan 604.891.661 TL tutara, 1.920.275.788 TL tutan ilaç ve tıbbi sarf malzemesi ile, 823.717.000 TL tutarındaki tahlil ilave edilmiş ve bu ameliyatın belirtilen kısıtlar altında yapılan hesaplamalar sonucu hastaneye toplam maliyeti 3.348.884.449 TL olarak hesaplanmıştır.

Tablo 7- Maliyet Yerleri İtibariyle Alan Dağılımları

ESAS HİZMET		
MALİYET YERLERİ	m²	%
AMELİYATHANE	420	0,09
YOĞUN BAKIM	373	0,08
YAT. TED. HİZMETLERİ	2219	0,48
POLİKLİNİKLER	76	0,02
LABORATUVARLAR	396	0,09
ACİL	30	0,01
TOPLAM	3514	0,77

YARDIMCI HİZMET		
MALİYET YERLERİ		
ECZANE	30	0,01
TEKNİK SERVİS	25	0,01
TERZİHANE	70	0,02
ÇAMAŞIRHANE	80	0,02
YEMEKHANE	100	0,02
TOPLAM	305	0,07

GENEL YÖNETİM		
MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	760	0,17

GENEL TOPLAM	4579	1,00
---------------------	-------------	-------------

ESAS HİZMET	KADROLAR					
	PROF.DR.	UZ.DR.	UZ.ÖĞR.DR.	PERFÜZYONİST	FİZYOTERAPİST	HEMŞİRE
MALİYET YERLERİ						
AMELİYATHANE	7	4	4	5		10
YOĞUN BAKIM	1	2	3	3		20
YAT. TED. HİZMETLERİ	2	1	2	1		46
POLİKLİNİKLER	2	2	2			4
LABORATUVARLAR	5	5	2	3	6	18
ACİL	0	1	1			7
TOPLAM	17	15	14	12	6	105
YARDIMCI HİZMET						
MALİYET YERLERİ						
ECZANE						
TEKNİK SERVİS		1				
TERZİHANE						
ÇAMAŞIRHANE						
YEMEKHANE						
TOPLAM	0	1	0	0		0
GENEL YÖNETİM						
MALİYET YERLERİ						
YÖNETİM BİRİMLERİ	2					
GENEL TOPLAM	19	16	14	12	6	105

	Personel Sayıları	%
TOPLAM MEMUR (657)	319	0,87
TOPLAM DOKTOR	49	0,13
GENEL TOPLAM	368	1,00

Tablo 8'in Devamı- Maliyet Yerleri İtibariyle Personel Dağılımları

ESAS HİZMET	KADROLAR					TOPLAM
	HASTA BAKICI	TEKNİSYEN	SEKRETER	MEMUR	HİZMETLİ	
AMELİYATHANE	0	5			0	35
YOĞUN BAKIM	13				0	42
YAT. TED. HİZMETLERİ	23		1		2	78
POLİKLİNİKLER	8		2	3	3	26
LABORATUVARLAR	7	14	3	1	1	65
ACİL	5				2	16
TOPLAM	56	19	6	4	8	262
YARDIMCI HİZMET						
MALİYET YERLERİ						
ECZANE				2		2
TEKNİK SERVİS		6				7
TERZİHANE				3		3
ÇAMAŞIRHANE				3		3
YEMEKHANE				3	1	4
TOPLAM	0	6	0	11	1	19
GENEL YÖNETİM						
MALİYET YERLERİ						
YÖNETİM BİRİMLERİ			1	75	9	87
GENEL TOPLAM	56	25	7	90	18	368

Tablo 9- Maliyet Yerleri İtibariyle Personel Sayıları

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	Personel Sayıları	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	35	0,10	0,13
YOĞUN BAKIM	42	0,11	0,16
YAT. TED. HİZMETLERİ	78	0,21	0,30
POLİKLİNİKLER	26	0,07	0,10
LABORATUVARLAR	65	0,18	0,25
ACİL	16	0,04	0,06
TOPLAM	262	0,71	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE	2	0,01	0,11
TEKNİK SERVİS	7	0,02	0,37
TERZİHANE	3	0,01	0,16
ÇAMAŞIRHANE	3	0,01	0,16
YEMEKHANE	4	0,01	0,21
TOPLAM	19	0,05	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	87	0,24

GENEL TOPLAM	368	1,00
---------------------	------------	-------------

E.H.M.Y.	262	0,71
Y.H.M.Y.	19	0,05
G.Y.M.Y.	87	0,24
GENEL TOPLAM	368	1,00

Tablo 10- İşçilik Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1000.000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	31.470	0,15	0,20
YOĞUN BAKIM	24.450	0,12	0,15
YAT. TED. HİZMETLERİ	41.520	0,20	0,26
POLİKLİNİKLER	16.550	0,08	0,10
LABORATUVARLAR	36.750	0,17	0,23
ACİL	8.660	0,04	0,05
TOPLAM	159.400	0,76	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE	900	0,00	0,09
TEKNİK SERVİS	4.280	0,02	0,44
TERZİHANE	1.350	0,01	0,14
ÇAMAŞIRHANE	1.350	0,01	0,14
YEMEKHANE	1.770	0,01	0,18
TOPLAM	9.650	0,05	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	41.380	0,20

GENEL TOPLAM	210.430	1,00
---------------------	----------------	-------------

E.H.M.Y.	159.400	0,76
Y.H.M.Y.	9.650	0,05
G.Y.M.Y.	41.380	0,20
GENEL TOPLAM	210.430	1,00

Tablo 11- Kırtasiye Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1.000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	1.884.448	0,05	0,12
YOĞUN BAKIM	2.365.328	0,07	0,15
YAT. TED. HİZMETLERİ	4.886.494	0,14	0,30
POLİKLİNİKLER	4.413.860	0,12	0,27
LABORATUVARLAR	2.638.227	0,07	0,16
ACİL		0	0
TOPLAM	16.188.358	0,45	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE	2.261.337	0,06	0,46
TEKNİK SERVİS	1.130.669	0,03	0,23
TERZİHANE	753.779	0,02	0,15
ÇAMAŞIRHANE	376.890	0,01	0,08
YEMEKHANE	376.890	0,01	0,08
TOPLAM	4.899.565	0,14	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	14.616.539	0,41

GENEL TOPLAM	35.704.462	1,00
---------------------	-------------------	-------------

E.H.M.Y.	16.188.358	0,45
Y.H.M.Y.	4.899.565	0,14
G.Y.M.Y.	14.616.539	0,41
GENEL TOPLAM	35.704.462	1,00

Tablo 12- Temizlik Malzemesi Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	m2	(x1000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	0,09	2.933.925	0,09	0,12
YOĞUN BAKIM	0,08	2.605.605	0,08	0,11
YAT. TED. HİZMETLERİ	0,48	15.500.906	0,48	0,63
POLİKLİNİKLER	0,02	530.901	0,02	0,02
LABORATUVARLAR	0,09	2.766.272	0,09	0,11
ACİL	0,01	209.566	0,01	0,01
TOPLAM	0,77	24.547.176	0,77	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ				
ECZANE	0,01	209.566	0,01	0,10
TEKNİK SERVİS	0,01	174.638	0,01	0,08
TERZİHANE	0,02	488.988	0,02	0,23
ÇAMAŞIRHANE	0,02	558.843	0,02	0,26
YEMEKHANE	0,02	698.554	0,02	0,33
TOPLAM	0,07	2.130.589	0,07	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ			
YÖNETİM BİRİMLERİ	0,17	5.309.008	0,17

GENEL TOPLAM	1,00	31.986.772	1,00
---------------------	-------------	-------------------	-------------

E.H.M.Y.	24.547.176	0,77
Y.H.M.Y.	2.130.589	0,07
G.Y.M.Y.	5.309.008	0,17
GENEL TOP.	31.986.772	1,00

Tablo 13- Temizlik Gideri (Dışarıdan Sağlanan)

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1.000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	15.738.530	0,12	0,14
YOĞUN BAKIM	14.426.986	0,11	0,13
YAT. TED. HİZMETLERİ	62.954.119	0,48	0,58
POLİKLİNİKLER	3.934.632	0,03	0,04
LABORATUVARLAR	10.492.353	0,08	0,10
ACİL	1.311.544	0,01	0,01
TOPLAM	108.858.164	0,83	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE	1.311.544	0,01	0,13
TEKNİK SERVİS	1.311.544	0,01	0,13
TERZİHANE	2.623.088	0,02	0,25
ÇAMAŞIRHANE	2.623.088	0,02	0,25
YEMEKHANE	2.623.088	0,02	0,25
TOPLAM	10.492.353	0,08	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	11.803.897	0,09

GENEL TOPLAM	131.154.415	1,00
---------------------	--------------------	-------------

E.H.M.Y.	108.858.164	0,83
Y.H.M.Y.	10.492.353	0,08
G.Y.M.Y.	11.803.897	0,09
GENEL TOPLAM	131.154.415	1,00

Tablo 14- Yiyecek ve Yemek Malzemesi Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1.000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE			
YOĞUN BAKIM			
YAT. TED. HİZMETLERİ			
POLİKLİNİKLER			
LABORATUVARLAR			
ACİL			
TOPLAM			

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE			
TEKNİK SERVİS			
TERZİHANE			
ÇAMAŞIRHANE			
YEMEKHANE	2.880.123		1,00
TOPLAM	2.880.123	1,00	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ		

GENEL TOPLAM	2.880.123	1,00
---------------------	------------------	-------------

E.H.M.Y.	-
Y.H.M.Y.	2.880.123
G.Y.M.Y.	-
GENEL TOPLAM	2.880.123

Tablo 15- Elektrik Malzemesi Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1.000 TL)
AMELİYATHANE	
YOĞUN BAKIM	
YAT. TED. HİZMETLERİ	
POLİKLİNİKLER	
LABORATUVARLAR	
ACİL	
TOPLAM	-

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ	
ECZANE	
TEKNİK SERVİS	87.344.390
TERZİHANE	
ÇAMAŞIRHANE	
YEMEKHANE	
TOPLAM	87.344.390

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ	
YÖNETİM BİRİMLERİ	

GENEL TOPLAM	87.344.390
---------------------	-------------------

Tablo 16- Yakacak Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	m2	(x1.000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	0,09	5.764.696	0,09	0,12
YOĞUN BAKIM	0,08	5.119.599	0,08	0,11
YAT. TED. HİZMETLERİ	0,48	30.456.810	0,48	0,63
POLİKLİNİKLER	0,02	1.043.135	0,02	0,02
LABORATUVARLAR	0,09	5.435.285	0,09	0,11
ACİL	0,01	411.764	0,01	0,01
TOPLAM	0,77	48.231.288	0,77	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ				
ECZANE	0,01	411.764	0,01	0,10
TEKNİK SERVİS	0,01	343.137	0,01	0,08
TERZİHANE	0,02	960.783	0,02	0,23
ÇAMAŞIRHANE	0,02	1.098.037	0,02	0,26
YEMEKHANE	0,02	1.372.547	0,02	0,33
TOPLAM	0,07	4.186.267	0,07	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ			
YÖNETİM BİRİMLERİ	0,17	10.431.354	0,17

GENEL TOPLAM	1,00	62.848.910	1,00
---------------------	-------------	-------------------	-------------

E.H.M.Y.	48.231.288	0,77
Y.H.M.Y.	4.186.267	0,07
G.Y.M.Y.	10.431.354	0,17
GENEL TOP.	62.848.910	1,00

Tablo 17- Bakım Onarım Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1.000 TL)	Cihaz Sayısı	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	49.339.293	0,28	0,34
YOĞUN BAKIM	31.718.117	0,18	0,22
YAT. TED. HİZMETLERİ	12.334.823	0,07	0,09
POLİKLİNİKLER	8.810.588	0,05	0,06
LABORATUVARLAR	42.290.822	0,24	0,29
ACİL	0	0	0,00
TOPLAM	144.493.642	0,82	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE	0	0	
TEKNİK SERVİS	0	0	
TERZİHANE	3.524.235	0,02	
ÇAMAŞIRHANE	7.048.470	0,04	0,67
YEMEKHANE	0	0	
TOPLAM	10.572.706	0,06	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	21.145.411	0,12

GENEL TOPLAM	176.211.759	1,00
---------------------	--------------------	-------------

E.H.M.Y.	144.493.642	0,82
Y.H.M.Y.	10.572.706	0,06
G.Y.M.Y.	21.145.411	0,12
GENEL TOPLAM	176.211.759	1,00

Tablo 18-Su Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1.000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	765.060	0,02	0,03
YOĞUN BAKIM	765.060	0,02	0,03
YAT. TED. HİZMETLERİ	24.864.445	0,51	0,86
POLİKLİNİKLER	1.147.590	0,02	0,04
LABORATUVARLAR	1.530.120	0,03	0,05
ACİL	-	-	-
TOPLAM	29.072.274	0,60	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE	382.530	0,01	0,02
TEKNİK SERVİS	382.530	0,01	0,02
TERZİHANE	382.530	0,01	0,02
ÇAMAŞIRHANE	14.590.784	0,30	0,91
YEMEKHANE	382.530	0,01	0,02
TOPLAM	16.120.904	0,33	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	3.442.769	0,07

GENEL TOPLAM	48.635.947	1,00
---------------------	-------------------	-------------

E.H.M.Y.	29.072.274	0,60
Y.H.M.Y.	16.120.904	0,33
G.Y.M.Y.	3.442.769	0,07
GENEL TOPLAM	48.635.947	1,00

Tablo 19- Elektrik Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	(x1.000 TL)	%	Kendi İçinde %
AMELİYATHANE	7.136.089	0,12	0,17
YOĞUN BAKIM	9.021.929	0,15	0,22
YAT. TED. HİZMETLERİ	13.235.252	0,22	0,32
POLİKLİNİKLER	3.230.684	0,05	0,08
LABORATUVARLAR	7.721.659	0,13	0,19
ACİL	509.721	0,01	0,01
TOPLAM	40.855.334	0,69	1,00

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ			
ECZANE	509.721	0,01	0,05
TEKNİK SERVİS	483.895	0,01	0,04
TERZİHANE	3.554.460	0,06	0,32
ÇAMAŞIRHANE	5.734.712	0,10	0,51
YEMEKHANE	871.280	0,01	0,08
TOPLAM	11.154.068	0,19	1,00

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ		
YÖNETİM BİRİMLERİ	7.118.398	0,12

GENEL TOPLAM	59.127.800	1,00
---------------------	-------------------	-------------

E.H.M.Y.	40.855.334	0,69
Y.H.M.Y.	11.154.068	0,19
G.Y.M.Y.	7.118.398	0,12
GENEL TOPLAM	59.127.800	1,00

Tablo 20- Amortisman Gideri

ESAS HİZMET MALİYET YERLERİ	
AMELİYATHANE	28.000.000
YOĞUN BAKIM	
YAT. TED. HİZMETLERİ	
POLİKLİNİKLER	
LABORATUVARLAR	
ACİL	
TOPLAM	

YARDIMCI HİZMET MALİYET YERLERİ	
ECZANE	
TEKNİK SERVİS	
TERZİHANE	
ÇAMAŞIRHANE	
YEMEKHANE	
TOPLAM	

GENEL YÖNETİM MALİYET YERLERİ	
YÖNETİM BİRİMLERİ	

Tablo 21-Birinci Dağıtım

MALİYET YERLERİ	İŞÇİLİK GİDERİ	KIRTASIYE MALZ.GİDERİ	TEMİZLİK MALZ.GİDERİ	DIŞARIDAN SAĞ. TEMİZLİK HİZM.	YİY.VE Y. MALZ.GİD.	ELEKTRİK MALZ.GİD.	YAKACAK GİDERİ
E.H.M.Y.							
AMELİYATHANE	31.470.000	1.884.448	2.933.925	15.738.530			5.764.696
YOĞUN BAKIM	24.450.000	2.365.328	2.605.605	14.426.986			5.119.599
YAT. TED. HİZMETLERİ	41.520.000	4.886.494	15.500.906	62.954.119			30.456.810
POLİKLİNİKLER	16.550.000	4.413.860	530.901	3.934.632			1.043.135
LABORATUVARLAR	36.750.000	2.638.227	2.766.272	10.492.353			5.435.285
ACİL	8.660.000	-	209.566	1.311.544			411.764
Y.H.M.Y.							
ECZANE	900.000	2.261.337	209.566	1.311.544			411.764
TEKNİK SERVİS	4.280.000	1.130.669	174.638	1.311.544		87.344.390	343.137
TERZİHANE	1.350.000	753.779	488.988	2.623.088			960.783
ÇAMAŞIRHANE	1.350.000	376.890	558.843	2.623.088			1.098.037
YEMEKHANE	1.770.000	376.890	698.554	2.623.088	2.880.123		1.372.547
G.Y.M.Y.							
YÖNETİM BİRİMLERİ	41.380.000	14.616.539	5.309.008	11.803.897			10.431.354
GENEL TOPLAM	210.430.000	35.704.462	31.986.772	131.154.415	2.880.123	87.344.390	62.848.910

Tablo 21'in Devamı-Birinci Dağıtım

MALİYET YERLERİ	BAKIM ONARIM GİDERİ	SU GİDERİ	ELEKTRİK GİDERİ	AMORTİSMAN GİD.(AMLYT.)	TOPLAM
E.H.M.Y.					
AMELİYATHANE	49.339.293	765.060	7.136.089	28.000.000	143.032.040
YOĞUN BAKIM	31.718.117	765.060	9.021.929		90.472.623
YAT. TED. HİZMETLERİ	12.334.823	24.864.445	13.235.252		205.752.849
POLİKLİNİKLER	8.810.588	1.147.590	3.230.684		39.661.391
LABORATUVARLAR	42.290.822	1.530.120	7.721.659		109.624.739
ACİL	-	-	509.721		11.102.595
Y.H.M.Y.					
ECZANE		382.530	509.721		5.986.462
TEKNİK SERVİS		382.530	483.895		95.450.803
TERZİHANE	3.524.235	382.530	3.554.460		13.637.863
ÇAMAŞIRHANE	7.048.470	14.590.784	5.734.712		33.380.825
YEMEKHANE		382.530	871.280		10.975.011
G.Y.M.Y.					
YÖNETİM BİRİMLERİ	21.145.411	3.442.769	7.118.398		115.247.377
GENEL TOPLAM	176.211.759	48.635.947	59.127.800	28.000.000	874.324.578

Tablo 22- Maliyet Yerlerinin Direkt İşçilik ve Gencl İmalat Maliyetleri Dağılımları

	TEKNİK SERVİS	ECZANE	YEMEKHANE	TERZİHANE	ÇMŞR.HANE	AMLY.HANE
İŞÇİLİK GİDERİ	4.280.000	900.000	1.770.000	1.350.000	1.350.000	31.470.000
KIRTASIYE MALZEMESİ G.	1.130.669	2.261.337	376.890	753.779	376.890	1.884.448
TEMİZLİK MALZEMESİ G.	174.638	209.566	698.554	488.988	558.843	2.933.925
DIŞ. SAĞ. TEMİZLİK HİZ. G.	1.311.544	1.311.544	2.623.088	2.623.088	2.623.088	15.738.530
YİYECEK VE YEMEK MALZ. G.			2.880.123			
ELEKTRİK MALZEMESİ GİD.	87.344.390					
YAKACAK GİDERİ	343.137	411.764	1.372.547	960.783	1.098.037	5.764.696
BAKIM ONARIM GİDERİ				3.524.235	7.048.470	49.339.293
SU GİDERİ	382.530	382.530	382.530	382.530	14.590.784	765.060
ELEKTRİK GİDERİ	483.895	509.721	871.280	3.554.460	5.734.712	7.136.089
AMORTİSMAN GİDERİ						28.000.000
TOPLAM	95.450.803	5.986.462	10.975.011	13.637.863	33.380.825	143.032.040

Tablo 22'nin Devamı- Maliyet Yerlerinin Genel İmalat Maliyetleri Dağılımları

	YOĞUN BAKIM	YAT. TED. HİZ.	POLİKLİNİKLER	LABORATUVARLAR	ACİL
ENDİREKT İŞÇİLİK	24.450.000	41.520.000	16.550.000	36.750.000	8.660.000
KIRTASIYE MALZEMESİ	2.365.328	4.886.494	4.413.860	2.638.227	-
TEMİZLİK MALZEMESİ	2.605.605	15.500.906	530.901	2.766.272	209.566
DIŞARIDAN SAĞ. TEMİZLİK HİZ.	14.426.986	62.954.119	3.934.632	10.492.353	1.311.544
YİYECEK VE YEMEK MALZ.					
ELEKTRİK MALZEMESİ GİD.					
YAKACAK GİDERİ	5.119.599	30.456.810	1.043.135	5.435.285	411.764
BAKIM ONARIM	31.718.117	12.334.823	8.810.588	42.290.822	-
SU GİDERİ	765.060	24.864.445	1.147.590	1.530.120	-
ELEKTRİK GİDERİ	9.021.929	13.235.252	3.230.684	7.721.659	509.721
AMORTİSMAN GİDERİ					
TOPLAM	90.472.623	205.752.849	39.661.391	109.624.739	11.102.595

Tablo 23- İkinci Dağıtım

	TKN. SERV.	ECZANE	YMK.HANE	TRZ.HANE	ÇMŞR.HANE	AMLY.HANE	YOĞ.BAK.	YAT.T.HİZ.	POLIKLINİK	LAB.	ACİL
GİM	95.450.803	5.986.462	10.975.011	13.637.863	33.380.825	143.032.040	90.472.623	205.752.849	39.661.391	109.624.739	11.102.595
TEKN. SERV.	-	0	0	2.169.336	4.338.673	30.370.710	19.524.028	7.592.678	5.423.341	26.032.037	0
ECZANE	5.986.462	-	0	0	0	36.219	36.219	185.951	915.492	4.317.148	495.432
YMK.HANE	10.975.011	-	10.975.011	0	0	0	1.789.187	9.185.824	0	0	0
TERZİHANE	15.807.199	-	0	0	0	2.206.047	2.245.341	10.755.182	145.947	364.868	89.814
ÇMŞR.HANE	37.719.498	-	0	0	0	5.264.120	5.357.883	25.664.261	348.262	870.656	214.315
TOPLAM	180.909.137	119.425.281	259.136.746	46.494.433	141.209.448	11.902.156					

Tablo 24- Ameliyathanenin Toplam Kullanımı

	Ameliyat Sayıları	Ortalama Süre	Toplam Süre	%
BY-PASS	229	7	1603	0.825
DİĞER AÇIK KALP	83	3	249	0.128
TOPLAM AÇIK KALP	312		1852	0.953
AÇIK KALP HARİCİ MÜD.	46	2	92	0.047
TOP. AMELİYAT SAYISI	358		1944	1.000

Tablo 25- Üçüncü Dağıtım

	AMELİYATHANE	YOĞ.BAK.	YAT.TED.HİZM.	POLİKLİNİK	LAB.	ACİL
(x1.000 TL)						
TOPLAM	180.909.137	119.425.281	259.136.746	46.494.433	141.209.448	11.902.156

Toplam Ameliyat Maliyeti	180.909.137.000 TL
Toplam Kullanım Saati	1944 saat
Saat Başına Ameliyathane Maliyeti Yükleme Haddi	93.060.255 TL/saat

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tüm işletmeler gibi hastane işletmelerinin de kıt kaynaklarını etkin ve verimli bir şekilde kullanmaları büyük önem taşımaktadır. Tüm toplumu ilgilendiren sağlık sektörünün en önemli unsuru olan hastanelerin, girdilerini en uygun şekilde kullanarak maksimum çıktı elde etmeleri, hizmet ettikleri toplumun refah seviyesini ve yaşam kalitesini arttıracaktır. Bu sonuca ulaşabilmek için hastanelerin, işletme biliminin ilkeleri doğrultusunda yönetilmeleri gerekmektedir.

Yöneticilerin, doğru kararlar alarak örgütsel hedeflere ulaşabilmeleri için, yönettikleri işletme ile ilgili doğru, açık ve istenen zamanda ulaşılabilen bilgilere ihtiyaçları vardır. Bu bilgilerin en önemlisi, işletmenin maliyet bilgileridir. Sağlık sektöründeki hızlı teknolojik gelişmeler nedeniyle artan girdi maliyetleri, hastaneler için bu bilgilerin önemini arttırmaktadır. Yöneticilerin, hastane ile ilgili ihtiyaç duyacakları maliyet bilgilerinin sağlanması, üretim süreçleri başta olmak üzere işletmenin özelliklerine uygun bir maliyet muhasebesi sistemi kurulmasına bağlıdır.

Ülkemizde özellikle kamu hastanelerinde maliyet muhasebesi sistemi bulunmaması, çok ciddi bir eksikliktir. Bu eksiklik nedeniyle, verilen sağlık hizmetlerinin birim maliyetleri hesaplanamamaktadır. Kaynakların etkin kullanımı, performans değerlemesi, maliyetlerin izlenmesi ve işletme faaliyetlerinin kontrolü konularında sıkıntılar doğmaktadır. Kamu hastanelerinin, ülkemizdeki sağlık hizmetleri üretiminin önemli bir bölümünü gerçekleştirdiği göz önüne alınırsa, bu kurumlarda maliyet muhasebesi sistemleri kurulmasının önemi daha iyi anlaşılır.

Çalışmada, yukarıda değinilen hususlar, bir örnek uygulama yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır. Bir kamu hastanesi olan İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'nde gerçekleştirilen uygulamada, bir by-pass ameliyatının birim maliyeti hesaplanması amaçlanmıştır. Bu uygulama ile, bir hizmetin birim maliyetinin hesaplamasında karşılaşılan sorunlar belirlenerek, kamu hastanelerinde maliyet muhasebesi sistemi bulunmamasının yarattığı sakıncalar somut olarak ortaya konmuştur.

Çalışmanın yapıldığı İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'nün muhasebe organizasyonu ve maliyet muhasebesi ortamı ile ilgili aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

İncelenen kurumda maliyet muhasebesi sistemi olmaması nedeniyle hizmet üretim maliyetini oluşturan maliyet unsurları hastanenin kayıtlarından elde edilmeye çalışılmıştır. Hastanede katma bütçe ve döner sermaye olmak üzere iki ayrı muhasebe sistemi bulunmaktadır. Döner sermaye ile hastanede yaratılan mali kaynakların bir kısmının, yerinde kullanılarak bürokrasinin azaltılması ve hizmet kalitesinin artırılması amaçlanmakta, ancak bu durum nedeniyle hastanenin maliyetlerini belirleyebilmek için her iki kayıt ortamından gelecek bilgilere ihtiyaç duyulmakta ve hastanenin maliyet muhasebesi ortamı bu durumdan olumsuz yönde etkilenmektedir.

Hastanede kullanılan cihazların yüksek teknoloji ürünü olmaları nedeniyle hastanedeki amortisman giderleri son derece önemlidir. Ancak döner sermayeden alınan tüm demirbaşlar, dönem sonlarında İ.Ü.Katma Bütçesi'ne devredilerek döner sermayeden silinmekte, enstitüye alınan demirbaşların kayıtlarına ulaşılamamaktadır. Bu nedenle, hastanedeki makine ve cihazların sayıları bilinmekte, ancak alınış tarihlerini ve maliyet bedellerini elde edebilmek için adı geçen kurumda ayrıntılı bir çalışma yapmak gerekmektedir. Bu durumun, maliyet muhasebesi açısından çok ciddi bir sıkıntı yarattığı açıktır.

Hastanenin döner sermaye kayıtları incelendiğinde, hesapların ve alt hesapların Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'ne aykırı bir şekilde kullanıldığı tespit edilmiştir. Hesapların ve alt hesapların yanlış adlandırılmaları, türlerine uygun olmayan şekillerde kullanılmaları gibi aksaklıklar göze çarpmaktadır.

Hastanenin muhasebe kayıt ortamıyla ilgili en önemli husus, ilaç ve tıbbi sarf malzemelerinin her hasta için ayrı ayrı izlenmesine rağmen, tıbbi sarf malzemelerinin muhasebe kayıt ortamında dört ayrı hesapta izlenmesidir. Hastanenin bilgi işlem sisteminde, hastalar için kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemelerinin maliyetleriyle birlikte ayrıntılı bir şekilde kayıtlarının tutulması olumlu bir husustur. Ancak tıbbi sarf malzemeleri giderinin farklı hesaplarda kaydedilmesi, bu malzemelerin bölümler itibarıyla kullanımlarının izlenmesini ve kontrolünü güçleştirmektedir. İlaç ve özellikle tıbbi sarf malzemeleri ile ilgili bir diğer nokta, kullanılan bazı malzemelerin birbirlerini ikame eden malzemeler olmaları ve o an için hangisi mevcutsa onun kullanılıyor olmasıdır. Kullanılan malzemelerden, birbirlerini ikame edenleri ayırt edebilmek ise tıp bilgisi olmayan kişiler için imkansızdır.

Direkt ve endirekt işçilik giderleriyle ilgili belirtilmesi gereken önemli bir husus bulunmaktadır. Personelin önemli bir kısmı, hastanedeki matris organizasyon yapısı nedeniyle birden fazla birimde farklı görevler üstlenmektedir. Hastanede görev tanımları ve iş analizleri yapılmamış olduğundan, işçilik giderlerinin maliyet yerlerine yüklenmesinde güçlükler bulunmaktadır.

İ.Ü.Kardiyoloji Enstitüsü'ndeki muhasebe sistemi, karar alıcılara yardımcı olabilecek maliyet bilgileri sağlayamamaktadır. Hastanenin maliyet muhasebesi bilgileri, hastalar için kullanılan toplam ilaç ve tıbbi sarf malzemesi giderinin hesaplanmasından ibarettir.

Uygulamada, yapılan maliyet dağıtımlarının sonucunda, ameliyathane için ameliyathane kullanım saati haddi hesaplanmıştır. Bulunan had ile uygulamada maliyeti hesaplanan ameliyat için kullanım saati üzerinden maliyet hesaplanmıştır.

Maliyeti hesaplanan ameliyat için bulunan 3.348.884.449 TL, SSK ve ES'nin by-pass ameliyatı için enstitüye ödediği fiyat olan 4.997.000.000 TL ile karşılaştırılması yapılmıştır. Hastane için çok önemli bir gider olan amortisman giderinin ameliyathane haricindeki bölümler için hesaplanamamış olması bu karşılaştırmanın yapılmasını güçleştirmektedir. Bu fiyatın, uygulamada hesaplamaya

katılan ameliyat bedeli, ilaç ve tıbbi sarf malzemesi bedeli ve tahlil haricinde, ameliyat sonrası iki gün yoğun bakım ünitesinde kalma ve on gün hastanede yatan hasta hizmet birimlerinde kalmayı kapsamakta olduğu göz önüne alınırsa, enstitünün by-pass ameliyatından zarar ettiği tahmin edilebilir. Öte yandan, hastaneye katma bütçeden tahsis edilen fonların yetersizliği nedeniyle, hastanenin işletme giderlerini ve yatırımlarını finanse edebilmesi için de bir miktar fon yaratması gerektiği göz ardı edilmemelidir.

Elde edilen bulgular ışığında, uygulamanın yapıldığı hastane için aşağıdaki öneriler yapılmıştır.

Hastanede, kaynakların en etkin ve verimli şekilde kullanılmasını sağlayacak, bölümler itibarıyla performans değerlemesini mümkün kılacak ve planlama ve kontrole yardımcı olacak bir maliyet muhasebesi sisteminin kurulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla hesap ve alt hesap isimleri doğru olarak tanımlanmalı ve bu hesap ve alt hesapların Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'ne ve Genel Kabul Görmüş Maliyet Muhasebesi İlkeleri'ne uygun bir şekilde kullanılması sağlanmalıdır. Bu amaçla, gerekli görülürse, muhasebe ile ilgili personelin konusunda uzman kişilerden seminer alması gibi uygulamalara başvurulabilir.

Hastanenin ilaç ve tıbbi sarf malzemesi giderleri, mevcut olan otomasyon sisteminde izlenmektedir. Bu otomasyon sisteminin muhasebe sistemi ile uyumu sağlanarak oluşturulması gereken maliyet muhasebesi sistemi kurulabilir.

Ayrıca, enstitünün demirbaş kayıtları, enstitü bünyesinde kurulacak bir birim vasıtasıyla mutlaka izlenmelidir.

Hastanenin matris organizasyon yapısı nedeniyle direkt ve endirekt işçilik giderlerinin maliyet yerlerine personel sayısı ile yüklenmesi yanıltıcı sonuçlar verebilecektir. İşçilik giderlerinin en doğru şekilde dağıtılabilmesi için, görev tanımları ve iş analizleri yapılmalı ve yapılacak maliyet hesaplamalarında bu çalışmaların sonuçları dikkate alınmalıdır.

Enstitünün organizasyonunda son yıllarda önemli değişikler meydana gelmiştir. Kan merkezi gibi bazı birimler kapatılmış, eğitim faaliyetlerinin önemli ölçüde azalması sonucu eğitim birimleri anlamsız hale gelmiştir. Bu nedenle hastanede reorganizasyona gidilmeli ve Ek-4’te görülen organizasyon şeması yeni yapıya uygun şekilde düzenlenmelidir.

Hastanede verilen sağlık hizmetlerinin üretim süreçleri incelendiğinde, geleneksel maliyet sistemlerinin yetersiz kaldığı görülmektedir. Verilen hizmetler, personel sayısı, kullanılan cihaz sayıları ve yapılan faaliyetler açısından önemli farklılıklar göstermektedir. Bu nedenle esas hizmet maliyet yerlerinde üretilen tüm hizmetler için tek bir maliyet yükleme haddinin kullanılması, hizmetlerin birim maliyetinin hesaplanmasında doğru sonuçlar vermeyebilir. Hastanede faaliyet tabanlı maliyetleme sisteminin kullanılması daha gerçekçi sonuçlara ulaşılmasını sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Alpugan, Oktay : “Hastane Yönetimi ve Ekonomik İlkeler”, **Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar**, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.157-166.
- Alpugan Oktay, Haftacı Vasfi : “Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine Göre Hastane İşletmelerinde Maliyet Hesaplarının İşleyişi”, ”, **Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar**, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.271-296.
- Bursal, Nasuhi; Ercan, Yücel : **Maliyet Muhasebesi: İlkeler ve Uygulama**, 8.bs., İstanbul, Der Yayınları, 2000.
- Demiralp, Burhan : “Hastanelerde Maliyet Hesapları ve Maliyet Analizleri”, İ.Ü. İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1993.
- Garrison, Ray H.; Noreen, Eric W. : **Managerial Accounting**, The McGraw-Hill Companies, Inc., 9.bs, 2000.
- Gecikligün, Mahmut : “Hastanelerde Maliyet Hesapları ve Maliyet Analizleri”, İ.Ü. İşletme Fakültesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1977.
- Güney, Filiz Balcı : “Hastanelerde Maliyet Muhasebesi Uygulanması ve Birim Çıktı Maliyetlerin Uygulanması: Bursa Özel Konur Hastanesi’nde Bir Örnek Uygulama”, ”, İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1999.
- Hayran, Osman : “Sağlık ve Hastalık Kavramları”, **Sağlık Hizmetleri El Kitabı**, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayın, 1998, s.1-14.
- Kaya, Kader : “Hastanelerde Finansal Tablo Analizleri ve Bir Uygulama”, İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1998.
- Koçel, Tamer : **İşletme Yöneticiliği: Yönetim ve Organizasyon Organizasyonlarda Davranış Klasik-Modern-Çağdaş Yaklaşımlar**, 8. bs, İstanbul, Beta Yayınları, 2001.

- Köktürk, Şule; Kaya, Evrim : “Türkiye’nin ‘Sağlık’sız Sistemi”, **Cumhuriyet Gazetesi**, 8 Nisan 2003.
- Menderes, Münevver; Ersoy, Korkut : Genel Sistem Kuramı ve Sağlık Sistemi, “Hastane Sistemi ve Hasta Bakım Alt Sistemi”, **Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar**, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.43-71.
- Mucuk, İsmet : **Modern İşletmecilik**, 5. bs., İstanbul, Der Yayınları, 1993.
- Needles, Belverd E. : Marian Powers, Susan V.Crosson, **Principles of Accounting**, U.S.A., Houghton Mifflin Company, 2002.
- Onal, Güngör : **Temel İşletmecilik Bilgisi**, İstanbul, Marmara Üniversitesi Nihad Sâyar Eğitim Vakfı Yayınları, 1993, No:456-689.
- Rayburn, L. Gayle : **Cost Accounting: Using a Cost Management Approach**, 6. bs, y.y., Times Mirror Higher Education Group, Inc., 1996.
- Sarvan, Fulya : “Gelişmiş Ülkelerde ve Türkiye’de Sağlık Hizmetleri Yöneticiliği Meslek ve Eğitimi”, **Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar**, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.1-28.
- Saydut, Gülten : “Sağlık Kuruluşlarında Tıbbi Faaliyet Maliyetlerinin Saptanması ve Bir Örnek Uygulama”, İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1998
- Sayın, Kudret Şevket; Yeğinboy, E. Yasemin : “Hizmet Sağlık İşletmelerinin Verimliliğinin Arttırılmasında Maliyetlerin Önemi”, **Hastane İşletmeciliği: Seçme Yazılar**, Ed. Hikmet Seçim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 845, 1995, s.257-269.
- Seçim, Hikmet : **Hastane Yönetim ve Organizasyonu**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayın No:252, İşletme İktisadı Enstitüsü Yayın No:145, 1991.
- Sevgener, A.Sait; Hacırüstemoğlu, Rüstem : **Yönetim Muhasebesi**, İstanbul, Alfa Yayınları, 7. Baskı, 2000.
- Sur, Haydar : “Sağlık Hizmetlerinin Geçmişi ve Gelişimi”, **Sağlık Hizmetleri El Kitabı**, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayın, 1998, s.217-227.

- Tarım, Mehveş Zaim : “Hastanelerde Verimlilik Analizi ve İ.P.H. Uygulaması”, İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1998.
- Tosun, Kemal : **İşletme Yönetimi**, 5.bs, İstanbul, İşletme Fakültesi Yayın No:226, İşletme İktisadi Enstitüsü Yayın No:120, 1990.
- Uz, Hulki : “Sağlık Ekonomisi”, **Sağlık Hizmetleri El Kitabı**, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayım, 1998, s. 63-90.
- Uz, Hulki : “Sağlık Ekonomisi ve Hastanedeki Uygulamaları”, **Hastane Yöneticiliği**, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Nobel Tıp Kitabeleri, 1997, s.132-150.
- Uz, Hulki : “Sağlık Hizmetlerinin Finansmanı ve Sağlık Hizmeti Sunanlara Ödeme Modelleri”, **Sağlık Hizmetleri El Kitabı**, Ed. Osman Hayran, Haydar Sur, İstanbul, Yüce Yayım, 1998, s.91-112.
- West, Timothy D., West, David A. : “Applying ABC to Healthcare”, **Management Accounting**, Şubat, 1998.
- : <http://www.who.int/about/en/>
- : <http://www.belgenet.com/arsiv/sozlesme/iheb.html#s>

Ek-1 İ.Ü. Kardiyoloji Enstitüsü 2002 Yılı Kesin Mizanı

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 1

SAYMANLIĞI
İŞLEMLERİ

Hespi - DEVİRLİ
01.01.2002-31.12.2002

KARDİYOLOJİ ENST. D.Ş.Ş

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
			KASA HESABI	1,081,370,315,708	1,081,370,315,708	0	0
			KASA HESABI	1,081,370,315,708	1,081,370,315,708	0	0
			ALINAN ÇEKLER	909,806,351,275	909,806,351,275	0	0
			PORTFÖYDEKİ ÇEKLE	690,481,371,180	690,481,371,180	0	0
			TANSHİLE VERİLEN Ç	219,324,980,095	219,324,980,095	0	0
001			T.C.ZİRAAT BANKAS	219,324,980,095	219,324,980,095	0	0
			BANKALAR	6,414,235,180,089	4,668,792,055,120	1,745,443,124,969	0
			T.C.ZİRAAT BANKAS	6,414,235,180,089	4,668,792,055,120	1,745,443,124,969	0
001			BEYASIT ŞB.	6,414,235,180,089	4,668,792,055,120	1,745,443,124,969	0
			VERİLEN ÇEKLER OD	4,666,361,423,120	4,666,361,423,120	0	0
			T.C.ZİRAAT BANKAS	4,666,361,423,120	4,666,361,423,120	0	0
001			BEYASIT ŞB.	542,740,806,200	542,740,806,200	0	0
002			VERİLEN ÖDEME EMI	4,123,620,616,920	4,123,620,616,920	0	0
			ALICILAR (MÜSTERİ)	5,057,975,999,901	3,840,111,211,323	1,217,864,788,578	0
			KAMU KURULUŞLARIN	1,170,427,734,525	433,507,096,969	736,920,637,556	0
002			SAĞLIK İŞLERİ BÖL	653,341,185,336	357,585,798,785	295,755,386,551	0
003			T.C.SAĞLIK BAKANL	517,086,549,189	75,921,298,184	441,165,251,005	0
			SSK'DAN ALACAKLAR	321,598,031,537	320,244,169,747	1,353,861,790	0
009			SSK DİĞER	321,598,031,537	320,244,169,747	1,353,861,790	0
			EMEKLİ SANDIĞINDA	1,231,803,233,749	875,665,687,000	356,137,546,749	0
			BAĞ-KUR'DAN ALACA	429,532,436,661	348,121,204,000	81,411,232,661	0
			YATIL KARTILLAR	161,595,933,000	159,632,720,000	1,963,213,000	0
			ÖZEL KURULUŞLAR	6,300,243,000	4,867,053,000	1,433,190,000	0
			DİĞER KURULUŞLARD	1,736,718,387,229	1,698,073,280,607	38,645,106,622	0
			BANKA KREDİ KARTI	129,290,794,100	100,027,026,600	29,263,767,500	0
			PAMUKBANK	129,290,794,100	100,027,026,600	29,263,767,500	0
001				129,290,794,100	100,027,026,600	29,263,767,500	0
			DİĞER TİCARİ ALAC	8,096,239,100	64,914,100	8,031,325,000	0
			ŞAHİN İNŞ.TEKS.Tİ	266,776,100	6,100	266,770,000	0
			HAYATRE İLAÇLAMA	50,000	50,000	0	0
			GLOBAL TEKNİK	25,000,000	0	25,000,000	0
			MEDİFAR ECZA DEPO	64,858,000	64,858,000	0	0
			İ.Ü BÜTÇE DAİRE	7,739,555,000	0	7,739,555,000	0
			PERSONELDEN ALACA	249,540,000	249,540,000	0	0
			A HARFI İLE BAŞLA	67,000,000	67,000,000	0	0
002			135-1-2	67,000,000	67,000,000	0	0
			G HARFIYLA BAŞLAY	25,000,000	25,000,000	0	0
001			GLOBAL TEKNİK	25,000,000	25,000,000	0	0
			H HARFIYLA BAŞLAY	50,000	50,000	0	0
002			HAYATRE İLAÇLAMA	50,000	50,000	0	0
			M HARFIYLA BAŞLAY	80,630,000	80,630,000	0	0
001			MEDİFAR	80,630,000	80,630,000	0	0
			O HARFIYLA BAŞLAY	76,858,000	76,858,000	0	0
001			OTRE	64,858,000	64,858,000	0	0
002			ORKUN TIBBİ CİHAZ	12,000,000	12,000,000	0	0
			P HARFIYLA BAŞLAY	1,000	1,000	0	0
001			POYRAZ MEDİKAL	1,000	1,000	0	0
			T HARFIYLA BAŞLAY	1,000	1,000	0	0
001			TÜRK TELEKOM	1,000	1,000	0	0
			DİĞER CEMİTLİ ALA	53,234,821,038	33,809,795,943	19,425,025,095	0
			FUZULİ ÖDEMEYEN D	53,234,821,038	33,809,795,943	19,425,025,095	0
001			FUZULİ ÖDEMEYEN D	29,701,517,038	17,126,711,943	12,574,805,095	0
001 0001			MEHMET KARAGÖZ	1,103,000	0	1,103,000	0
001 0002			FARMACAR ECZA DEP	213,000	213,000	0	0
001 0003			DR.BEKİR KAYHAN	218,338,000	218,338,000	0	0
001 0004			DR.GÜRKAN ÇETİN	274,793,000	274,793,000	0	0
001 0005			DR.DENİZ GÜZELSOY	2,206,022,000	2,206,022,000	0	0
001 0006			DR.WİLCÜN GURSOY	2,387,496,000	2,387,496,000	0	0
001 0007			DR.GÜLHAN BAYRI	70,576,000	0	70,576,000	0
SAYFA TOPLAM :				16,272,544,364,293	15,271,869,699,246	3,000,674,665,047	0

ca Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

KRSİN MUHAŞEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 2

SAYMANLIĞI

İŞLERİ

KARDİYOLOJİ ENST. D.Ş.Ş

Hesap - DEVİRLİ

01.01.2002-31.12.2002

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
			NAKLİ YERKÜN :	18,272,544,384,293	15,271,869,699,246	3,000,674,685,047	0
001	0008		DR.SERVET ÖZTÜRK	1,765,805,000	1,765,805,000	0	0
001	0009		DR.MUZAFFER ÖZTÜRK	1,796,558,000	1,796,558,000	0	0
001	0010		DR.HÜSNİYE YÜKSEK	1,262,291,000	1,262,291,000	0	0
001	0011		DR.AHMET ÖZKARA	41,140,000	41,140,000	0	0
001	0012		DR.YÜCEL SEZER	6,125,000	0	6,125,000	0
001	0013		DR.TEVFİK GÜRMEN	110,001,000	0	110,001,000	0
001	0014		DR.LEVENT SALTIK	93,153,000	0	93,153,000	0
001	0015		DR.SERDAR KÜÇÜKÖ	107,586,943	107,586,943	0	0
001	0016		DR.CEMAL DEMİROĞ	495,659,000	0	495,659,000	0
001	0017		DR.HAMİT KADRI AŞ	52,853,000	52,853,000	0	0
001	0018		DR.KEMALRETTİN ŞİŞ	121,673,000	0	121,673,000	0
001	0019		DR.AYHAN BALTA	128,707,000	0	128,707,000	0
001	0020		DR.MURAT MERT	212,345,000	212,345,000	0	0
001	0022		DR.MEHMET SALİM B	571,044,000	0	571,044,000	0
001	0024		DR.ÖRHAN ÇEREN	47,476,000	0	47,476,000	0
001	0029		DR.GÖVÜL İREN	18,875,000	0	18,875,000	0
001	0030		DR.ŞELİM ERENTÜRK	33,426,000	0	33,426,000	0
001	0031		DR.BÜLENT POLAT	1,144,752,000	1,144,752,000	0	0
001	0032		DR.ÖRTAY ÇINTI	3,976,000	0	3,976,000	0
001	0033		DR.BİNGÖR SÖNMEZ	159,532,000	0	159,532,000	0
001	0034		DR.ALİ KÖNER	19,430,000	0	19,430,000	0
001	0035		DR.EMİNE RIZAÖĞÜ	70,934,000	0	70,934,000	0
001	0036		DR.DEMET ŞENBER	5,081,000	0	5,081,000	0
001	0037		DR.AYŞE SARIOĞLU	485,454,000	0	485,454,000	0
001	0038		DR.SİNAN ÜNER	1,092,103,000	0	1,092,103,000	0
001	0039		DR.TUFAN PEKER	75,060,000	0	75,060,000	0
001	0040		DR.HALİL TÜRKÖĞÜ	72,807,000	0	72,807,000	0
001	0041		DR.ATIF AKÇEVİN	74,754,000	0	74,754,000	0
001	0042		DR.NURAN YAZICIOĞ	887,137,000	887,137,000	0	0
001	0043		DR.TAYYAR SARIOĞLU	617,748,000	0	617,748,000	0
001	0044		DR.RÜSTEM ÖLCE	1,405,334,000	0	1,405,334,000	0
001	0045		DR.CİHAAT BAKAY	424,255,000	0	424,255,000	0
001	0046		HURİYE EKMEKÇİ	12,804,000	0	12,804,000	0
001	0047		DR.ERHAN KANSIZ	999,543,000	999,543,000	0	0
001	0048		DR.BARBAROS KINOĞ	594,349,000	0	594,349,000	0
001	0049		DR.ÜLKÜ PERCAN	75,406,000	0	75,406,000	0
001	0050		DR.EMİNE ÇAKALI	51,790,000	0	51,790,000	0
001	0051		DR.ÖRMAN BAYINDIR	641,604,000	641,604,000	0	0
001	0052		DR.UMİT ÖNEL	130,992,000	0	130,992,000	0
001	0053		DR.SİBEL ŞENBER	126,762,000	0	126,762,000	0
001	0054		DR.SEMA KAYA	54,761,000	0	54,761,000	0
001	0055		DR.DEMET AŞKIN	51,823,000	0	51,823,000	0
001	0056		DR.SEVDA ÖZ	143,418,000	0	143,418,000	0
001	0059		MEHMET KOÇ	15,178,000	0	15,178,000	0
001	0060		FERİDİ DAMUK	15,172,000	0	15,172,000	0
001	0062		SİNAN TÜRKAY	10,000,292	0	10,000,292	0
001	0063		SELDA ÖZCAN	14,909,000	0	14,909,000	0
001	0064		HAYVA ÖREN MESE	47,174,000	0	47,174,000	0
001	0065		DR.FERİDİ KUTLUAY	52,345,000	0	52,345,000	0
001	0066		DR.UMİT BİLGE SAM	115,296,000	0	115,296,000	0
001	0067		DR.TAKİ KIZILTAŞ	101,518,000	0	101,518,000	0
001	0068		DR.MUSTAFA ÇALIK	336,977,000	0	336,977,000	0
001	0069		DR.ZALİHA GÜLSAYI	54,964,000	0	54,964,000	0
001	0070		DR.VEDAT AYTEKİN	480,717,000	480,717,000	0	0
001	0071		DR.AYMUR DOĞAN	99,487,000	0	99,487,000	0
001	0072		DR.MUSTAFA ÖZCAN	7,531,000	0	7,531,000	0
001	0073		DR.ALİ RIZA KARAC	202,007,000	0	202,007,000	0
001	0074		DR.CENGİZHAN TÜRK	112,709,000	0	112,709,000	0
001	0075		DR.ERSİN ERER	337,240,000	337,240,000	0	0
SAYFA TOPLAM :				18,290,833,935,528	15,281,599,271,189	3,009,234,664,339	0

ara Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

.S.SAĞMANLIĞI

Hepsi - DEVİRLİ

BBS İŞLEMLERİ

01.01.2002-31.12.2002

02 - KARDİYOLOJİ ENST. D.S.S

2	H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
				NAKLİ YEKÜN :	18,290,833,935,528	15,281,599,271,189	3,009,234,664,339	0
1	001	0076		DR.MUSTAFA GÜDEN	389,448,000	0	389,448,000	0
1	001	0078		DR.GÜNİS BAĞMAZ	104,859,926	0	104,859,926	0
1	001	0079		DR.BERTAN SAĞBAŞ	309,198,000	309,198,000	0	0
1	001	0104		PROF.DR.RASİM BNA	395,530,000	395,530,000	0	0
1	001	0110		ŞAHİN İNŞ. TUR. İ	1,605,550,000	1,605,550,000	0	0
1	001	9999		DİĞERLERİ	3,448,838,877	0	3,448,838,877	0
1	002			SAYIŞTAY SORU GE	23,533,304,000	16,683,084,000	6,850,220,000	0
1	002	0001		PROF.DR.VEDAT SAN	4,823,060,000	2,823,060,000	2,000,000,000	0
1	002	0002		PROF.DR.SBZER KAR	975,580,000	975,580,000	0	0
1	002	0003		PROF.DR.BRKAN KAN	338,800,000	169,400,000	169,400,000	0
1	002	0004		PROF.DR.RASİM BNA	58,760,000	58,760,000	0	0
1	002	0005		PROF.DR.KAMİL KAR	20,600,000	20,600,000	0	0
1	002	0006		PROF.DR.AYŞE ÖZDE	329,240,000	329,240,000	0	0
1	002	0007		PROF.DR.HÜSNİYE Y	1,175,673,000	1,175,673,000	0	0
1	002	0008		PROF.DR.NAZMİ GÜL	2,119,110,000	1,419,110,000	700,000,000	0
1	002	0009		PROF.DR.İNCİ FİRA	213,960,000	213,960,000	0	0
1	002	0010		PROF.DR.SINAN ÜNE	4,507,896,000	2,507,896,000	2,000,000,000	0
1	002	0011		PROF.DR.MUZAFFER	846,675,000	846,675,000	0	0
1	002	0012		PROF.DR.DENİZ GÜZ	1,339,200,000	1,339,200,000	0	0
1	002	0013		PROF.DR.LEVENT SA	139,830,000	139,830,000	0	0
1	002	0014		PROF.DR.TEVFİK GÜ	2,497,570,000	900,000,000	1,597,570,000	0
1	002	0015		PROF.DR.FUNDA ÖZT	172,220,000	172,220,000	0	0
1	002	0016		PROF.DR.SERDAR KÜ	1,066,500,000	683,250,000	383,250,000	0
1	002	0017		PROF.DR.CENGİZ ÇE	695,510,000	695,510,000	0	0
1	002	0018		PROF.DR.HAŞİM MUT	1,637,050,000	1,637,050,000	0	0
1	002	0019		PROF.DR.MURAT ERİ	445,720,000	445,720,000	0	0
1	002	0020		PROF.DR.SERKİN PE	130,350,000	130,350,000	0	0
				İLİK MADDE VE MALİZ	2,513,746,859,000	2,513,746,859,000	0	0
				HİZM. - ÜR.İMALATI	2,440,292,684,000	2,440,292,684,000	0	0
1	003			YİYECEK VE İÇM. MA	1,853,723,000	1,853,723,000	0	0
1	005			YAKACAK GİDERLERİ	1,031,750,000	1,031,750,000	0	0
1	008			İLAÇ GİDERLERİ	656,683,241,000	656,683,241,000	0	0
1	010			ELEKTRİK GİDERLER	9,441,680,000	9,441,680,000	0	0
1	011			LABRT. GİDERLERİ	668,136,054,000	668,136,054,000	0	0
1	012			HER TÜRLÜ TÜK.MAL	1,103,146,236,000	1,103,146,236,000	0	0
10				İLAÇLAR	1,416,000,000	1,416,000,000	0	0
10				KIRTASIYE MALZEME	36,993,938,000	36,993,938,000	0	0
10				TEHİZLİK MALZEME	32,111,772,000	32,111,772,000	0	0
10				TAMİR BAKIM MALİZ	2,932,465,000	2,932,465,000	0	0
				DEVREDEM K.D.V.	675,500,552,745	675,500,552,745	0	0
				İNDİRİLECEK KDV.	126,655,985,000	126,655,985,000	0	0
				İŞ AVANSLARI	45,992,243,920	45,992,243,920	0	0
11				A HARFİ İLE BAŞLAY	1,402,512,920	1,402,512,920	0	0
11	001			AYŞEL K.ÇEKİN	1,402,512,920	1,402,512,920	0	0
16				N HARFİYLE BAŞLAY	2,755,000,000	2,755,000,000	0	0
16	001			NEVİN KAYA	2,755,000,000	2,755,000,000	0	0
23				T HARFİYLE BAŞLAY	41,834,731,000	41,834,731,000	0	0
23	001			TUKAN BAĞ	41,834,731,000	41,834,731,000	0	0
				DEMİRBAŞLAR	88,969,640,000	88,969,640,000	0	0
				DEMİRBAŞLAR	88,969,640,000	88,969,640,000	0	0
				SATICILAR	3,002,389,642,780	4,638,371,416,780	0	1,635,981,774,000
01				A HARFİ İLE BAŞLA	158,946,973,000	272,450,190,000	0	113,503,217,000
01	011			3 A MEDİKAL ÜRN.İ	39,210,651,000	120,875,323,000	0	81,664,672,000
01	012			ARMED TIB.CİHZ. -	14,539,875,000	20,754,015,000	0	6,214,140,000
01	053			APKES	10,920,800,000	10,920,800,000	0	0
01	071			AKSU MÜHENDİSLİK	992,800,000	992,800,000	0	0
01	072			ALBA MAKİNA	256,960,000	256,960,000	0	0
01	076			ABBOTT LAB	24,047,687,000	26,880,077,000	0	2,832,390,000
01	087			AYKED	4,241,009,000	4,241,009,000	0	0
				SAYFA TOPLAM :	21,865,695,726,996	18,936,378,897,854	3,020,029,031,142	90,711,202,000

İşlemlerin Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAĞMANLIK MÜDÜRÜ

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 4

İ.S.SAYMANLIĞI

Hepsi - DEVİRLİ

BİRE İŞLEMLERİ

01.01.2002-31.12.2002

02 - KARDİYOLOJİ ENST. D.Ş.Ş

2	H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
				NAKLİ YERKÜM	21,865,695,726,996	18,936,378,897,854	3,020,026,031,142	90,711,202,000
1	089			AK-AR	1,606,000,000	1,606,000,000	0	0
1	127			ADRA İLAÇ KİMYA.	11,531,362,000	11,531,362,000	0	0
1	129			ASTRA ZENECA İLAÇ	11,637,278,000	20,916,013,000	0	9,278,735,000
1	143			AVENTIS PHARMA SA	11,657,671,000	11,657,671,000	0	0
1	158			ALTAN LAB.CIH.A.	911,040,000	911,040,000	0	0
1	159			AKAD DIŞ TIC. A.	2,102,000,000	2,102,000,000	0	0
1	176			ATA MEDİKAL TIC.İ	19,490,990,000	19,490,990,000	0	0
1	183			AYBER İNŞ.MED.TİC	5,466,190,000	5,466,190,000	0	0
1	190			ALİ MEDİK TEDAVİ	0	74,880,000	0	74,880,000
1	200			AYŞE BRGÜN	334,660,000	334,660,000	0	0
1	211			ALTIN TEKNİK SERV	0	777,310,000	0	777,310,000
1	212			ARTER MEDİKAL SAĞ	0	11,139,760,000	0	11,139,760,000
1	215			ATAR SAĞ. HİZ. NAF	0	1,521,310,000	0	1,521,310,000
12				B HARFİ İLB BAŞLA	402,110,047,000	637,972,150,000	0	235,862,103,000
12	002			BAŞBAKANLIK BAŞIM	1,230,976,000	1,465,088,000	0	234,112,000
12	007			BEDAŞ	137,976,602,000	164,600,932,000	0	26,624,330,000
12	013			BOS BİRLİK OKSİ	10,394,346,000	11,199,821,000	0	805,475,000
12	014			BİOSET BİYOKİMYA	1,918,575,000	1,918,575,000	0	0
12	015			BİÇARÇILAR TIB.Cİ	49,259,830,000	110,944,125,000	0	61,684,295,000
12	020			CEREN HAS. HİZ. SAN	130,975,245,000	145,900,231,000	0	14,924,986,000
12	059			BERTAŞ TEKNİK TIB	2,865,875,000	4,624,625,000	0	1,758,750,000
12	063			BMS TELEKOMÜNİKAS	4,401,730,000	5,102,530,000	0	700,800,000
12	093			BAŞARIR ELEKTRONİ	2,336,000,000	2,336,000,000	0	0
12	094			BELLİÖZLÜ	247,528,000	247,528,000	0	0
12	109			BENÇET CUMMEZ	1,860,182,000	1,860,182,000	0	0
12	124			BİLM İLAÇ SAN. Tİ	9,996,504,000	9,996,504,000	0	0
12	144			B. BRAUN İRENGÜN M	10,230,254,000	10,230,254,000	0	0
12	162			BGS BİLGİ GEL. Sİ	1,401,600,000	1,401,600,000	0	0
12	163			BAHARİ ŞEN	129,050,000	129,050,000	0	0
12	177			BERG MED.İTH.İHR.	14,388,120,000	14,388,120,000	0	0
12	184			BİOBAX LABORATUAR	2,666,540,000	2,666,540,000	0	0
12	194			BİLGİNER TIC. - M	4,672,000,000	4,672,000,000	0	0
12	195			BİOMERIEUX DIAC.	15,159,090,000	34,899,450,000	0	19,740,360,000
12	203			BOTKES TEKSTİL Kİ	0	8,176,000,000	0	8,176,000,000
12	205			BAKPROFIT DIŞ TIC	0	5,777,475,000	0	5,777,475,000
12	206			BOSTON SCIENTIFIC	0	95,435,520,000	0	95,435,520,000
13				C HARFİ İLB BAŞLA	7,358,400,000	7,358,400,000	0	0
13	070			CİHAN SU	7,358,400,000	7,358,400,000	0	0
14				Ç HARFİ İLB BAŞLA	211,501,480,000	330,451,724,000	0	118,950,244,000
14	051			ÇAPA MEDİKAL SAN.	186,774,699,000	297,200,791,000	0	110,426,092,000
14	082			ÇEPDİZ TIBBİ CBRÇ.	16,153,476,000	18,976,968,000	0	2,823,492,000
14	086			DİNAMİK	3,241,200,000	3,241,200,000	0	0
14	126			ÇAKIR TEKN. FERİT	5,322,105,000	6,547,665,000	0	1,215,560,000
14	201			ÇAĞDAŞ ELEK. MED.	0	4,465,100,000	0	4,465,100,000
15				D HARFİ İLB BAŞLA	80,569,801,780	102,781,801,780	0	22,192,000,000
15	008			D.M.O.	1,530,780	1,530,780	0	0
15	017			DOĞUŞ ASANSÖR	1,752,000,000	1,752,000,000	0	0
15	055			DENİZ ELEKTRONİK	248,001,000	248,001,000	0	0
15	058			DADİ BEHRİNG DİOC	69,804,910,000	91,996,910,000	0	22,192,000,000
15	180			DORUK ECZA DEP. Tİ	8,211,040,000	8,211,040,000	0	0
15	187			DATERS TEKN. SİST.	572,320,000	572,320,000	0	0
16				E HARFİ İLB BAŞLA	62,783,880,000	120,910,000,000	0	38,126,120,000
16	018			ENDO MBT MEDİKAL	361,750,000	361,750,000	0	0
16	019			EPSILON ELEKTRONİ	20,518,750,000	20,518,750,000	0	0
16	047			ER-NA BOYA VE İNŞ	5,511,051,000	18,104,541,000	0	12,593,490,000
16	064			ETAŞ ELEKTRONİK T	259,485,000	8,435,485,000	0	8,176,000,000
16	069			EPOR ARITMA	3,293,490,000	4,695,090,000	0	1,401,600,000
16	073			EKA TİCARİT	1,927,200,000	1,927,200,000	0	0
16	078			ELEKTROMEDİKAL	15,364,600,000	15,364,600,000	0	0
				SAYFA TOPLAM	22,679,228,972,776	20,171,879,595,634	3,020,026,031,142	512,678,654,000

İlana Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

Y

KBSİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

D.Ş. SAYMANLIĞI
SERBİ İŞLEMLERİ
002 - KARDİYOCLOJİ ENST. D.Ş.Ş

Hespi - DENETLİ
01.01.2002-31.12.2002

Sayfa : 5

H2	H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
				NAKLİ YERKÜM :	22,679,228,972,776	20,171,879,595,634	3,020,028,031,142	512,678,654,000
06	085			BRMBD	4,403,360,000	4,403,360,000	0	0
06	133			ELBKTBA BİOMEDİKA	992,800,000	992,800,000	0	0
06	145			ECZACIHAŞI BAKTER	15,984,114,000	23,984,114,000	0	8,000,000,000
06	147			EMİNE KART	207,180,000	207,180,000	0	0
06	173			EMA ELKTR.MEDİKAL	122,610,000	765,000,000	0	642,390,000
06	174			BRDAŞ MEDİKAL TİC	1,434,290,000	3,746,930,000	0	2,312,640,000
06	185			BRİN SAĞ.URÜN.DAŞ	12,403,200,000	17,403,200,000	0	5,000,000,000
07				P HARFİYLE BAŞLAY	57,545,728,000	136,635,408,000	0	79,089,680,000
07	016			FATİH KIRTASI-MUS	5,350,139,000	5,350,139,000	0	0
07	067			FORMBD TTB ÜRN.PA	48,606,410,000	127,662,220,000	0	79,055,810,000
07	135			FARMA-TER İLAÇ SA	3,589,179,000	3,589,179,000	0	0
07	197			FORMINOKS BMD.MUT	0	33,870,000	0	33,870,000
08				G HARFİYLE BAŞLAY	118,004,477,000	177,540,751,000	0	59,536,274,000
08	022			GUL ECZA DEPOSU	75,658,091,000	125,194,365,000	0	49,536,274,000
08	079			GE MEDİKAL	1,477,350,000	1,477,350,000	0	0
08	084			GST MEDİKAL SAĞ.U	7,957,730,000	7,957,730,000	0	0
08	096			Gİ-PA	2,166,936,000	2,166,936,000	0	0
08	192			CAMTER TEKN.BİLİŞ	30,744,370,000	40,744,370,000	0	10,000,000,000
09				H HARFİYLE BAŞLAY	53,883,865,000	87,599,102,000	0	33,715,237,000
09	049			TEKNİK İLAÇLAMA T	1,327,058,000	2,311,948,000	0	984,890,000
09	052			HASEKİ SAĞL.ECZ.M	11,800,021,000	14,530,368,000	0	2,730,347,000
09	077			HEDEP ECZA	817,070,000	817,070,000	0	0
09	104			HİKMET KÜSB	227,168,000	227,168,000	0	0
09	113			HÜSEYİN YILMAZ	489,518,000	489,518,000	0	0
09	139			HÜSEİN ARSLAN İLAÇ	1,565,000,000	1,565,000,000	0	0
09	149			HASAN BAKCI	93,475,000	93,475,000	0	0
09	164			HAYATI ÖZAY	304,360,000	304,360,000	0	0
09	167			HÜSEYİN YENİ	452,320,000	452,320,000	0	0
09	196			HEKİM TTB.ÜRN.T	36,807,875,000	66,807,875,000	0	30,000,000,000
11				I HARFİYLE BAŞLAY	277,160,147,000	324,099,534,000	0	46,939,387,000
11	001			I.Ü.FİLM MERKEZİ	21,962,750,000	25,238,430,000	0	3,275,680,000
11	003			İSTAÇ ÇEVRE KORUM	2,184,160,000	2,184,160,000	0	0
11	004			İSKİ	32,887,000,000	57,027,947,000	0	24,140,947,000
11	005			İCDAŞ	37,093,665,000	56,207,385,000	0	19,113,720,000
11	006			I.Ü.BASİMEVİ MÜD.	9,775,710,000	9,775,710,000	0	0
11	097			İSMAİL OKUROĞLU	103,875,000	103,875,000	0	0
11	107			İNTER TURİZM İNŞ.	160,899,732,000	160,899,732,000	0	0
11	108			İSA SÖZEN	410,162,000	410,162,000	0	0
11	141			İSMAİL MUSTAFA	40,134,000	40,134,000	0	0
11	153			İSMAİL ERKAN	16,615,000	16,615,000	0	0
11	171			İNCEKARALAR LABRT	157,444,000	157,444,000	0	0
11	189			I.B.ŞEHİR BEL.HES	11,628,900,000	11,628,900,000	0	0
11	199			İŞİN TEKN.ENDST.T	0	245,270,000	0	245,270,000
11	210			İSTANBUL HALK SKM	0	163,770,000	0	163,770,000
12				J HARFİYLE BAŞLAY	1,770,480,000	1,770,480,000	0	0
12	091			JAVER KARDEŞLER C	1,770,480,000	1,770,480,000	0	0
13				K HARFİYLE BAŞLAY	17,587,029,000	49,462,533,000	0	31,875,504,000
13	023			KAN-MER TTB.ÜRN.I	10,512,000,000	30,266,144,000	0	19,754,144,000
13	024			KARACA İSTİHA TBE	4,468,675,000	11,684,435,000	0	7,215,760,000
13	062			KOÇ CAM	525,600,000	525,600,000	0	0
13	128			KİMYA OFİSİ TİC.L	224,256,000	224,256,000	0	0
13	152			KEMAL İLMAN	16,898,000	16,898,000	0	0
13	172			KUTAY LABRATUVAR.	1,839,600,000	1,839,600,000	0	0
13	213			KUTAYCOM BİLG. RE	0	4,905,600,000	0	4,905,600,000
14				L HARFİYLE BAŞLAY	220,313,000	940,453,000	0	710,140,000
14	148			LEMİE SEVEN	220,313,000	220,313,000	0	0
14	204			LATIK LABRTV.TİC.	0	513,920,000	0	513,920,000
14	210			LABOR TİP VE LAB.	0	196,220,000	0	196,220,000
15				M HARFİYLE BAŞLAY	713,853,962,000	1,246,113,108,000	0	532,259,138,000
SAYFA TOPLAM :					23,240,958,565,776	21,001,430,440,634	3,020,028,031,142	780,499,906,000

İmza Uygunluğunu Tasdik olunur 22.01.2003

İSİTME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

Y
D.S.SAYMANLIĞI
SERBİ İŞLEMLERİ
002 - KARDİYOLOJİ ENST. D.S.S

KESİN MUHASEBE MİZANI
Hesap - DEVİRLİ
01.01.2002-31.12.2002

Tarih : 22.01.2003 11:40:40
Sayfa : 6

H2	H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
				NAFLİ YEKÜN :	22,240,958,565,776	21,001,430,440,634	3,020,028,031,142	780,499,906,000
15	025			MCNROL NÜKLİER A.	49,812,380,000	128,745,230,000	0	78,932,650,000
15	026			MEDİTAŞ TIB.ARAÇ	116,642,690,000	181,901,531,000	0	65,258,901,000
15	027			MATEK MEDİKAL ANL	28,586,790,000	35,886,780,000	0	7,299,990,000
15	028			MEDİFAR ECZA DEPO	118,943,689,000	130,406,981,000	0	11,463,292,000
15	031			MEDİSTAR BİOMEDİK	78,534,750,000	197,833,720,000	0	119,298,970,000
15	032			MUTLU MEDİKİM TİC	6,307,200,000	14,638,397,000	0	8,331,197,000
15	033			MEDİM DIŞ TİC.	1,764,616,000	1,764,616,000	0	0
15	048			MEDTEK ELEKT.TİBB	127,209,582,000	258,772,860,000	0	131,563,278,000
15	103			MAKŞULE YEŞİLİRMA	493,360,000	493,360,000	0	0
15	106			MARS BİLGİ İŞLEM	32,704,000,000	37,376,000,000	0	4,672,000,000
15	112			MEHMET TAŞDOĞAN	529,427,000	529,427,000	0	0
15	115			METİN ŞENTÜRK	685,387,000	685,387,000	0	0
15	116			MEHMET YILDIZ	162,680,000	162,680,000	0	0
15	125			MEDİTEL MEDİKAL T	5,962,640,000	14,138,640,000	0	8,176,000,000
15	131			MUSTAFA NEVZAT İİ	10,893,332,000	10,893,332,000	0	0
15	146			MACNET MEDİKAL ÜR	2,103,668,000	2,103,668,000	0	0
15	150			M.ZEKİ AKÇEMİL	280,978,000	280,978,000	0	0
15	154			MALHANLAR DIŞ TİC	6,424,000,000	6,424,000,000	0	0
15	165			MEDUSA TİP TİBBİ	817,600,000	817,600,000	0	0
15	166			MAHMUT KAMÇI (PBR	126,381,000	126,381,000	0	0
15	170			MAK SAĞLIK ÜRÜNİ.	8,816,950,000	9,872,200,000	0	1,055,250,000
15	175			METKUR DIŞ TİCARE	16,276,232,000	17,271,632,000	0	995,400,000
15	179			MEDİSEN SAĞLIK ÜR	17,309,740,000	32,521,750,000	0	15,212,010,000
15	193			MEDİA TİBBİ.CİH.V	77,750,080,000	157,750,080,000	0	80,000,000,000
15	198			MEDİKOR TİBBİ MAL	4,715,790,000	4,715,790,000	0	0
16				N HARFİYLE BAŞLAY	6,544,651,000	7,948,131,000	0	1,403,480,000
16	034			NURCUZ TIB.MEZ.IT	1,518,400,000	1,518,400,000	0	0
16	036			NEMKO TERMİK SİST	2,339,130,000	3,742,610,000	0	1,403,480,000
16	050			NORM MED.	886,071,000	886,071,000	0	0
16	083			NAZ MED	1,601,050,000	1,601,050,000	0	0
17				O HARFİYLE BAŞLAY	26,986,692,000	26,986,692,000	0	0
17	074			ONMET TIP	7,358,400,000	7,358,400,000	0	0
17	161			OPAKIM LTD.ŞTİ.	18,684,212,000	18,684,212,000	0	0
17	169			OBM MEDİKAL SAN.T	946,080,000	946,080,000	0	0
18				Ö HARFİYLE BAŞLAY	256,078,944,000	371,304,798,000	0	115,225,854,000
18	039			ÖZGÜN KİMYA.MD.SA	20,587,722,000	38,388,042,000	0	17,800,320,000
18	040			ÖRNEK MOBİLYA DEK	10,339,289,000	10,339,289,000	0	0
18	065			ÖZKAR MED	269,609,000	269,609,000	0	0
18	098			ÖZ-KUR	1,003,313,000	1,003,313,000	0	0
18	130			ÖZBEK TIB.MALZ.Tİ	3,133,230,000	3,480,120,000	0	346,890,000
18	156			ÖZKAN TEKST.SELAM	11,131,240,000	11,131,240,000	0	0
18	160			ÖZ-SEL ECZA DEP.	204,983,971,000	302,062,615,000	0	97,078,644,000
18	178			ÖZDEMİR ELEKT.ELKT	4,631,370,000	4,631,370,000	0	0
19				P HARFİYLE BAŞLAY	21,470,149,000	26,540,062,000	0	15,069,913,000
19	041			POZİTRON TEKN.HİZ	3,422,880,000	4,295,660,000	0	861,780,000
19	066			PİNER MÜHENDİSLİK	2,449,997,000	2,449,997,000	0	0
19	080			ŞENBE	161,710,000	161,710,000	0	0
19	092			ŞARUK SAYINLI	386,571,000	386,571,000	0	0
19	157			DOYRAZ TİP TİCARE	10,231,681,000	10,231,681,000	0	0
19	181			PHARMACIA SAĞL.ÜR	3,649,990,000	3,649,990,000	0	0
19	182			DIPO BİCS. KİRT.	1,156,320,000	2,674,720,000	0	1,518,400,000
19	208			POLİPARMA İLAÇ SA	0	12,689,733,000	0	12,689,733,000
21				R HARFİYLE BAŞLAY	11,238,203,000	11,238,203,000	0	0
21	100			REMİZ GÜLMİZ	185,266,000	185,266,000	0	0
21	114			RAİP KIRGIZ	926,549,000	926,549,000	0	0
21	121			RADMED SAĞLIK ÜRÜ	9,917,490,000	9,917,490,000	0	0
21	151			RUKİYE ÇAKMAK	208,896,000	208,896,000	0	0
22				S HARFİYLE BAŞLAY	43,807,484,000	91,413,906,000	0	47,606,422,000
22	010			SIEMENS A.Ş.	22,793,600,000	61,838,592,000	0	39,044,992,000
SAYFA TOPLAM :					24,299,926,766,776	22,762,402,018,634	3,020,028,031,142	1,483,503,283,000

klara Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

Y

KBSİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 7

D.Ş.SAYMANLIĞI

Hespi - DEVİRLİ

SEBE İŞLEMLERİ

01.01.2002-31.12.2002

002 - KARDİYOLOJİ ENST. D.Ş.Ş

H2	H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
				NAKLİ YERKÜN :	24,299,926,766,776	22,763,402,018,634	3,020,028,031,142	1,483,503,283,000
22	042			SİMMET TIBBİ TİCA	734,930,000	734,930,000	0	0
22	043			SEYİTÖLÜ TİCARET	2,000	2,000	0	0
22	056			SEVCI DIŞ TİCARET	289,500,000	289,500,000	0	0
22	081			SCHERING	8,110,646,000	8,110,646,000	0	0
22	099			SELÇUK ÇADAN	888,976,000	888,976,000	0	0
22	138			SBSA ELKT.SAN.TİC	7,666,752,000	7,666,752,000	0	0
22	166			SÜMER PATİH Şİ.	3,323,078,000	3,323,078,000	0	0
22	209			SENAMED TIBBİ CHE	0	969,430,000	0	969,430,000
22	213			SAÇLAM KOÇ İNŞ.Tİ	0	7,592,000,000	0	7,592,000,000
23				Ş HARFİYİLE BAŞLAY	138,756,955,000	160,260,438,000	0	21,503,483,000
23	120			ŞAHİNER PETROL	463,836,000	463,836,000	0	0
23	140			ŞAZIYE YALÇIN	38,276,000	38,276,000	0	0
23	142			ŞAHİN İNŞ.TUR.TEK	138,254,843,000	159,758,226,000	0	21,503,483,000
24				T HARFİYİLE BAŞLAY	158,225,240,000	230,119,647,000	0	71,894,407,000
24	044			TÜRK PHILIPS TİC.	66,667,500,000	132,115,180,000	0	65,447,680,000
24	060			TURMED TURZ.İNŞ.T	65,154,147,000	71,499,127,000	0	6,344,980,000
24	061			TOPLAM ALINAN	232,043,000	232,043,000	0	0
24	075			TEKNİK PATENT	638,134,000	638,134,000	0	0
24	088			TARCEM	4,672,000,000	4,672,000,000	0	0
24	132			TIME-SAN ELKTRN.B	911,040,000	911,040,000	0	0
24	134			TEKNOMED SAĞ.GERÇ	19,790,956,000	19,790,956,000	0	0
24	191			TURB MEDİKAL TİC.	159,420,000	261,167,000	0	101,747,000
25				U HARFİYİLE BAŞLAY	133,565,000	8,075,965,000	0	7,942,400,000
25	057			UZER TIBBİ MİZ.	42,765,000	42,765,000	0	0
25	117			UĞUR ŞAHİN	90,800,000	90,800,000	0	0
25	202			ULUSAL SOĞUTMA KL	0	7,942,400,000	0	7,942,400,000
26				U HARFİYİLE BAŞLAY	13,463,860,000	26,921,640,000	0	13,431,960,000
26	066			UNİVERSAL YAKI	57,900,000	57,900,000	0	0
26	186			UNİ-PA ÜNV.PAZ.B.	13,431,960,000	26,863,940,000	0	13,431,980,000
27				V HARFİYİLE BAŞLAY	41,904,070,000	57,794,690,000	0	15,890,620,000
27	090			VİBKOSAN	584,000,000	584,000,000	0	0
27	095			VİZYON İÇ VE DIŞ	33,048,150,000	33,048,150,000	0	0
27	110			VAHİT KIZILTOPRAK	679,920,000	679,920,000	0	0
27	126			VİTAL MEDİKAL SER	7,592,000,000	20,504,230,000	0	12,912,230,000
27	214			VER-EL HİRD.MAK.L	0	2,978,390,000	0	2,978,390,000
29				Y HARFİYİLE BAŞLAY	51,014,137,000	104,268,308,000	0	13,254,171,000
29	045			YAĞAR DEKORASYON	14,950,390,000	25,929,590,000	0	10,979,200,000
29	046			YİĞİTÖLÜ TİCARET	15,171,671,000	15,171,671,000	0	0
29	054			YELKENCİ BEZ.	39,535,000	39,535,000	0	0
29	105			YENER İNŞAAT	55,596,800,000	55,596,800,000	0	0
29	118			YIKILMAZ TİCARET	1,833,235,000	1,833,235,000	0	0
29	122			YENİ YÖNTEM KİMY.	3,422,506,000	5,697,477,000	0	2,274,971,000
30				Z HARFİYİLE BAŞLAY	9,411,110,000	9,411,110,000	0	0
30	119			ZEKİ ŞİMSERK	475,920,000	475,920,000	0	0
30	188			ZET-PETRAM BİLG.T	8,935,190,000	8,935,190,000	0	0
01				ALINAN DEPOZİTO V	7,305,400,000	10,295,520,500	0	3,090,120,500
01	004			A İLE BAŞLAYAN(GE	188,500,000	372,300,000	0	183,800,000
01	009			ARMED	67,500,000	67,500,000	0	0
01	010			AYDEMİR GIDA NAKİ	0	100,800,000	0	100,800,000
01	011			APRKS MED.AŞ.	121,000,000	121,000,000	0	0
01	013			ABBOTT LABRTV.	0	63,000,000	0	63,000,000
02				B İLE BAŞLAYAN(GE	1,361,000,000	1,562,000,000	0	201,000,000
02	003			BERTAŞ	0	201,000,000	0	201,000,000
02	018			BIOMERIX LTD.ŞTİ	1,361,000,000	1,361,000,000	0	0
05				D HARFİ İLE BAŞLA	0	15,000,000	0	15,000,000
05	016			DATKKS LTD.ŞTİ.	0	15,000,000	0	15,000,000
06				B HARFİYİLE BAŞLAYA	0	199,000,000	0	199,000,000
06	002			ENDOMED	0	79,000,000	0	79,000,000
06	008			ELEKTROMED	0	120,000,000	0	120,000,000
SAYFA TOPLAM :					24,775,425,087,776	23,391,977,630,634	3,020,028,031,142	1,636,580,574,000

İlana Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

KRSİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 8

D.Ş. SAYMANLIĞI

Hepsi - DEVİRLİ

BİRE İŞLEMLERİ

01.01.2002-31.12.2002

102 - KARDİYOLOJİ ENST. D.Ş.Ş

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
12			NAKİT YÜKÜN	24,775,425,087,776	23,391,977,630,634	3,020,028,031,142	1,636,580,574,000
19			H HARPIYLE BAŞAYA	62,100,000	62,100,000	0	0
19	006		HAŞERE İLAÇ	62,100,000	62,100,000	0	0
11			İ HARPI İLE BAŞLA	0	399,150,000	0	399,150,000
11	021		İSTEM TIBBİ	0	399,150,000	0	399,150,000
13			K HARPIYLE BAŞAYA	201,000,000	357,000,000	0	156,000,000
13	007		KARACA TİCARET	90,000,000	246,000,000	0	156,000,000
13	014		KAN-MER LTD.ŞTİ.	111,000,000	111,000,000	0	0
15			M HARPI İLE BAŞLA	388,000,000	953,650,000	0	565,650,000
15	015		MEDFORM LTD.ŞTİ.	370,000,000	370,000,000	0	0
15	017		MEDTEK ELKT.LTD.Ş	0	97,650,000	0	97,650,000
15	019		MEDİSTAR	16,000,000	486,000,000	0	469,000,000
16			N HARPI İLE BAŞLA	0	191,520,000	0	191,520,000
16	012		NEMKO LTD.ŞTİ.	0	191,520,000	0	191,520,000
18			O HARPIYLE BAŞLAY	298,000,000	298,000,500	0	500
18	001		ÖZGÜN KİMYA	298,000,000	298,000,500	0	500
24			T HARPIYLE BAŞAYA	0	154,500,000	0	154,500,000
24	005		TEKNİK PATENT	0	94,500,000	0	94,500,000
24	020		TÜRB MEDİKAL	0	60,000,000	0	60,000,000
27			V HARPI İLE BAŞLI	4,806,800,000	4,806,800,000	0	0
27	011		VİZYON İÇ VE DIŞ	4,806,800,000	4,806,800,000	0	0
29			Z HARPI İLE BAŞLA	0	536,000,000	0	536,000,000
29	022		ZENNA MEDİKAL	0	536,000,000	0	536,000,000
99			DİĞERLERİ	0	488,500,000	0	488,500,000
02			DİĞER TİCARİ BORÇ	0	1,324,021,000	0	1,324,021,000
02			DİĞER TİCARİ BORÇ	0	1,324,021,000	0	1,324,021,000
02	001		TEDAVİ GİDERİNDEN	0	1,324,021,000	0	1,324,021,000
02	001	0001	MAHMUT ÇÖZÜMLÜ	0	73,200,000	0	73,200,000
02	001	0002	CEVAT ÇEBUR	0	90,750,000	0	90,750,000
02	001	0003	ADEM TEKİN	0	16,615,000	0	16,615,000
02	001	0004	FİRDEVS YILMAZ	0	388,800,000	0	388,800,000
02	001	0005	EMİNE KOÇAR	0	31,945,000	0	31,945,000
02	001	0006	ŞÜKRİYE SELİMOĞLU	0	239,420,000	0	239,420,000
02	001	0007	BAHATTİN MALBANTO	0	102,980,000	0	102,980,000
02	001	0008	MEHMET BAYINDIR	0	73,200,000	0	73,200,000
02	001	0009	AHMET NUR ERONİL	0	72,450,000	0	72,450,000
02	001	0010	ADEM SEVEN	0	25,760,000	0	25,760,000
02	001	0011	KADİR KAMACI	0	23,570,000	0	23,570,000
02	001	0012	YAŞAR KURT	0	109,590,000	0	109,590,000
02	001	0013	SEVİN ÖZTÜRK	0	75,751,000	0	75,751,000
01			DİĞER ÇEŞİTLİ BOR	10,253,669,434	10,260,019,434	0	6,150,000
02			ŞARTLI BAĞIŞLAR	9,753,669,434	9,753,669,434	0	0
03			ÇERRAİ ABD. YAP.	500,000,000	500,000,000	0	0
03			KİŞİLERE OLAN BOR	0	6,150,000	0	6,150,000
03	012		MEHMET ALİ BUDAK	0	6,150,000	0	6,150,000
99			ALINAN SİPARİŞ AV	37,961,500,000	37,961,500,000	0	0
99			DİĞER AVANSLAR	37,961,500,000	37,961,500,000	0	0
01			ÖDENECEK VERGİ VE	210,920,715,500	240,799,217,000	0	29,878,501,500
01			ÖDENECEK GELİR VE	153,185,930,000	169,569,490,000	0	16,383,560,000
02			ÖD. ÜCRET ÖDEMESİ	11,175,750,000	11,666,880,000	0	491,130,000
03			ÖDENECEK KARAR PU	17,911,242,500	21,484,493,000	0	3,573,250,500
04			ÖDENECEK DAMCA PU	28,647,793,000	38,078,354,000	0	9,430,561,000
01			ÖDENECEK SOSYAL G	9,852,950,000	9,852,950,000	0	0
01			EMEKLİ SANDIĞI	9,799,370,000	9,799,370,000	0	0
03			SENDİKA AİDATI	53,580,000	53,580,000	0	0
01			ÖDENECEK DÖN.ŞER.	750,662,303,000	858,609,153,000	0	107,946,850,000
01			HAZİNE PAYI 49	397,724,565,000	460,566,535,000	0	62,843,970,000
03			BİLİMSSEL P	252,937,738,000	298,040,618,000	0	45,102,880,000
01			ÖD DÖN.ŞER.KATKI	184,686,010,000	184,686,010,000	0	0
01			AKADEMİK PERSONEL	5,710,860,000	5,710,860,000	0	0
SAYFA TOPLAM :				25,806,543,185,710	24,564,742,571,568	3,020,028,031,142	1,778,227,417,000

tlara Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 9

S.SAYMANLIĞI

Hepsi - DEVİRLİ

İŞLEMLERİ

01.01.2002-31.12.2002

12 - KARDİYOLOJİ ENST. D.S.S

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
			NAKLİ YEKÜN :	25,606,543,185,710	24,564,742,571,568	3,020,028,031,142	1,778,227,417,000
3			ÖCRETİM ÜYRİ K.G	97,738,290,000	97,738,290,000	0	0
1			PERSONEL KATKI PA	81,236,860,000	81,236,860,000	0	0
			SERMAYE HESABI	0	828,000	0	828,000
			DÖNEM NET KARI	0	3,230,333,499,014	0	3,230,333,499,014
			YURTIÇI SATIŞLAR	9,348,184,000	4,616,030,571,524	0	4,606,682,387,524
1			KDV'İ 11 SATIŞLA	9,348,184,000	690,998,722,000	0	681,650,538,000
3			KDV'DEN MUAF SATI	0	3,925,031,849,524	0	3,925,031,849,524
			DİĞER GELİRLER	0	10,000	0	10,000
			SATIŞTAN İADELER	23,940,701,200	0	33,940,701,200	0
			DİĞER OLAĞAN GELİ	21,553,101,943	42,094,952,412	0	20,541,850,469
1			DİĞER OLAĞAN GELİ	0	24,989,331,412	0	24,989,331,412
3			SATIŞTAY SORU GE	21,553,101,943	17,105,621,000	4,447,480,943	0
			HİZMET ÜRETİM MAL	5,041,201,703,665	0	5,041,201,703,665	0
1			İLK MADDE VE MALZ	4,409,332,177,665	0	4,409,332,177,665	0
1	001		KIRGASIM MALZ.ALI	27,688,958,000 ✓	0	37,688,958,000	0
1	002		TEMİZLİK MALZ.ALI	31,966,772,000 ✓	0	31,966,772,000	0
1	003		YIYECER VE YEM MA	2,880,123,000 ✓	0	2,880,123,000	0
1	004		ELEKTRİK MALZ.GİD	87,344,390,000 ✓	0	87,344,390,000	0
1	005		YAKACAK CİDERLERİ	62,848,910,000 ✓	0	62,848,910,000	0
1	006		SİHİ MALZEME GİD	2,900,440,000 ✓	0	2,900,440,000	0
1	007		TRAVİ MALZ.CİDER	172,852,111,000 ✓	0	172,852,111,000	0
1	008		İLAÇ CİDERLERİ	701,085,803,000 ✓	0	701,085,803,000	0
1	009		BASIN YAYIN İLAN	4,092,968,000 ✓	0	4,092,968,000	0
1	010		BAKIM ONARIM GİDE	176,211,759,000	0	176,211,759,000	0
1	011		LABORATUVAR MALZ.C	930,283,602,000 ✓	0	930,283,602,000	0
1	012		HBR TÜRLÜ TÜKETİM	1,473,860,566,920 ✓	0	1,473,860,566,920	0
1	999		DİĞER İLK MAD.MLZ	725,294,774,745 ✓	0	725,294,774,745	0
4			DIŞARIDAN SAĞ.PAY	541,509,168,000	0	541,509,168,000	0
4	001		MÜŞAVİR FİRMA VRY	310,391,902,000 ✓	0	310,391,902,000	0
4	001 0200		BİLGİSAYAR PROGRA	38,456,000,000 ✓	0	38,456,000,000	0
4	001 0400		TEMİZLİK GİDERLER	131,154,415,000 ✓	0	131,154,415,000	0
4	001 0500		ARANSÖR CİDERLERİ	137,227,917,000 ✓	0	137,227,917,000	0
4	001 0700		CİHAZ GİDERLERİ(B	3,553,570,000 ✓	0	3,553,570,000	0
4	002		ULAŞTIRMA CİDERLE	3,000,000,000	0	3,000,000,000	0
4	002 0100		POSTA PULLARI	3,000,000,000	0	3,000,000,000	0
4	004		TARİFENE BAĞLI ÖD	125,000,000	0	125,000,000	0
4	005		KOMİSYON GİDERLER	5,736,000,000	0	5,736,000,000	0
4	007		MAKİNE,TRÇ,DEMİR	34,220,000	0	34,220,000	0
4	009		SU GİDERLERİ	48,635,947,000	0	48,635,947,000	0
4	010		ELEKTRİK GİDERLER	59,127,800,000	0	59,127,800,000	0
4	999		DİĞER HİZMET ALIM	114,456,299,000	0	114,456,299,000	0
5			ÇEŞİTLİ GİDERLER	90,360,358,000	0	90,360,358,000	0
18			GENEL YÖNETİM GİD	1,540,615,556,000	0	1,540,615,556,000	0
19			PERSONEL K.PRİM C	232,896,790,000	0	232,896,790,000	0
20			ÖÇR.ÜYELERİ K.PRİ	109,797,280,000	0	109,797,280,000	0
21			ÖÇR.ÜYELERİ M.DİŞ	84,035,810,000	0	84,035,810,000	0
22			AYLIK GİDERLERİ(D	308,664,250,000	0	308,664,250,000	0
23			SOSYAL YARDIMLAR	4,895,958,000	0	4,895,958,000	0
24	001		AİLE YARDIMI	383,350,000	0	383,350,000	0
25	004		CİVACER YARDIMI	341,138,000	0	341,138,000	0
26	006		EMERİLİK ÖDENTİ	4,171,470,000	0	4,171,470,000	0
27	001		ER ÇALIŞMA GİDERL	605,960,000	0	605,960,000	0
28	001		ER ÜCRET GİDERİ	605,960,000	0	605,960,000	0
29	001		TAZMİNAT VE ÖDÜLL	5,558,850,000	0	5,558,850,000	0
30	001		İŞ RİSKİ	689,600,000	0	689,600,000	0
31	004		HİZMET TAZMİNATI	4,869,250,000	0	4,869,250,000	0
32	001		DİĞER ÖDEMELER	794,160,658,000	0	794,160,658,000	0
33	001		HAZİNE DAYI	414,163,790,000	0	414,163,790,000	0
34	002		ARAŞTIRMA FON PAY	379,996,868,000	0	379,996,868,000	0
SAKPA TOPLAM :				32,632,177,562,516	32,632,177,562,516	9,640,233,472,950	9,640,233,472,950

İmza Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLEME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 10

Hesap - DEVİRLİ

01.01.2002-31.12.2002

1. SAYMANLIĞI
İB İŞLEMLERİ
- KARDİYOLOJİ ENST. D.Ş.Ş.

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
			MAKLİ YERKÜN :	32,632,177,582,518	32,632,177,582,518	9,640,233,472,950	9,640,233,472,950
			BORÇLU NAZIM HESAP	394,755,915,024	267,392,291,262	127,363,623,762	0
			TEMİNAT MBRUPLAR	166,993,751,262	166,993,751,262	0	0
001			GEÇİCİ TEMİNAT MB	93,001,344,480	93,001,344,480	0	0
001 0002			CEREN HST.MLZ.MED	9,000,000,000	9,000,000,000	0	0
001 0003 001			03/05/2000 TEM NO	3,000,000,000	3,000,000,000	0	0
001 0003 002			26/5/2000 TEM NO:	6,000,000,000	6,000,000,000	0	0
001 0007			3A MBD.ÜR.SAN.DİŞ	1,200,000,000	1,200,000,000	0	0
001 0007 001			31/05/2000 TEM NO	1,200,000,000	1,200,000,000	0	0
001 0009			TURMED TUR.İNŞ.LT	4,720,000,000	4,720,000,000	0	0
001 0009 001			22/05/2000 TEM NO	4,720,000,000	4,720,000,000	0	0
001 0011			BRİTAŞ TİC.LTD.ŞTİ	192,000,000	192,000,000	0	0
001 0011 001			30/07/1999 TEM NO	192,000,000	192,000,000	0	0
001 0015			DATTA TEKNİK BİL.D	310,389,480	310,389,480	0	0
001 0015 001			29/11/1999 TEM NO	71,568,480	71,568,480	0	0
001 0015 002			29/11/1999 TEM NO	238,821,000	238,821,000	0	0
001 0022			ÖZBEK TİB.MLZ.TİC	1,750,000,000	1,750,000,000	0	0
001 0022 001			15/5/2000 TEM NO:	1,750,000,000	1,750,000,000	0	0
001 0025			ATA MBD TİC LTD.Ş	3,350,000,000	3,350,000,000	0	0
001 0025 002			31/05/2000 TEM NO	3,350,000,000	3,350,000,000	0	0
001 0031			MEDİSTAR BİOMED A	1,480,000,000	1,480,000,000	0	0
001 0031 001			26/05/2000 TEM NO	1,480,000,000	1,480,000,000	0	0
001 0033			DABE BEHRİNG LTD.	3,262,500,000	3,262,500,000	0	0
001 0033 001			30/05/2000 TEM NO	3,262,500,000	3,262,500,000	0	0
001 0035			SSS STERİL MLZ.Tİ	150,000,000	150,000,000	0	0
001 0035 001			17/12/1999 TEM NO	150,000,000	150,000,000	0	0
001 0037			CANTER BİLGİSAYA	1,163,000,000	1,163,000,000	0	0
001 0037 001			FİNANSBANK 53279	1,163,000,000	1,163,000,000	0	0
001 0038			ŞAHİN İM.TUR.TEMZ	12,650,000,000	12,650,000,000	0	0
001 0039			ÇEPAL TIBBİ GBRÇ.	1,960,000,000	1,960,000,000	0	0
001 0040			ÖZDEMİR ELEKTRİK	465,000,000	465,000,000	0	0
001 0041			MEDİKOR TİC.AŞ.	3,300,000,000	3,300,000,000	0	0
001 0042			BBRC MEDİKAL	2,380,000,000	2,380,000,000	0	0
001 0043			METKUR AŞ.	1,413,975,000	1,413,975,000	0	0
001 0044			ÇADA MEDİKAL	9,780,000,000	9,780,000,000	0	0
001 0045			MEDİTAŞ AŞ.	9,625,280,000	9,625,280,000	0	0
001 0046			BİÇAKÇILAR AŞ.	2,500,000,000	2,500,000,000	0	0
001 0047			FORMED LTD.ŞTİ.	430,000,000	430,000,000	0	0
001 0048			NORM MEDİKAL	1,500,000,000	1,500,000,000	0	0
001 0049			G.S.T MEDİKAL	457,000,000	457,000,000	0	0
001 0050			MEDİSEN SAĞLIK AŞ	1,400,000,000	1,400,000,000	0	0
001 0051			MUTLU MEDİKİM AŞ.	236,000,000	236,000,000	0	0
001 0053			SIEMENS SAN.TİC.A	376,000,000	376,000,000	0	0
001 0054			HEMAKİM TIBBİ ÜRN	6,600,000,000	6,600,000,000	0	0
001 0055			MEDİA TIBBİ CHZ.L	4,273,200,000	4,273,200,000	0	0
001 0056			KAN-MER TIBBİ ÜRN	4,700,000,000	4,700,000,000	0	0
001 0057			TEKNOMED SAĞLIK G	780,000,000	780,000,000	0	0
001 0058			AYBER İNŞ.MEDİKAL	1,495,000,000	1,495,000,000	0	0
002			KESİN TEMİNAT MEK	73,992,406,782	73,992,406,782	0	0
002 0003			DEİAL İNŞ.LTD.ŞTİ	1,670,000,000	1,670,000,000	0	0
002 0003 001			07/03/1996 TEM NO	1,670,000,000	1,670,000,000	0	0
002 0004			GST MED.LTD.ŞTİ.	3,315,780,000	3,315,780,000	0	0
002 0004 001			03/03/1999 TEM NO	3,315,780,000	3,315,780,000	0	0
002 0007			SIMKO TİC.A.Ş.	1,322,088,000	1,322,088,000	0	0
002 0007 001			08/03/2000 TEM NO	1,322,088,000	1,322,088,000	0	0
002 0008			MEDDOK EL.TİB.CHZ	22,277,000,000	22,277,000,000	0	0
002 0010			GÜL ECZA DEPOSU	5,240,000,000	5,240,000,000	0	0
002 0010 003			GÜL ECZA DEPOSU	5,240,000,000	5,240,000,000	0	0
002 0011			ÖZGÜN KİMYA SAN A	5,442,000,000	5,442,000,000	0	0
002 0011 001			18/04/2000 TEM NO	5,442,000,000	5,442,000,000	0	0
SAYFA TOPLAM :				32,764,445,794,998	32,764,445,794,998	9,640,233,472,950	9,640,233,472,950

ara Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETİM MÜDÜRLÜĞÜ

SAYMANLIK MÜDÜRLÜĞÜ

FBSİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 11

.S.SAYMANLIĞI

Hespi - DEVİRLİ

BBS İŞLEMLERİ

01.01.2002-31.12.2002

32 - KARDİYOLOJİ ENST. D.S.S

2	H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
				NAKLİ YERKÜN :	32,764,445,794,998	32,764,445,794,998	9,640,233,472,950	9,640,233,472,950
1	002	0016		MAK SAÇLIK ÜRN.KB	432,000,000	432,000,000	0	0
1	002	0025		MONROE NUKLEER KB	6,015,000,000	6,015,000,000	0	0
1	002	0026		BİRLİK OKSİJEN	889,078,782	889,078,782	0	0
1	002	0027		MERKUR DİŞ TİC. A	664,560,000	664,560,000	0	0
1	002	0028		MEDİSTAR A.Ş.	1,590,000,000	1,590,000,000	0	0
1	002	0037		CANTER TEKN.BİLG.	2,085,000,000	2,085,000,000	0	0
1	002	0041		MEDİKOR A.Ş.	600,000,000	600,000,000	0	0
1	002	0042		BORG MEDİKAL A.Ş.	740,000,000	740,000,000	0	0
1	002	0052		BICHRIEUX DIAG.M	1,785,900,000	1,785,900,000	0	0
1	002	0122		YENİ YÖNTEM AŞ.KB	2,384,000,000	2,384,000,000	0	0
1	002	0123		NUKLEER AŞ.KBSİN	3,150,000,000	3,150,000,000	0	0
1	002	0124		ÖZSEL ECZA DEPOL.	14,390,000,000	14,390,000,000	0	0
2				BORÇLU MAZİN HESAB	227,762,163,762	100,398,540,000	127,363,623,762	0
2	003			TEHİNAT MERTUPLAR	200,112,163,762	90,898,540,000	109,213,623,762	0
2	003	0001		MEDTEK ELKT.LTD.Ş	22,277,000,000	22,277,000,000	0	0
2	003	0002		DADİ BEHRİN DİOGN	3,262,500,000	0	3,262,500,000	0
2	003	0003		ÖZGÜN KİMYEVİ MAD	11,297,000,000	5,442,000,000	5,855,000,000	0
2	003	0004		AYRER İNŞAAT MEDİ	1,495,000,000	1,495,000,000	0	0
2	003	0005		ÖZSEL TİBBİ MALZ.	1,750,000,000	1,750,000,000	0	0
2	003	0006		SİEMSİS AŞ.	378,000,000	0	378,000,000	0
2	003	0007		HEMAKİM TİBBİ ÜRN	6,600,000,000	6,600,000,000	0	0
2	003	0008		KAN-MER TİB.ÜRN.L	9,300,000,000	9,300,000,000	0	0
2	003	0009		TURMED TURİZM LTD	4,720,000,000	0	4,720,000,000	0
2	003	0010		TEKNOMED SAĞL.SBR	780,000,000	780,000,000	0	0
2	003	0011		ÇAPA MEDİKAL SAN.	21,780,000,000	9,780,000,000	12,000,000,000	0
2	003	0012		BICHRIEUX DIOGN.T	1,785,900,000	0	1,785,900,000	0
2	003	0013		CANTER TEKN.BİLG.	2,085,000,000	2,085,000,000	0	0
2	003	0014		ÖZSEL ECZA DEPOL.	14,390,000,000	0	14,390,000,000	0
2	003	0015		GUL ECZA DEPOSU	6,240,000,000	6,240,000,000	0	0
2	003	0016		MEDİSTAR BİOMED.A	9,863,760,000	3,972,000,000	5,891,760,000	0
2	003	0017		MEDİKOR TİBBİ MLZ	600,000,000	0	600,000,000	0
2	003	0018		MERKUR DİŞ TİC.AŞ	664,560,000	664,560,000	0	0
2	003	0019		BİRLİK OKSİJEN	889,078,782	0	889,078,782	0
2	003	0020		FORMED TİBBİ ÜRN.	11,179,907,500	0	11,179,907,500	0
2	003	0021		MEDİSEN SAÇLIK ÜR	9,220,000,000	1,400,000,000	7,820,000,000	0
2	003	0022		MUTLU MEDİKİM LTD	336,000,000	336,000,000	0	0
2	003	0023		BİÇAKÇILAR SAN.AŞ	4,620,000,000	4,620,000,000	0	0
2	003	0024		MONROE NUKLEER SA	6,015,000,000	0	6,015,000,000	0
2	003	0025		YENİ YÖNTEM KİMYV	321,000,000	0	321,000,000	0
2	003	0026		MAK SAÇLIK ÜRÜN L	432,000,000	0	432,000,000	0
2	003	0027		SİMKO SAN.AŞ.	1,322,088,000	0	1,322,088,000	0
2	003	0028		GST MEDİKAL	3,315,780,000	3,315,780,000	0	0
2	003	0029		DELAL İNŞAAT	1,670,000,000	0	1,670,000,000	0
2	003	0030		CANTER B.SAYAR LT	1,163,000,000	1,163,000,000	0	0
2	003	0031		S.S.M STBRİL	150,000,000	0	150,000,000	0
2	003	0032		DATATEKNİK B.SAYA	310,389,480	0	310,389,480	0
2	003	0033		BRTAŞ LTD.ŞTİ.	1,192,000,000	1,000,000,000	192,000,000	0
2	003	0034		MEDİA TİBBİ CH2.L	4,273,200,000	4,273,200,000	0	0
2	003	0035		VİTAL MEDİKAL SBR	550,000,000	550,000,000	0	0
2	003	0036		BOSTON SCIENTIFIC	4,500,000,000	0	4,500,000,000	0
2	003	0037		LABOR-TIP LABR.MA	1,755,000,000	1,755,000,000	0	0
2	003	0038		CEBRAN MEDİKAL HAS	6,550,000,000	0	6,550,000,000	0
2	003	0039		ÇBPAS TİB.GBRÇ.LT	2,100,000,000	2,100,000,000	0	0
2	003	0040		POLİFARMA İLAÇ SA	479,000,000	0	479,000,000	0
2	003	0041		MEDİTAŞ TİB.ARÇ.G	11,000,000,000	0	11,000,000,000	0
2	003	0042		3A MEDİKAL ÜRN.SA	7,500,000,000	0	7,500,000,000	0
2	004			TAHVİLİER	27,650,000,000	9,500,000,000	18,150,000,000	0
2	004	0001		ŞAHİN İNŞAAT LTD.	18,150,000,000	0	18,150,000,000	0
2	004	0002		ÇEK-SİL HALI YIKI	9,500,000,000	9,500,000,000	0	0
				SAYFA TOPLAM :	33,026,933,497,542	32,899,569,873,780	9,767,597,096,712	9,640,233,472,950

İlave Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 12

S.SAYMANLIĞI

Hepsi - DEVİRLİ

BS İŞLETME

01.01.2002-31.12.2002

2 - KARDİYOLOJİ ENST. D.S.S

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
			NAKLİ YAKUN :	22,026,933,497,542	22,899,569,873,780	9,767,597,096,712	9,640,233,472,950
			ALACAKLI NAZIM HE	465,825,840,762	593,189,464,524	0	127,363,623,762
			TEMINAT MEKTUPLAR	365,427,300,762	365,427,300,762	0	0
001			GEÇİCİ TEMİNAT ME	241,873,961,980	241,873,961,980	0	0
001 0001			DADA DIŞ TİCARET	103,313,727,230	103,313,727,230	0	0
001 0001 001			05/04/1999 TEM NO	102,896,902,230	102,896,902,230	0	0
001 0001 002			20/07/1999 TEM NO	284,525,000	284,525,000	0	0
001 0001 003			27/10/1999 TEM NO	132,300,000	132,300,000	0	0
001 0002			NUR GÜL TİB ML2.L	5,525,000,000	5,525,000,000	0	0
001 0002 001			26/05/2000 TEM NO	4,690,000,000	4,690,000,000	0	0
001 0002 002			26/05/2000 TEM NO:	835,000,000	835,000,000	0	0
001 0003			CERHAN HAST.ML2.LT	10,600,000,000	10,600,000,000	0	0
001 0003 001			03/05/2000 TEM NO	4,600,000,000	4,600,000,000	0	0
001 0003 002			26/05/2000 TEM NO	6,000,000,000	6,000,000,000	0	0
001 0004			ECER İLAÇ LTD.ŞTİ.	750,000,000	750,000,000	0	0
001 0004 001			31/05/2000 TEM NO	750,000,000	750,000,000	0	0
001 0005			ENDOMED TİB.ÜR.LT	2,725,000,000	2,725,000,000	0	0
001 0005 001			31/05/2000 TEM NO	2,725,000,000	2,725,000,000	0	0
001 0007			3A MED.ÜR.SAN.DİŞ	1,650,000,000	1,650,000,000	0	0
001 0007 001			31/05/2000 TEM NO	1,650,000,000	1,650,000,000	0	0
001 0008			ÇÖZÜB MED.ML2.LTD	225,000,000	225,000,000	0	0
001 0008 001			31/05/2000 TEM NO	225,000,000	225,000,000	0	0
001 0009			TURKERT TRZ.İNŞ.LT	12,065,000,000	12,065,000,000	0	0
001 0009 001			22/05/2000 TEM NO	12,065,000,000	12,065,000,000	0	0
001 0010			MEDDERK EL.TİB.CHZ	3,200,000,000	3,200,000,000	0	0
001 0010 001			22/05/2000 TEM NO	3,200,000,000	3,200,000,000	0	0
001 0012			ASXA SAN.ÜR.TİC.L	45,000,000	45,000,000	0	0
001 0012 001			13/12/1999 TEM N	45,000,000	45,000,000	0	0
001 0014			TURK PHILIPS	1,391,679,750	1,391,679,750	0	0
001 0014 001			29/11/1999 TEM NO	1,391,679,750	1,391,679,750	0	0
001 0016			EPSILON ELEK.LTD.	825,000,000	825,000,000	0	0
001 0016 001			22/02/2000 TEM NO	625,000,000	625,000,000	0	0
001 0017			MONROL NUK.ÜR.A.Ş	630,000,000	630,000,000	0	0
001 0017 001			22/05/2000 TEM NO	630,000,000	630,000,000	0	0
001 0018			ÇAPA MEDİKAL	1,600,000,000	1,600,000,000	0	0
001 0018 001			31/05/2000 TEM NO	1,600,000,000	1,600,000,000	0	0
001 0019			SİMAP EV ML2.LTD.	493,000,000	493,000,000	0	0
001 0019 001			03/05/2000 TEM NO	493,000,000	493,000,000	0	0
001 0020			ÖZLEM MEDİKAL	492,600,000	492,600,000	0	0
001 0020 001			03/05/2000 TEM NO	492,600,000	492,600,000	0	0
001 0021			SANTE MEDİKAL	230,000,000	230,000,000	0	0
001 0021 001			22/05/2000 TEM NO	230,000,000	230,000,000	0	0
001 0022			ÖZBERK TİB.ML2.TİC	4,408,000,000	4,408,000,000	0	0
001 0022 001			15/5/2000 TEM NO:	1,750,000,000	1,750,000,000	0	0
001 0022 002			26/5/2000 TEM NO:	178,000,000	178,000,000	0	0
001 0022 003			26/05/2000 TEM NO	1,500,000,000	1,500,000,000	0	0
001 0022 004			21/05/2000 TEM NO	980,000,000	980,000,000	0	0
001 0023			MEDİTAŞ SAN TİC L	2,200,000,000	2,200,000,000	0	0
001 0023 001			31/05/2000 TEM NO	1,800,000,000	1,800,000,000	0	0
001 0023 002			26/05/2000 TEM NO	400,000,000	400,000,000	0	0
001 0024			BS TIP LTD.ŞTİ.	218,000,000	218,000,000	0	0
001 0024 001			26/05/2000 TEM NO	218,000,000	218,000,000	0	0
001 0025			ATA MED TİC LTD.Ş	4,795,000,000	4,795,000,000	0	0
001 0025 001			26/05/2000 TEM NO	1,230,000,000	1,230,000,000	0	0
001 0025 002			31/05/2000 TEM NO	3,565,000,000	3,565,000,000	0	0
001 0026			DOĞRA TİB.ML2.ŞTİ	55,000,000	55,000,000	0	0
001 0026 001			26/05/2000 TEM NO	55,000,000	55,000,000	0	0
001 0027			KAL MED.ÜR.SAN.LT	425,000,000	425,000,000	0	0
001 0027 001			26/05/2000 TEM NO	425,000,000	425,000,000	0	0
001 0028			YEĞİN MED.TİC.LTD	410,680,000	410,680,000	0	0
SAYFA TOPLAM :				22,184,795,504,522	22,057,431,880,760	9,767,597,096,712	9,640,233,472,950

ara İlgisizliği Tasdik olunur 22.01.2003.

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

1

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 13

D.S.SAYMANLIĞI

Hepsi - DEVİMLİ

01.01.2002-31.12.2002

EMBE İŞLEMLERİ

002 - KARDİYOLOJİ ENST. D.S.S

H2	H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
01	001	0028	001	MAKLİ YAKUN :	33,184,795,504,522	33,057,431,880,760	9,767,597,096,712	9,640,233,472,950
01	001	0028	001	26/05/2000 TEM NO	410,680,000	410,680,000	0	0
01	001	0029		ELBKRİA BİOMED LTD	197,000,000	197,000,000	0	0
01	001	0029	001	26/05/2000 TEM NO	197,000,000	197,000,000	0	0
01	001	0030		VITAL MED SBR.LTD	105,000,000	105,000,000	0	0
01	001	0030	001	26/05/2000 TEM NO	105,000,000	105,000,000	0	0
01	001	0031		MEDİSTAR BİOMED A	5,836,000,000	5,836,000,000	0	0
01	001	0031	001	26/05/2000 TEM NO	5,836,000,000	5,836,000,000	0	0
01	001	0032		APEKS MED LAB.MLZ	2,450,000,000	2,450,000,000	0	0
01	001	0032	001	30/05/2000 TEM NO	2,450,000,000	2,450,000,000	0	0
01	001	0033		DABE BEHRİNG LTD.	6,471,820,000	6,471,820,000	0	0
01	001	0033	001	30/05/2000 TEM NO	4,829,320,000	4,829,320,000	0	0
01	001	0033	002	14/06/2000 TEM NO	1,642,500,000	1,642,500,000	0	0
01	001	0034		NORM MED MLZ.LTD.	405,000,000	405,000,000	0	0
01	001	0034	001	31/05/2000 TEM NO	405,000,000	405,000,000	0	0
01	001	0036		YERİM MED.SAN.LTD	550,000,000	550,000,000	0	0
01	001	0036	001	31/05/2000 TEM NO	550,000,000	550,000,000	0	0
01	001	0037		CANTAK BİLGİSAYAR	1,163,000,000	1,163,000,000	0	0
01	001	0037	001	PINANSBANK 53279	1,163,000,000	1,163,000,000	0	0
01	001	0038		ŞAHİN İM.TEME.TUR	12,650,000,000	12,650,000,000	0	0
01	001	0039		ÇAPAZ TİBBİ GERÇ.	1,960,000,000	1,960,000,000	0	0
01	001	0040		ÖZDEMİR ELEKTRİK	465,000,000	465,000,000	0	0
01	001	0041		MEDİKOR TIC.AŞ.	3,300,000,000	3,300,000,000	0	0
01	001	0042		BERC MEDİKAL	2,380,000,000	2,380,000,000	0	0
01	001	0043		MEKUR A.Ş.	1,413,975,000	1,413,975,000	0	0
01	001	0044		ÇADA MEDİKAL	9,780,000,000	9,780,000,000	0	0
01	001	0045		MEDİTAŞ AŞ.	9,625,280,000	9,625,280,000	0	0
01	001	0046		BİÇAKÇILAR AŞ.	2,500,000,000	2,500,000,000	0	0
01	001	0047		FORMED LTD.ŞTİ.	430,000,000	430,000,000	0	0
01	001	0048		NORM MEDİKAL LTD.	1,500,000,000	1,500,000,000	0	0
01	001	0049		G.S.T MEDİKAL	457,000,000	457,000,000	0	0
01	001	0050		MEDİSEN SAĞLIK AŞ	1,400,000,000	1,400,000,000	0	0
01	001	0051		MUTLU MEDİKİM AŞ.	336,000,000	336,000,000	0	0
01	001	0053		SİEMENS SAN.TIC.A	378,000,000	378,000,000	0	0
01	001	0054		HEMARİM TİBBİ ÜRN	6,600,000,000	6,600,000,000	0	0
01	001	0055		MEDIA TİBBİ CHZ.L	4,272,200,000	4,272,200,000	0	0
01	001	0056		KAN-MER TİBBİ ÜRN	4,700,000,000	4,700,000,000	0	0
01	001	0057		TEKNOMED SAĞLIK Ç	760,000,000	760,000,000	0	0
01	001	0058		AYBER İNŞ.MED.LTD	1,495,000,000	1,495,000,000	0	0
01	002			KESİN TERCİHAT MEK	123,553,338,782	123,553,338,782	0	0
01	002	0001		EPSILON ELEKT.LTD	2,730,800,000	2,730,800,000	0	0
01	002	0001	001	09/05/1997 TEM NO	1,004,000,000	1,004,000,000	0	0
01	002	0001	002	07/05/1998 TEM NO	310,800,000	310,800,000	0	0
01	002	0001	003	03/03/1999 TEM NO	1,416,000,000	1,416,000,000	0	0
01	002	0002		MORROL NUK ÜR.A.Ş	360,000,000	360,000,000	0	0
01	002	0002	001	27/04/1998 TEM NO	390,000,000	390,000,000	0	0
01	002	0002	002	03/03/1999 TEM NO	570,000,000	570,000,000	0	0
01	002	0005		TURK PHILIPS	2,631,000,000	2,631,000,000	0	0
01	002	0005	001	17/12/1999 TEM NO	2,631,000,000	2,631,000,000	0	0
01	002	0006		YENER İNŞ.LTD.ŞTİ	3,540,000,000	3,540,000,000	0	0
01	002	0006	001	07/03/2000 TEM NO	3,540,000,000	3,540,000,000	0	0
01	002	0008		MEDDEX EL.TIB.CHZ	26,572,000,000	26,572,000,000	0	0
01	002	0008	001	09/03/2000 TEM NO	11,777,000,000	11,777,000,000	0	0
01	002	0008	002	29/03/2000 TEM NO	10,500,000,000	10,500,000,000	0	0
01	002	0008	003	CARANTİ BANKASI 2	4,296,000,000	4,296,000,000	0	0
01	002	0009		MEDİPAR BÇA DBPO	25,610,000,000	25,610,000,000	0	0
01	002	0009	001	18/08/1999 TEM NO	898,000,000	898,000,000	0	0
01	002	0009	002	29/03/1999 TEM NO	14,250,000,000	14,250,000,000	0	0
01	002	0009	003	19/04/2000 TEM NO	897,000,000	897,000,000	0	0
01	002	0009	004	04/5/2000 TEM NO:	9,565,000,000	9,565,000,000	0	0

SAYFA TOPLAM : 33,330,852,259,522 33,203,488,635,760 9,767,597,096,712 9,640,233,472,950

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 14

S.S.SAYMANLIĞI

BİRE İŞLEMLERİ

02 - KARDİYOKLOJİ ENST. D.S.S

Hepsi - DEVİRLİ

01.01.2002-31.12.2002

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
			HAKLİ YERÜN :	33,330,852,259,522	33,203,488,635,760	9,767,597,096,712	9,640,232,472,950
01	002	0010	04/5/2000 TEM NO:	11,506,000,000	11,506,000,000	0	0
01	002	0010	10/05/2000 TEM NO	6,266,000,000	6,266,000,000	0	0
01	002	0010	003 GÜL ECZA DEPOSU	5,240,000,000	5,240,000,000	0	0
01	002	0011	ÖZGÜN KİMYA SAN A	5,442,000,000	5,442,000,000	0	0
01	002	0011	18/04/2000 TEM NO	5,442,000,000	5,442,000,000	0	0
01	002	0012	TURMED TURİZM	6,865,000,000	6,865,000,000	0	0
01	002	0012	001 YAPI KREDİ TEM NO	6,865,000,000	6,865,000,000	0	0
01	002	0015	YEŞİM MEDİKAL	2,970,000,000	2,970,000,000	0	0
01	002	0015	002 ADE BEH.TEM NO:71	2,970,000,000	2,970,000,000	0	0
01	002	0016	MAK SAĞLIK ÜRN.KB	432,000,000	432,000,000	0	0
01	002	0025	MONROL NUKLEER KB	6,015,000,000	6,015,000,000	0	0
01	002	0026	BİRLİK OKSİJEN	889,078,782	889,078,782	0	0
01	002	0027	METKUR DIŞ TIC.A	664,560,000	664,560,000	0	0
01	002	0028	MEDİSTAR A.Ş.	1,590,000,000	1,590,000,000	0	0
01	002	0037	GANTER TEKN.BİLG.	2,085,000,000	2,085,000,000	0	0
01	002	0041	MEDİKOR A.Ş.	600,000,000	600,000,000	0	0
01	002	0042	BERK MEDİKAL A.Ş.	740,000,000	740,000,000	0	0
01	002	0052	BİOMERİUX DIAG.M	1,785,900,000	1,785,900,000	0	0
01	002	0122	YENİ YÖNTEM AŞ.KB	2,384,000,000	2,384,000,000	0	0
01	002	0123	NUKLEER AŞ.KESİN	3,150,000,000	3,150,000,000	0	0
01	002	0124	ÖZSEL ECZA DEPOL.	14,390,000,000	14,390,000,000	0	0
02			ALACAKLI NAZİM HB	100,398,540,000	227,762,163,762	0	127,363,623,762
02	003		TEMİNAT MERTUPLAR	90,898,540,000	200,112,163,762	0	109,213,623,762
02	003	0001	MEDTEK ELKT.LTD.Ş	22,277,000,000	22,277,000,000	0	0
02	003	0002	DADE BEHRİNG DİOG	0	3,262,500,000	0	3,262,500,000
02	003	0003	ÖZGÜN KİMYA MAD.L	5,442,000,000	11,297,000,000	0	5,855,000,000
02	003	0004	AYBER İNŞAAT MEDİ	1,495,000,000	1,495,000,000	0	0
02	003	0005	ÖZBERK TIBBİ MLZ.L	1,750,000,000	1,750,000,000	0	0
02	003	0006	STEMENS AŞ.	0	378,000,000	0	378,000,000
02	003	0007	HEMAKİM TIBBİ ÜRN	6,600,000,000	6,600,000,000	0	0
02	003	0008	KAN-MER TIBBİ ÜRN	9,300,000,000	9,300,000,000	0	0
02	003	0009	TURMED TURİZM İNŞ	0	4,720,000,000	0	4,720,000,000
02	003	0010	TEKNİCHED SAĞLIK G	760,000,000	760,000,000	0	0
02	003	0011	ÇADA MEDİKAL SAN.	9,780,000,000	21,780,000,000	0	12,000,000,000
02	003	0012	BİOMERİUX DİOGN.T	0	1,785,900,000	0	1,785,900,000
02	003	0013	GANTER TEKN.BİLG.	2,085,000,000	2,085,000,000	0	0
02	003	0014	ÖZ-SEL ECZA DEP.	0	14,390,000,000	0	14,390,000,000
02	003	0015	GÜL ECZA DEPOSU	6,240,000,000	6,240,000,000	0	0
02	003	0016	MEDİSTAR BİOMED A	3,972,000,000	9,863,760,000	0	5,891,760,000
02	003	0017	MEDİKOR TIBBİ MLZ	0	600,000,000	0	600,000,000
02	003	0018	METKUR DIŞ TIC.AŞ	664,560,000	664,560,000	0	0
02	003	0019	BİRLİK OKSİJEN	0	889,078,782	0	889,078,782
02	003	0020	FORMED TIBBİ ÜRN.	0	11,179,907,500	0	11,179,907,500
02	003	0021	MEDİSEN SAĞLIK UR	1,400,000,000	9,220,000,000	0	7,820,000,000
02	003	0022	MUTLU MEDİKİM LTD	336,000,000	336,000,000	0	0
02	003	0023	BİÇAKÇILAR SAN.AŞ	4,620,000,000	4,620,000,000	0	0
02	003	0024	MONROL NUKLEER SA	0	6,015,000,000	0	6,015,000,000
02	003	0025	YENİ YÖNTEM KİMYA	0	321,000,000	0	321,000,000
02	003	0026	MAK SAĞLIK ÜRN.LT	0	432,000,000	0	432,000,000
02	003	0027	SİMKO SAN.AŞ.	0	1,322,086,000	0	1,322,086,000
02	003	0028	GST MEDİKAL	3,315,780,000	3,315,780,000	0	0
02	003	0029	DEHAL İNŞAAT	0	1,670,000,000	0	1,670,000,000
02	003	0030	GANTER B.SAYAR LT	1,163,000,000	1,163,000,000	0	0
02	003	0031	S.S.M STERİL	0	150,000,000	0	150,000,000
02	003	0032	DATATBENİK B.SAYA	0	310,399,480	0	310,399,480
02	003	0033	ERTAS LTD.ŞTİ.	1,000,000,000	1,192,000,000	0	192,000,000
02	003	0034	MEDİA TIBBİ CMZ.L	4,273,200,000	4,273,200,000	0	0
02	003	0035	VİTAL MEDİKAL SBR	550,000,000	550,000,000	0	0
02	003	0036	BOSTON SCIENTIFIC	0	4,500,000,000	0	4,500,000,000
SAYFA TOPLAM :				33,479,404,338,304	33,435,725,338,304	9,767,597,096,712	9,723,918,096,712

Ticafa Uygunluğun Tasdik Olanı 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ

SAYMANLIK MÜDÜRÜ

KESİN MUHASEBE MİZANI

Tarih : 22.01.2003 11:40:40

Sayfa : 15

S.SAYMANLIĞI

Hepsi - DEVİRLİ

HBB İŞLEMLERİ

01.01.2002-31.12.2002

12 - KARDİYOLOJİ ENST. D.S.S

H3	H4	H5	Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
			NAKLİ YERKÜN :	33,479,404,338,304	33,435,725,338,304	9,767,597,096,712	9,723,918,096,712
003	0037		LABOR-TIP LAB.MAL	1,755,000,000	1,755,000,000	0	0
003	0038		CBREN MEDİKAL HAS	0	6,550,000,000	0	6,550,000,000
003	0039		ÇEPAZ TIB.CERÇ.LT	2,100,000,000	2,100,000,000	0	0
003	0040		PCCLİPARMA İLAÇ SA	0	479,000,000	0	479,000,000
003	0041		MEDİTAŞ TIB.ARÇ.S	0	11,000,000,000	0	11,000,000,000
003	0042		3A MEDİKAL ÜRN.SA	0	7,500,000,000	0	7,500,000,000
004			TAHVİLİER	9,500,000,000	27,650,000,000	0	16,150,000,000
004	0001		ŞAHİN İNŞAAT LTD.	0	18,150,000,000	0	18,150,000,000
004	0002		ÇEK-SİL HALI YIK	9,500,000,000	9,500,000,000	0	0
			GEÇİCİ HESAP	3	3	0	0
			BİRİMLERARASI	26,897,441,000	26,897,441,000	0	0
TOPLAM :				33,519,656,779,307	33,519,656,779,307	9,763,149,615,769	9,763,149,615,769

Mara Uygunluğu Tasdik olunur 22.01.2003

İŞLETME MÜDÜRÜ
Y.DOÇ.DR.ERTUĞRUL BURGAZLIOĞLU

SAYMANLIK MÜDÜRÜ
KEMAL YAKUP AZİZOĞLU

Ek-2 Ameliyat Listesi ve SSK'nın Ödediği Bedeller

Kodu	Tetkik Adı	Resmi Fiyat
50001	SSK. AORT ANEVİZMASI AMELİYATLARI	4,386,000,000
50002	SSK.KALP KAPAĞI DEĞİŞİMİ	4,386,000,000
50003	SSK.KALP KAPAK PLASTİSİ	4,386,000,000
50004	SSK.KONJENİTAL KALP HASTALIKLARININ DÜZE	4,386,000,000
50005	SSK.KORONER BY -PASS CERRAHİSİ	4,997,000,000
50006	SSK.ÇALIŞAN KALPTE KORONER BY-PASS AMELİ	3,314,000,000
50007	SSK.AKUT MİYO. İNFARKT.(KOR.ANJİ.-PTCA	2,081,000,000
50008	SSK.AKUT MİYO.INFARK.(KORO.ANJ-STENT BİR	1,235,000,000
50009	SSK.BÜYÜK ART.TRAN.OL Y.DOĞ.BEB.UYG.BAL.	269,000,000
50010	SSK.BY-PASS KON.(KOR.ANJ+SOL KALP KAT.+B	504,000,000
50011	SSK.ELKTROFİZYOLOJİK ÇALIŞMA	800,000,000
50012	SSK.GEÇİCİ PİL TAKILMASI	104,000,000
50013	SSK.İNTRAKORONER STENT	1,141,000,000
50014	SSK.KALICI PİL TAKILMASI (EPİKARDİYAL UY	312,000,000
50015	SSK.KALICI PİL TAKILMASI (TRANSVENÖZ UYG	227,000,000
50016	SSK.KORONER BALON ANJİOPLASTİSİ(PTCA)	1,826,000,000
50017	SSK.LASER ANJİYOPLASTİ	970,000,000
50018	SSK.MİTRAL VALVULOPLASTİ	517,000,000
50019	SSK.PULMONER VE AORT VALVULOPLASTİ	488,000,000
50020	SSK.ROTATUAR ATEREKTOMİ (ROTABLATOR)	970,000,000
50021	SSK.SAĞ VE SOL KALP KATERİZASYONU	488,000,000
50022	SSK.SAĞ VE SOL KALP KATERİZASYONU+KORONE	557,000,000
50023	SSK.SİMPSON ATEREKTOMİ (DCA)	970,000,000
50024	SSK.SOL KALP KATERİZASYONU VE KORONER AN	504,000,000
50025	SSK.ABLASYON TEDAVİSİ	156,000,000
50026	SSK.ELEKTROFİZYOLOJİK ÇALIŞMA + ABLASYON	800,000,000
50027	SSK.AÇIK KALP MALZ.KULL.GEREKTİRMİYEN AN	1,390,000,000
50028	SSK.AORT KORKTASYONU-PDA BAĞLANMASI	1,390,000,000
50029	SSK.KAPALI MİTRAL KOMMISSÜROTOMİ	1,390,000,000
50030	SSK.PULMONER BUNDİNG AMELİYATLARI	1,390,000,000
50031	SSK.SHUNT AMELİYATLARI	1,390,000,000
50032	SSK.KAROTİS ARTER VE PERİFERİK ARETER BY	807,000,000
50033	SSK.KONT.SALINIM ÖZEL.OLAN KOİLLER İLE T	772,000,000
50034	SSK.ADENOİDEKTOMİ (ÇOCUK)	127,000,000
50035	SSK.ADENOİDEKTOMİ +TÜP (ÇOCUK)	149,000,000
50036	SSK.BOYNUN KONJENİTAL KİSTLERİNİN EKSİZY	278,000,000
50037	SSK.BOYNUN KONJENİTAL KİSTLERİNİN EKSİZY	278,000,000
50038	SSK.DUDAK MALİNG TÜMÖR (WEDGE REZEKSİYON	254,000,000
50039	SSK.DUDAK MALİNG TÜMÖR REZEK.+CASTLANOEK	382,000,000

-3.a Bir By-Pass Ameliyatının İlaç ve Tıbbi Sarf Malzemesi Listesi

İlaç Adı	Adet	Fiyat	Tutar	BİRİM MALİYET	TOPLAM MALİYET
JEKTÖR 50 CC	2	1 000 000	2 000 000	1 590 000	3 180 000
IFLO(VOLDYN) 5000M	1	15 000 000	15 000 000	1 000 000	1 000 000
CRYL 2/0 W 9250	2	5 380 390	10 760 780	3 000 000	6 000 000
CRYL 0 50 MM 1/2 Y	1	5 859 357	5 859 357	3 000 000	3 000 000
ATMA MF 100 CM	1	16 763 828	16 763 828	480 000	480 000
ATMA LİNE MM 120 C	2	16 763 828	33 527 656	480 000	960 000
OFIX	1	22 399 667	22 399 667	17 000 000	17 000 000
BINC SET	1	70 000 000	70 000 000	45 000 000	45 000 000
RAKS KATETER EĞRİ	1	11 702 748	11 702 748	6 500 000	6 500 000
RAKS KATETER DÜZ N	1	4 789 665	4 789 665	1 600 000	1 600 000
EEL WIRE 5. 2410-8	1	60 000 000	60 000 000	42 000 000	42 000 000
FİL KES. 3/0 00493	2	4 661 941	9 323 882	3 000 000	6 000 000
LYPROBLENE 8/0 4,5	1	25 305 397	25 305 397	13 500 000	13 500 000
ER FİLM 30X40	1	7 982 775	7 982 775	5 000 000	5 000 000
ZOGASTRİK SONDA NO	1	1 596 555	1 596 555	380 000	380 000
NNEKTOR Y 3/8,3/8,	1	55 863 459	55 863 459	1 700 000	1 700 000
EK 3/0 17X45	2	2 586 419	5 172 838	1 500 000	3 000 000
LEY SABİTLEYİCİ	1			6 654 000	6 654 000
RAR SONDASI NO:12	1	5 534 634	5 534 634	790 000	790 000
ASTER BETAFIX 10X1	1	1 500 000	1 500 000	900 000	900 000
ESSEL CANNULA 30003	1	36 880 421	36 880 421	21 000 000	21 000 000
TP KATETER 7 FR	1	48 886 514	48 886 514	55 590 000	55 590 000
JRET SET 1453	1	6 753 428	6 753 428	3 000 000	3 000 000
SPIRATOR UCU BEYAZ	1	26 000 000	26 000 000	15 000 000	15 000 000
SPIRASYON KATETERİ	2	1 596 555	3 193 110	500 000	1 000 000
SPIRASYON KATETERİ	3	1 596 555	4 789 665	500 000	1 500 000
QUAPAK (STERİL DİST	1	1	1	166 600 000	166 600 000
NJOKAT 18	1	1 000 000	1 000 000	550 000	550 000
MBU CİHAZI AMBU MAR	1	35 000 000	35 000 000	14 500 000	14 500 000
RNAK FIRÇASI	5	1 000 000	5 000 000	700 000	3 500 000
SOSABLE KOTER	1	4 789 665	4 789 665	4 000 000	4 000 000
PDS 2000 DRENAJ SIS	1	27 141 435	27 141 435	7 935 000	7 935 000
ENTILATOR FILTER IS	1	100 286 753	100 286 753	79 000 000	79 000 000
ZYOLLU MUSLUK	8	1 000 000	8 000 000	350 000	2 800 000
ÇLÜ MUSLUK -10	4	4 454 388	17 817 552	350 000	1 400 000
ÇLÜ MUSLUK -10	2	4 454 388	8 908 776	350 000	700 000
WO STAGE KANULU SPI	1	195 593 953	195 593 953	22 450 000	22 450 000
-CRON 3/0 25 MM ET	1	6 386 220	6 386 220	5 000 000	5 000 000
-CRON 2/0 332456 K	3	6 386 220	19 158 660	5 000 000	15 000 000
JRGICEL (BÜYÜK) W19	1	7 152 566	7 152 566	6 100 000	6 100 000
TERİL ELDIVEN	10	500	5 000 000	229 000	2 290 000
AKTERİ FİLTRESİ	1	7 536 537	7 536 537	1 755 000	1 755 000
UICK(RAPID)PRIME TU	1	22 351 770	22 351 770	20 000 000	20 000 000
ROLENE 7/0 8 MM SİY	3	19 174 626	57 523 878	15 000 000	45 000 000
ROLENE 6/0 13 MM YU	2	9 275 985	18 551 970	10 000 000	20 000 000

İlaç Adı	Adet	Fiyat	Tutar		BİRİM MALİYET	TOPLAM MALİYET
ERFUZYON LINE (PERF	2	10 176 695	20 353 390		5 000 000	10 000 000
ERFUZYON LINE (PERF	5	10 176 695	50 883 475		5 000 000	25 000 000
EBULIZER MEDIKATION	1	28 737 990	28 737 990		23 200 000	23 200 000
KYGENATOR	1	586 749 928	586 749 928		270 000 000	270 000 000
GA CLIPS ORTA BOY	2	11 064 126	22 128 252		12 500 000	25 000 000
ONNEKTÖR -106	3	55 895 391	167 686 173		21 000 000	63 000 000
AN SETİ	1	20 231 618	20 231 618		19 000 000	19 000 000
EK FLASTER	2	3 193 110	6 386 220		900 000	1 800 000
EK FLASTER	2	3 193 110	6 386 220		900 000	1 800 000
ÖRAR TORBASI	1	1 596 555	1 596 555		200 000	200 000
ÖRAR TORBASI	1	1 596 555	1 596 555		200 000	200 000
UMİD-VENT FILTER (M	1	4 815 455	4 815 455		3 000 000	3 000 000
EÇİCİ PACEMAKER TEL	1	33 527 655	33 527 655		24 930 000	24 930 000
YE BLADES -58	1	35 124 210	35 124 210		35 000 000	35 000 000
NTÜBASYON TUPÜ	1	3 391 442	3 391 442		1 250 000	1 250 000
NJEKTÖR 5CC	10	220	2 200 000		59 500	595 000
NJEKTÖR 5CC	20	220	4 400 000		59 500	1 190 000
NJEKTÖR 2CC	3	70	210		51 000	153 000
NJEKTÖR 2CC	20	70	1 400 000		51 000	1 020 000
NJEKTÖR 20CC	10	200	2 000 000		51 000	510 000
NJEKTÖR 10CC	20	110	2 200 000		51 000	1 020 000
LEKTROD F55	9	200	1 800 000		104 940	944 460
LEKTROD F55	5	200	1 000 000		104 940	524 700
ARDİOPLEJİ SETİ	1	234 725 516	234 725 516		12 650 000	12 650 000
UZ MERSİLİK 370 60	1	3 193 110	3 193 110		1 720 000	1 720 000
UZ MERSİLİK 370 60	1	3 193 110	3 193 110		1 760 000	1 760 000
İSPOSABLE PULSE OXI	1	52 686 315	52 686 315		23 200 000	23 200 000
İSTURİ NO:10-11-15-	2	300	600		159 000	318 000
İSTURİ NO:10-11-15-	3	300	900		159 000	477 000
ASINÇ SETİ TRANSPAC	1	39 355 081	39 355 081		29 000 000	29 000 000
.BRAUN PERFUZOR ENJ	14	1 496 061	20 944 854		500 000	7 000 000
.BRAUN PERFUZOR ENJ	5	1 496 061	7 480 305		500 000	2 500 000
TERİAL FEMORAL KAN	1	52 686 315	52 686 315		25 500 000	25 500 000
ORTIC PUNCH 4.0	1	67 087 241	67 087 241		40 000 000	40 000 000
ORTIC ROOT CANNUL 1	1	36 880 421	36 880 421		22 450 000	22 450 000
ORT KANÜL	1	33 543 621	33 543 621		22 450 000	22 450 000
NJOKAT NO:20	1	2 500 000	2 500 000		550 000	550 000
ZOLEN 500 CC ŞİŞE	6	2 643 000	15 858 000		2 643 000	15 858 000
EFAZOL 1 GR	9	4 640 900	41 768 100		4 640 900	41 768 100
EFAZOL 1 GR	1	4 640 900	4 640 900		4 640 900	4 640 900
EFAZOL 1 GR	1	4 640 900	4 640 900		4 640 900	4 640 900
ZOTONİK NACL % 9 50	2	3 079 000	6 158 000		3 079 000	6 158 000
ZOTONİK NACL % 9 50	2	3 079 000	6 158 000		3 079 000	6 158 000
ANAX 0,5 TB	6	311 477	1 868 862		311 477	1 868 862
ANAX 0,5 TB	3	311 477	934 431		311 477	934 431
RANSAMİN %10 AMP	3	1 432 400	4 297 200		1 432 400	4 297 200
RANSAMİN %10 AMP	5	1 432 400	7 162 000		1 432 400	7 162 000
ZOTONİK NACL % 9 10	2	3 028 000	6 056 000		3 028 000	6 056 000
ELOFUSINE 500	1	10 130 000	10 130 000		10 130 000	10 130 000

İlaç Adı	Adet	Fiyat	Tutar	BİRİM MALİYET	TOPLAM MALİYET
STROSIDIN 40 MG TA	3	256 417	769 251	256 417	769 251
STROSIDIN 40 MG TA	3	256 417	769 251	256 417	769 251
AXODI 0,8 AMPUL	3	30 721 500	92 164 500	30 721 500	92 164 500
NTANYL 10 MG AMPUL	12	3 117 800	37 413 600	3 117 800	37 413 600
RMICUM 15 MG	5	4 058 000	20 290 000	4 058 000	20 290 000
RMICUM 15 MG	3	4 058 000	12 174 000	4 058 000	12 174 000
PMIN 200 MG	1	4 002 000	4 002 000	4 002 000	4 002 000
DYUM BİKARBONAT AM	6	58.79	352.74	58.79	353
RUM FİZYOLOJİK 10	20	678.42	13 568 400	678.42	13 568
OTAMİN AMP	15	2 867 600	43 014 000	2 867 600	43 014 000
OPOFOL %1 AMP	5	11 355 000	56 775 000	11 355 000	56 775 000
EDNOL 250 MG	1	8 839 900	8 839 900	8 839 900	8 839 900
TASYUM AMP	25	646.81	16 170 250	646.81	16 170
TASYUM AMP	15	646.81	9 702 150	646.81	9 702
IBOTT I.V. PUMP SET	1	9 579 330	9 579 330	9 579 330	9 579 330
RLINGANIT AMP	5	2 972 270	14 861 350	2 972 270	14 861 350
PAVERİN 0,05 MG AM	1	912 172	912 172	912 172	912 172
VPARİN	2	5 602 800	11 205 600	5 602 800	11 205 600
VPARİN	1	5 602 800	5 602 800	5 602 800	5 602 800
VPARİN	3	5 602 800	16 808 400	5 602 800	16 808 400
ANNITOL % 20 150 CC	3	2 939 000	8 817 000	2 939 000	8 817 000
AGNEZYUM SULFAT AMP	10	666.65	6 666 500	666.65	6 667
AGNEZYUM SULFAT AMP	10	666.65	6 666 500	666.65	6 667
PITOR 10 MG	6	1 501 133	9 006 798	1 501 133	9 006 798
SİX AMP	5	640.5	3 202 500	640.5	3 203
SİX AMP	2	640.5	1 281 000	640.5	1 281
EXTROZ % 5 500 CC Ş	9	3 076 000	27 684 000	3 076 000	27 684 000
ELİX 2,5 MG	10	510 043	5 100 430	510 043	5 100 430
DRASPIN 300	10	77 467	774.67	77 467	774 670
DRASPIN 300	3	77 467	232 401	77 467	232 401
FRADUR 500 MG CAP	14	946 871	13 256 194	946 871	13 256 194
ATAFLAN 10 MG	6	403.45	2 420 700	403.45	2 421
ATAFLAN 10 MG	6	403.45	2 420 700	403.45	2 421
ALCIUM AMPUL	10	593.95	5 939 500	593.95	5 940
ALCIUM AMPUL	2	593.95	1 187 900	593.95	1 188
ELOC ZOK 50 MG	10	419 065	4 190 650	419 065	4 190 650
ELOC ZOK 50 MG	6	419 065	2 514 390	419 065	2 514 390
TROPİN 1 GR	1	286.2	286.2	286	286
SİST SUSP	1	4 833 500	4 833 500	4 833 500	4 833 500
SİST SUSP	1	4 833 500	4 833 500	4 833 500	4 833 500
RİTMAL % 2 AMPUL	1	410.6	410.6	410.6	411
NTEPSİN SUSP	1	14 882 000	14 882 000	14 882 000	14 882 000
DRENALİN 1 GR	1	272.9	272.9	272.9	273
			3 207 089 362		1 920 275 788

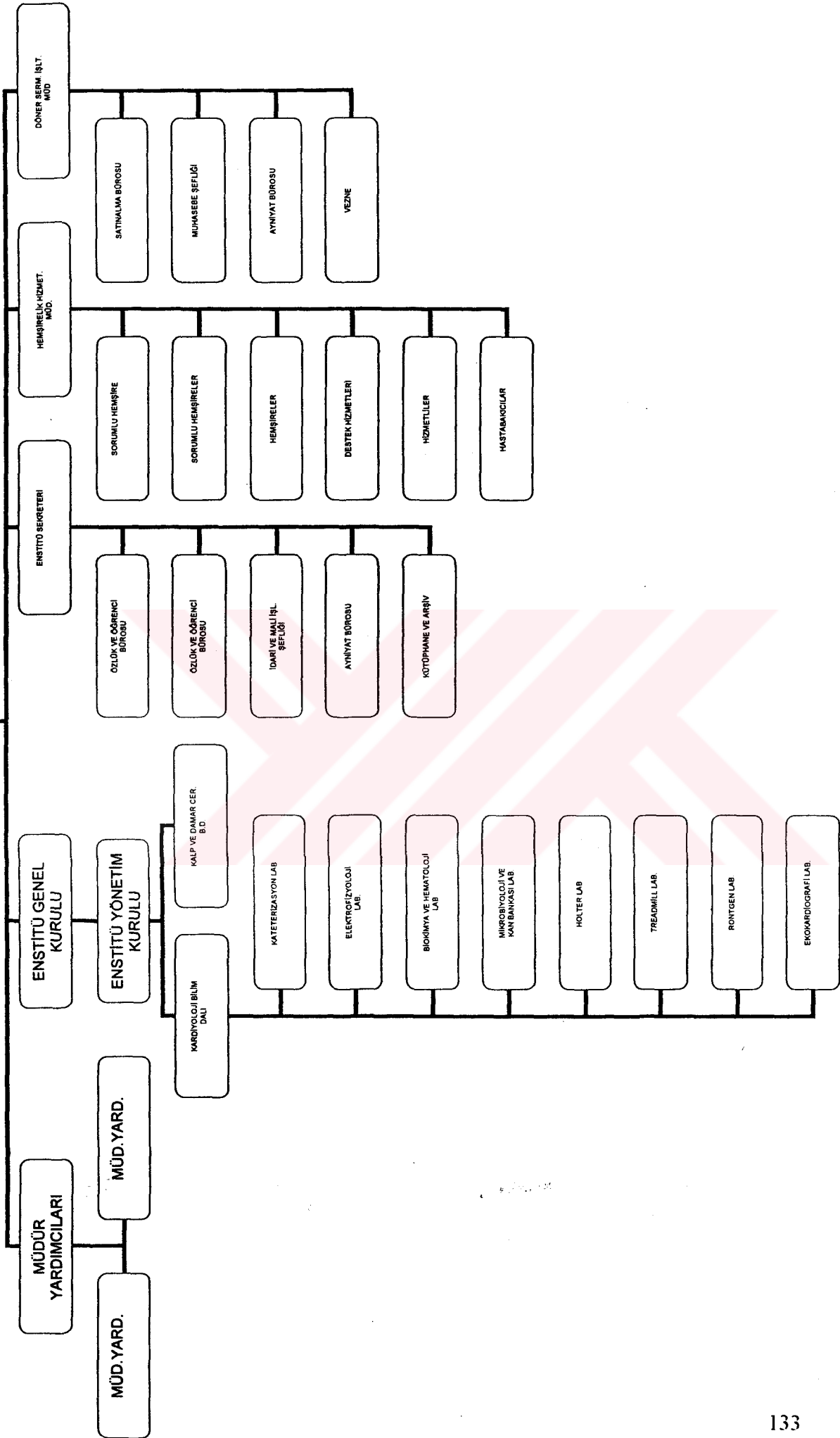
3.b Bir By-Pass Ameliyatının Tahsil Listesi

	KOD	TEDAVİ ADI	ADET	FİYAT	TUTAR	BİRİM MALİYET	TOPLAM MALİYET
AT	17040	KORONER BYPASS CERRA	1	720.000.000	720.000.000	720.000.000	720.000.000
EZİ	7	ANESTEZİ (A TİPİ AME	1	216.000.000	216.000.000	216.000.000	216.000.000
YA	37447	AÇLIK KAN ŞEKERİ	7	2.500.000	17.500.000	20.000	140.000
YA	37447	AÇLIK KAN ŞEKERİ	4	2.500.000	10.000.000	20.000	80.000
YA	37447	AÇLIK KAN ŞEKERİ	3	2.500.000	7.500.000	20.000	60.000
YA	37447	AÇLIK KAN ŞEKERİ	1	2.500.000	2.500.000	20.000	20.000
YA	37036	AKTİVİTE PTT	1	7.000.000	7.000.000	790.000	790.000
YA	37036	AKTİVİTE PTT	2	7.000.000	14.000.000	790.000	1.580.000
YA	37036	AKTİVİTE PTT	2	7.000.000	14.000.000	790.000	1.580.000
YA	37037	ALANİN AMİNOTRANFERA	1	2.600.000	2.600.000	60.000	60.000
YA	37037	ALANİN AMİNOTRANFERA	1	2.600.000	2.600.000	60.000	60.000
YA	37037	ALANİN AMİNOTRANFERA	1	2.600.000	2.600.000	60.000	60.000
YA	37038	ALBUMİN	1	2.600.000	2.600.000	20.000	20.000
YA	37038	ALBUMİN	1	2.600.000	2.600.000	20.000	20.000
YA	37058	ALKALEN FOSFOTEAZ İZ	1	22.000.000	22.000.000	60.000	60.000
YA	37058	ALKALEN FOSFOTEAZ İZ	1	22.000.000	22.000.000	60.000	60.000
YA	38121	ASİDÜRİK	1	2.500.000	2.500.000	62.000	62.000
YA	37163	ASO(LATEKS AGLULİNAS	1	2.500.000	2.500.000	2.900.000	2.900.000
YA	37679	CK-MB KÜTLE TAMKAN A	1	18.000.000	18.000.000	1.300.000	1.300.000
YA	37679	CK-MB KÜTLE TAMKAN A	1	18.000.000	18.000.000	1.300.000	1.300.000
YA	37264	CPK	1	3.000.000	3.000.000	250.000	250.000
YA	37264	CPK	1	3.000.000	3.000.000	250.000	250.000
YA	37271	CRP NEFELOMETRİK VEY	1	12.000.000	12.000.000	2.900.000	2.900.000
YA	37271	CRP NEFELOMETRİK VEY	1	12.000.000	12.000.000	2.900.000	2.900.000
YA	37271	CRP NEFELOMETRİK VEY	1	12.000.000	12.000.000	2.900.000	2.900.000
YA	40001	DİREKT BİLİRUBİN	1	2.500.000	2.500.000	30.000	30.000
YA	40001	DİREKT BİLİRUBİN	1	2.500.000	2.500.000	30.000	30.000
YA	37480	HDL KOLESTROL	1	4.800.000	4.800.000	40.000	40.000
YA	37480	HDL KOLESTROL	1	4.800.000	4.800.000	40.000	40.000
YA	37485	HEMATOKRİT	1	1.500.000	1.500.000	190.000	190.000
YA	37490	HEMOGRAM(12-20 PARAM	1	15.000.000	15.000.000	1.000.000	1.000.000
YA	37490	HEMOGRAM(12-20 PARAM	1	15.000.000	15.000.000	1.000.000	1.000.000
YA	37490	HEMOGRAM(12-20 PARAM	1	15.000.000	15.000.000	1.000.000	1.000.000
YA	37490	HEMOGRAM(12-20 PARAM	1	15.000.000	15.000.000	1.000.000	1.000.000
YA	38005	İDRAR TETKİKİ(STRİP	1	3.500.000	3.500.000	300.000	300.000
YA	40002	İNDİREKT BİLİRUBİN	1	2.500.000	2.500.000	30.000	30.000
YA	40002	İNDİREKT BİLİRUBİN	1	2.500.000	2.500.000	30.000	30.000
YA	37597	KALSİYUM (KAN)	1	3.000.000	3.000.000	1.050.000	1.050.000
YA	37603	KAN GAZLARI	14	12.000.000	168.000.000	2.000.000	28.000.000
YA	37603	KAN GAZLARI	5	12.000.000	60.000.000	2.000.000	10.000.000
YA	37603	KAN GAZLARI	4	12.000.000	48.000.000	2.000.000	8.000.000
YA	37221	KAN ÜRE AZOTU (BUN)	1	2.500.000	2.500.000	54.000	54.000
YA	37221	KAN ÜRE AZOTU (BUN)	1	2.500.000	2.500.000	54.000	54.000
YA	37221	KAN ÜRE AZOTU (BUN)	1	2.500.000	2.500.000	54.000	54.000
YA	37656	KLOR(KAN)	2	2.500.000	5.000.000	1.050.000	2.100.000
YA	37657	KOLESTEROL	1	2.500.000	2.500.000	40.000	40.000
YA	37657	KOLESTEROL	1	2.500.000	2.500.000	40.000	40.000

	KOD	TEDAVI ADI	ADET	FİYAT	TUTAR	BİRİM MALİYET	TOPLAM MALİYET
YA	37924	LATEX RF.	1	12.000.000	12.000.000	2.900.000	2.900.000
YA	37684	LDH İZOENZİMLER(ELEK	1	27.000.000	27.000.000	60.000	60.000
YA	37684	LDH İZOENZİMLER(ELEK	1	27.000.000	27.000.000	60.000	60.000
YA	37684	LDH İZOENZİMLER(ELEK	1	27.000.000	27.000.000	60.000	60.000
YA	37685	LDL KOLLESTROL	1	3.000.000	3.000.000	60.000	60.000
YA	37685	LDL KOLLESTROL	1	3.000.000	3.000.000	60.000	60.000
YA	37016	POTASYUM KAN)	1	2.500.000	2.500.000	1.050.000	1.050.000
YA	37016	POTASYUM KAN)	9	2.500.000	22.500.000	1.050.000	9.450.000
YA	37016	POTASYUM KAN)	4	2.500.000	10.000.000	1.050.000	4.200.000
YA	37016	POTASYUM KAN)	3	2.500.000	7.500.000	1.050.000	3.150.000
YA	37016	POTASYUM KAN)	1	2.500.000	2.500.000	1.050.000	1.050.000
YA	37891	PROTEİN	1	3.000.000	3.000.000		-
YA	37891	PROTEİN	1	3.000.000	3.000.000		-
YA	37902	PROTROMBİN ZAMANI (K	1	8.000.000	8.000.000	690.000	690.000
YA	37902	PROTROMBİN ZAMANI (K	2	8.000.000	16.000.000	690.000	1.380.000
YA	37902	PROTROMBİN ZAMANI (K	2	8.000.000	16.000.000	690.000	1.380.000
YA	37944	SEDİMENTASYON	1	2.500.000	2.500.000	400.000	400.000
YA	37944	SEDİMENTASYON	1	2.500.000	2.500.000	400.000	400.000
YA	37164	SGOT (AST)	1	2.500.000	2.500.000	51.000	51.000
YA	37164	SGOT (AST)	1	2.500.000	2.500.000	51.000	51.000
YA	37164	SGOT (AST)	1	2.500.000	2.500.000	51.000	51.000
YA	37986	SODYUM KAN)	1	3.000.000	3.000.000	1.050.000	1.050.000
YA	37986	SODYUM KAN)	9	3.000.000	27.000.000	1.050.000	9.450.000
YA	37986	SODYUM KAN)	4	3.000.000	12.000.000	1.050.000	4.200.000
YA	37986	SODYUM KAN)	3	3.000.000	9.000.000	1.050.000	3.150.000
YA	37986	SODYUM KAN)	1	3.000.000	3.000.000	1.050.000	1.050.000
YA	37199	TOTAL BİLİRUBİN	1	2.500.000	2.500.000	30.000	30.000
YA	37199	TOTAL BİLİRUBİN	1	2.500.000	2.500.000	30.000	30.000
YA	38072	TRİGLİSERİD	1	2.500.000	2.500.000	90.000	90.000
YA	38072	TRİGLİSERİD	1	2.500.000	2.500.000	90.000	90.000
Hİ	25015	ELEKTROKARDİYOGRAM (	7	4.500.000	31.500.000	700.000	4.900.000
Hİ	14002	ENJEKSİYON	27	1.000.000	27.000.000	-	-
Hİ	24149	OKSİJEN TEDAVİSİ (1S	2	4.600.000	9.200.000		-
Hİ	14008	PANSUMAN	3	6.500.000	19.500.000		-
Hİ	11009	YOĞUN BAKIM	3	70.000.000	210.000.000	70.000.000	210.000.000
TE	18056	EKLEM HAREKET AÇIKLI	2	4.500.000	9.000.000	4.500.000	9.000.000
TE	18092	EV PROGRAMI/AİLE EĞİ	1	17.000.000	17.000.000	17.000.000	17.000.000
TE	18055	POSTUR EGZERSİZİ	1	4.500.000	4.500.000	4.500.000	4.500.000
TE	18080	PULMONER REHABİLİTAS	1	17.000.000	17.000.000	17.000.000	17.000.000
TE	18119	SOLUNUM EGZERSİZLERİ	8	17.000.000	136.000.000		-
TE	18119	SOLUNUM EGZERSİZLERİ	1	17.000.000	17.000.000		-
TE	22040	SOLUNUM FONKSİYON TE	1	21.600.000	21.600.000		-
TE	22040	SOLUNUM FONKSİYON TE	2	21.600.000	43.200.000		-
S	11004	3.SINIF-ÜÇ YATKLI OD	4	10.000.000	40.000.000	10.000.000	40.000.000
IERK	37489	HEMOGLOBİN	5	1.200.000	6.000.000	190.000	950.000
IERK	37489	HEMOGLOBİN	1	1.200.000	1.200.000	190.000	190.000
IERK	37490	HEMOGRAM(12-20 PARAM	5	15.000.000	75.000.000	1.000.000	5.000.000
IERK		SEROLOJİK ÇALIŞMA	5	50.000.000	250.000.000	50.000.000	250.000.000
SE	11002	1.SINIF.TEK YAT.BANY	6	17.000.000	102.000.000	17.000.000	102.000.000

	KOD	TEDAVİ ADI	ADET	FIYAT	TUTAR	BİRİM MALİYET	TOPLAM MALİYET
E	25015	ELEKTROKARDİYOGRAM	3	4.500.000	13.500.000	700.000	2.100.000
E	14002	ENJEKSİYON	10	1.000.000	10.000.000	-	-
E	25027	KALP DEBİSİ TAYİNİ	1	20.000.000	20.000.000		-
E	14008	PANSUMAN	3	6.500.000	19.500.000		-
ÖİA	34141	KALP TELERADYOGRAM (	6	18.000.000	108.000.000	7.000.000	42.000.000
					3.003.800.000		1.759.717.000

Ek-5 Bölümlerin Yüzölçümleri

BÖLÜM	m2	ODA	m2	HAS. OD.	m2	CAM	m2	TUVALET	m2	TOPLAM m2	Top m2x3
1 SERVİS											
Koridor	315	-	-	-	-	-	-	-	-	105	315
Ofis	-	1	43	-	-	1	2	-	-	15	45
101 N.Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
Sekreter Odası	-	1	43	-	-	1	2	-	-	15	45
102 Nolu Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
103u Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
104-105-106-107-108	-	-	-	5	205	5	10	5	10	75	225
109 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
110 Hasta Odası	-	-	-	1	59	1	2	1	2	21	63
2 SERVİS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemşire Odası	-	1	16	-	-	1	2	-	-	6	18
212 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
Sekreter Odası	-	1	13	-	-	-	-	1	2	5	15
210 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
209 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
208 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
207 Hasta Odası	-	-	-	1	59	1	2	1	2	21	63
205-206 Hasta Odası	-	-	-	1	59	1	2	1	2	21	63
203-204 Hasta Odası	-	-	-	1	59	1	2	1	2	21	63
202 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
201 Hasta Odası	-	-	-	1	59	1	2	1	2	21	63
Genel Tuvalet	-	1	41	-	-	1	2	1	2	15	45
Koridor	315	-	-	-	-	-	-	-	-	105	315
III-IV SERVİS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
310 Hasta Odası	-	-	-	1	43	-	-	1	2	15	45
309 Hasta Odası	-	-	-	1	43	-	-	1	2	15	45
307-308 Hasta Odası	-	-	-	1	43	-	-	1	2	15	45
306 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45

305 Hasta Odası	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
304 Hasta Odası	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
302-303 Hasta Odası	-	-	1	86	1	2	1	2	30	90
301 Hasta Odası	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
Hemşire Ofisi	-	1	46	-	-	-	1	2	16	48
Öğrenci Odası	-	1	41	-	-	-	2	4	15	45
311 Hasta Odası	-	-	1	43	-	-	1	2	15	45
Ekg Hasta Odası	-	-	1	19	-	-	1	2	7	21
Tuvaletler	-	-	-	-	3	6	2	3	28	84
Öğretim Üyesi Odası	-	1	26	-	-	-	2	4	10	30
Öğretim Üyesi Odası	-	1	32	-	1	2	1	2	12	36
Öğretim Üyesi Odası	-	1	32	-	1	2	1	2	12	36
Öğretim Üyesi Odası	-	1	32	-	1	2	1	2	12	36
Öğretim Üyesi Odası	-	1	32	-	1	2	1	2	12	36
Öğretim Üyesi Odası	-	1	50	-	1	2	1	2	18	54
Öğretim Üyesi Odası	-	1	50	-	1	2	1	2	18	54
Öğretim Üyesi Odası	-	1	62	-	1	2	1	2	22	66
Öğretim Üyesi Odası	-	1	41	-	1	2	1	2	15	45
Öğretim Üyesi Odası	-	1	50	-	1	2	1	2	18	54
Öğretim Üyesi Odası	-	1	62	-	1	2	1	2	22	66
Öğretim Üyesi Odası	-	7	62	-	1	2	1	2	22	66
Öğretim Üyesi Odası	-	1	43	-	-	-	1	2	15	45
koridor III Servis	315	-	-	-	-	-	-	-	105	315
Hoca Katı ve IV servis K.	486	-	-	-	-	-	-	-	162	486
411-412 Hasta Odası	-	-	-	86	-	-	2	4	30	90
409 Hasta Odası	-	-	-	86	1	2	1	2	30	90
407-408 Hasta Odası	-	-	-	86	1	2	1	2	30	90
405-406 Hasta Odası	-	-	-	86	1	2	1	2	30	90
403-404 Hasta Odası	-	-	-	86	1	2	1	2	30	90
413-414-415 Hasta Odası	-	-	-	131	-	-	2	4	45	135
416-417-418 Hasta Odası	-	-	-	131	-	-	2	4	45	135
419-420 Hasta Odası	-	-	-	86	-	-	2	4	30	90
401-402 Hasta Odası	-	-	-	86	1	2	1	2	30	90

5 Servis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koridor	180	-	-	-	-	-	-	-	-	60.0	180
Hemşire Odası	-	1	32	-	-	2	4	-	-	12	36
515 Hasta Odası	-	-	43	1	43	1	2	-	-	15.0	45
502-506 Hasta Odası	-	-	-	1	84	3	6	-	-	30	90
507-512 Hasta Odası	-	-	-	1	84	3	6	-	-	30	90
513-514 Hasta Odası	-	-	-	1	86	2	4	-	-	30	90
6 Servis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
601 - 602 Hasta Odası	-	-	-	1	84	2	4	1	2	30	90
603-604-605-606	-	-	-	1	174	2	4	1	2	60	180
607-609 Hasta Odası	-	-	-	1	86	2	4	-	-	30	90
610-612 Hasta Odası	-	-	-	1	86	2	4	-	-	30	90
Hemşire Odası	-	1	43	-	-	1	2	-	-	15	45
Depo	-	1	43	-	-	1	2	-	-	15	45
Sekreter Odası	-	1	16	-	-	1	2	-	-	6	18
613 Hasta Odası	-	-	-	1	41	1	2	1	2	15	45
Koridor	180	-	-	-	-	-	-	-	-	60	180
Doktor Odası	-	1	34	-	-	1	2	-	-	12	36
Pediyatri Bölümü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pediyatri Bölümü	-	-	-	1	308	7	14	1	2	108	324
Sekreter Odası	-	1	16	-	-	1	2	-	-	6	18
Öğretim Üyesi Odası	-	1	59	-	-	2	2	1	2	21	63
Öğretim Üyesi Odası	-	1	56	-	-	2	2	1	2	20	60
Koridor	60	-	-	-	-	-	-	-	-	20	60
Yoğun Bakım	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otomasyon Odası /Giriş	-	1	90	-	-	-	-	-	-	30.0	90
Telemetre Odası	-	1	58	-	-	1	2	-	-	20	60
Öğretim Üyesi Odası	-	1	58	-	-	1	2	-	-	20.0	60
Doktor Odası	-	1	39	-	-	2	4	1	2	15	45
Ofis	-	1	30	-	-	-	-	-	-	10	30
Pacemaker Odası	-	1	60	-	-	-	-	-	-	20	60
Hasta Odası	-	1	45	1	45	-	-	-	-	15	45
Hemşire Odası	-	-	28	-	-	-	-	1	2	10	30

Hemşire Bankosu	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-	20	bu
Koşuş	-	-	-	534	1	534	3	6	-	-	-	180	540
Depo	-	1	-	15	-	-	-	-	-	-	-	5	15
Yoğun Bakım Dış Koridor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	84
GİRİŞ KATI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekokardiografi Lab	-	-	-	-	1	104	2	4	-	-	-	36	108
Özlük işleri	-	2	-	86	-	-	2	4	-	-	-	30	90
Odalar	-	1	-	43	-	-	1	2	-	-	-	15	45
Acil	-	1	-	88	-	-	1	2	-	-	-	30	90
Vezne	-	-	-	-	-	-	2	4	-	-	-	20	60
Bilgi İşlem	-	1	-	88	1	88	1	2	-	-	-	30	90
Poliklinik Odaları	-	4	-	166	-	-	1	2	-	-	-	56	168
Poliklinik Sekreterliği	-	1	-	28	-	-	1	2	-	-	-	10	30
İmza Tasdik	-	1	-	28	-	-	1	2	-	-	-	10	30
Röntgen Lab.	-	1	-	148	-	-	1	2	-	-	-	50	150
Dr. Odası ve Dinlenme	-	2	-	65	-	-	2	4	-	-	-	23	69
Dr. Odası ve Odalar	-	10	-	149	-	-	14	28	6	12	63	189	243
Koridor	81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	81	243
Öğretim Üyesi Odası	-	9	-	327	-	-	9	18	-	-	-	115	345
Hematoloji Lab.	-	1	-	58	-	-	1	2	-	-	-	20	60
Anjio Lab.	-	4	-	176	-	-	2	4	-	-	-	60	180
Elektrofizyoloji Lab.	-	1	-	120	-	-	-	-	-	-	-	40	120
Biokimya Lab.	-	3	-	226	-	-	7	14	-	-	-	80	240
Ofis	-	2	-	86	-	-	2	4	-	-	-	30	90
Santral Odası	-	1	-	28	-	-	1	2	-	-	-	10	30
Tuwaletler	-	-	-	-	-	-	-	-	4	8	18	54	-
ZEMİN KAT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ofisler + Treadmil Lab.	-	12	-	1 230	-	-	30	60	-	-	-	430	1 290
Talyum Lab.	-	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-
Terzihane	-	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-
Çamaşırhane	-	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-
Depo+Eczane	-	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-
Hemşire Odası	-	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-

Fizyoterapist Odası+Lab.	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-
Kal.dairesi ve atölye	-	-	-	2	4	1	2	40	120			
Mikrobioloji Lab.	-	5	198	10	10	1	2	70	210			
CERRAHİ SERVİSİ	-	22	1 196	30	60	2	4	420	1 260			
Döner Sermaye Say.	-	2	188	10	20	1	2	70	210			
Yemekhane	-	-	-	15	30	1	2	100	300			
Otopark	1 560	-	-	-	-	-	-	-	1 560			
Bahçe	200	-	-	-	-	-	-	-	200			
Bekçi odası	-	2	82	3	6	1	2	30	90			
Merdivenler	100	-	-	-	-	-	-	-	100			
GENEL TOPLAM	3 792	131	7 042	53	4 083	242	470	89	177	4 579	15 597	

ANESTEZİ İLAÇ TAKİP FORMU

HASTANIN ADI :

PROT NO:

TARİH:

DİPRIVAN/PROPOFOL		LASIX		%5 DEXTROZ 500 MX	
PAVULON		CALCIUM		İZOTONİK 500 MX	
ESMERON/NORCURON		KCL		LAC.RİNG. 500 MX	
PENTOTHAL		NaHCO3		İZOLAYT P 250 cc	
SERUM FİZYOLOJİK					
HEPARİN		CEFAMEZİN 1 mg		PLEGİSOL	
PROTAMİN		KETA		GELOFUSINE	
DOPAMİN					
NİTRO					
ATROPİN		ISORDİL TB 5 MG		TRANSAMINE	
ADRENALİN					
ARİTMAL %2					

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ
Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı
HASEKİ

Hastanın

Adı Soyadı :

Ameliyat Tarihi : / / 200 ... *Sevki :* *Prot. No. :*

PERFÜZYON + AMELİYATHANE HEMŞİRELERİ İLAÇ LİSTESİ

<i>Miktar</i>	<i>C İ N S İ</i>
(.....)	<i>Heparin Lique mine (Sodyum) Roche</i>
(.....)	<i>Antibiyotik (.....)</i>
(.....)	<i>% 0.9 NaCl İzotonik 1000 cc Mediflex</i>
(.....)	<i>% 0.9 NaCl İzotonik 1000 cc Plastik Şişe</i>
(.....)	<i>% 0.9 NaCl İzotonik 500 cc Mediflex</i>
(.....)	<i>% 0.9 NaCl İzotonik 500 cc Plastik Şişe</i>
(.....)	<i>% 20 Mannitol 150 cc</i>
(.....)	<i>% 8.4 NaHCO₃ 10 cc</i>
(.....)	<i>% 7.5 KCl 10 cc</i>
(.....)	<i>% 0.04 Papaverin 10x2 ml amp</i>
(.....)	<i>Gelofusine 500 cc</i>
(.....)	<i>Distile Su 10 cc</i>

Yukarıda miktarı ve cinsi yazılı ilaçlar (.....) hastanın ameliyatında tarafımızdan kullanılmıştır.

..... / / 200...

Ameliyathane Hemşiresi

Perfüzyonist

.....

.....

ANESTEZİ MALZEME LİSTESİ

HASTANIN ADI SOYADI :**TARİHİ:**

MIKTARI	MALZEMENİN ADI
	BASINÇ SETİ (TRANSPAC) TEKLI-ÇİFTLİ
	BÜRET
	CVP KATATERİ 7 FR
	CVP KATATERİ 5,5 FR
	CVP KATATERİ 5 FR
	SWANGANZ KATATERİ 7 FR
	SWANGANZ KATATERİ 5 FR
	SWANGANZ INTRADÜSORU 8 FR
	SWANGANZ INTRADÜSORU 6 FR
	SWANGANZ KAT. T-PARÇASI
	PLASTİMED 1,0 - 1,3 - 1,7 - 2,0
	UROFİX- İDRAR TOPLAMA KABI
	İDRAR SONDASI 12 FR 14 FR 16 FR
	İDRAR SONDASI 8 FR 10 FR
	İDRAR SONDASI SLİKONLU 6 FR
	AMBU BÜYÜK
	AMBU ORTA
	50 cc PERFUZÖR ENJEKTÖRÜ
	50 cc PERFUZÖR ENJEKTÖR UZATMASI
	ANJİOKAT 16G 18G 20G 22G 24G
	ARTERİYEL KANUL MAVİ - PİMBE
	ARTERİYEL KATATER SELDİNGER SİSTEMİ
	3 YOLU MÜSLÜK
	NEMLENDİRİCİ BÜYÜK - KÜÇÜK
	BAKTERİ FİLTRESİ
	ENTÜBASYON TUPU 9 FR - 8,5 FR - 8 FR - 7,5 FR - 7 FR - 6,5 FR - 6 FR
	ENTÜBASYON TUPU 3 FR - 3,5 FR - 4 FR - 4,5 FR - 5 FR - 5,5 FR
	N.G.SONDA 16 FR - 14 FR - 12 FR - 10 FR - 8 FR
	N.G.TORBA-İDRAR TORBASİ
	ASİRASYON KATATERİ 16 FR - 14 FR - 12 FR - 10 FR - 8 FR
	İSİ PROBU
	M/M UZATMA 120 cm (Pressure line)
	M/F UZATMA 91 cm
	M/F UZATMA 15 cm
	ELEKTROT
	KAN SETİ
	BİSTÜRİ UCU NO:11
	DÜZ İGNELİ DİKİŞ 3/0 İPEK - 2/0 İPEK
	PÜLS-OKSİMETER PROBU PEDIATRİK - ADULT
	HİPPAFİK (Hipoallerjenik flaster)
	İPEK FLASTER
	FOLEY SABİTLEYİCİ
	TEGADERM PED
	VENTİLATOR DEVRESİ (Hortumu) Adult/Pediyatrik

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ

İLAÇ İSTEK FORMU-CYBÜ

TARİH :

ADI, SOYADI :

PROT :

KURUMU :

Adrenalin amp. 1 mg	Na-Bikarbonat amp.	Dextrose % 5 500 cc
Atropin amp. 1 mg	Serum Fizyolojik amp.	Dextrose % 10 500 cc
Amikozit flc. 100-500 mg	Trasylol 100-500 bin İÜ	Dextrose % 20 500 cc
Netromicyn amp. 150 mg	Ulcuran amp. 50 mg	Dextrose % 30 500 cc
Aminocardol amp.	Ciproxin flc. 100-200 mg.	Isotonik 500 cc
Angiodel amp.	Aldactone tb. 25-100 mg.	Mannitol % 20 (Mdfx)
Avil amp.	Aspirin tb. 100-500 mg.	Periton Dializ sol.
Aritmal amp. (% 2-%10)	Bemiks drj.	Nephramine 500 cc
Bactrim amp.	Coumadin tb. 5 mg	Intralipid % 10-%20
Baralgine amp.	Dideral tb. 40 mg.	H. albumin 50-100 ml.
Calcium amp.	Digoxin tb. 0.25 mg.	Expahes 500 cc.
Digoxin amp.	Isoptin tb. 40-80 mg.	Nebcin amp. 20-80 mg.
Citanest flc.	Isordil tb. 5 mg	Novalgine amp.
C-Vit amp.	Kalinor eff. tb.	Paraced supp. 125 mg.
Dobutrex flc. 250 mg.	Lasix tb. 40 mg.	Paracetamol susp.
Emedur amp.	Lopressor tb. 100 mg.	Vancocyn flc. 500 mg.
Glidop amp. 200 mg.	Novalgine tb.	Tienam flc. 500 mg.
Isoptin amp. 5 mg.	Nidilat tb.	Cefizox flec. 0.5-1 g.
Ketalar flc.	Supradyn drj.	Alupent amp. 0.5 mg.
Largactil amp.	Gastrosidin tb. 40 mg.	Regitine amp. 10 mg.
Lasix amp. 20 mg.	Triflucan flc. 100 mg.	Mg Sulfat amp.
Liquemine flc.	Indical susp.	Serum Sale amp.
Niprus amp.	Mukotik susp.	
Onadron amp. 8 mg.	Digoxin damla	
Nitroglycerin flc. 25 mg.	Prednol amp.20-40-250mg.	
Penicilline K. (1 milyon 10)	Talcid susp.	
Pavulon amp. 4 mg	Betadine pomad	
Protamine amp. 1000 İÜ	Bephantene pomad	
KCl amp. 10 meq	Lasonil pomad	
Trental amp.	Difilin supp.	
Bemiks amp.	Dapta gtt	
Paranox supp.	Sanasol susp.	

Dr. Adı, Soyadı :

Kaşe :

İmza :

İstisnâ Adı Soyadı:

...../...../200

Teşhisi:

Ameliyat:

İkişip:-

Ameliyatın Başlama Saati:

" Bitiş Saati:

Ü. KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ CERRAHİ AMELİYATHANE KULLANILAN SARF MALZEMELERİ

İRA	MALZEME- İSİM	OZELLİKLERİ	MIKTAR
1	Ipek (mersilk) No:1		
2	Ipek (mersilk) No:0		
3	Ipek (mersilk) No:2/0		
4	Ipek (mersilk) No:3/0		
5	Atravmatik Ipek No:2/0		
6	Atravmatik Ipek No:3/0		
7	Propylene No:1	40mm,yuvarlak,tek iğne	
8	Propylene No:2/0	40mm,yuvarlak, tek iğne	
9	Propylene – Prolene No:3/0	26mm, yuvarlak , çift iğne	
10	Propylene – prolene No: 3/0	26mm, yuvarlak, tek iğne	
11	Propylene – Prolene No: 3/0	24mm, keskin, tek iğne	
12	Propylene – Prolene No: 4/0	16mm, yuvarlak, çift iğne	
13	Propylene – Prolene No: 4/0	20mm, yuvarlak, çift iğne	
14	Propylene – Prolene No:4/0	26mm, yuvarlak , çift iğne	
15	Propylene – Prolene No: 5/0	13mm, yuvarlak, çift iğne	
16	Propylene – Prolene No: 5/0	16mm, yuvarlak, çift iğne	
17	Propylene – Prolene No: 6/0	13mm, yuvarlak, çift iğne	
18	Propylene – Prolene No: 7/0	8mm,yuvarlak, çift iğne	
19	Propylene – Prolene No: 8/0	8mm,yuvarlak, çift iğne	
20	Vicryl No: 2	İğnesiz	
21	Vicryl No: 0	50mm, yuvarlak, tek iğne	
22	Vicryl No: 2/0	39mm, yuvarlak, tek iğne	
23	Vicryl No: 2/0	35mm, yuvarlak, tek iğne	
24	Vicryl No: 3/0	25mm,yuvarlak, tek iğne	
25	Vicryl – Safil 3/0	24mm,keskin, tek iğne	
26	PDS – Maxon No:5/0	13mm, yuvarlak , çift iğne	
27	PDS – Maxon No: 6/0	13mm,yuvarlak, çift iğne	
28	PDS – Maxon No: 7/0	8mm, yuvarlak , çift iğne	
29	Politer – Ti- cron No:2/0	26mm,yuvarlak, tek iğne	
30	Politer – Ti- Cron No: 3/0	26mm, yuvarlak, tek iğne	
31	Politer – Ti- cron No: 4/0	20mm, yuvarlak, tek iğne	
32	Politer – Ti- cron No: 4/0	16mm, yuvarlak, tek iğne	
33	Ti- Cron 2/0 Kapak Dikiş	26mm,çift iğne , 10' luk Paket	
34	Ligaclip LT 100	Küçük	
35	Ligaclip LT 200	Orta	
36	Ligaclip LT 400	Büyük	
37	Hemoclip Medium	Bacak Clibi	
38	Steel Wire (Sternum Teli) No:1		
39	Steel Wire (Sternum Teli) No: 4		
40	Steel Wire (Sternum Teli) No:5		
41	Steel Wire (Sternum Teli)No:7		
42	Bonewax		
43	Surgicel- Absorbable Hemostat	Büyük(7x35)	
44	Surgicel- Absorbable Hemostat	Küçük(5x7,5)	
45	Pace Teli	Büyük	
46	Pace- Teli	Küçük	
47	Eye Blades (koroner bistürisi)	Sivri	

48	Eye Blades(koroner bist.sharpoint)	Yuvarlak	
49	Aortic Punch No:4		
50	Aortic Punch No:5		
51	DLP Root Kanül Ga16	Siyah Kardioleji İğnesi	
52	DLP Root Kanül Ga 14	Beyaz Kardioleji İğnesi	
53	Kardioleji seti		
54	Kardiak aspiratör ucu		
55	DLP perikardial Sumps	Samp	
56	BPDS 2000Drenaj sistemi	Büyük	
57	BPDS 700 Drenaj Sistemi	Küçük	
58	Torax Kateteri Düz No:16	Göğüs Tüpü	
59	Torax Kateteri Düz No:20	"	
60	Torax Kateteri Düz No:24	"	
61	Torax Kateteri Düz No:28	"	
62	Torax Kateteri Düz No:32	"	
63	Torax Kateteri Düz No:36	"	
64	Torax Kateteri Eğri No:16	"	
65	Torax Kateteri Eğri No:20	"	
66	Torax Kateteri Eğri No:24	"	
67	Torax Kateteri Eğri No: 28	"	
68	Torax Kateteri Eğri No: 32	"	
69	Torax Kateteri Eğri No: 36	"	
70	Teflon Pledget		
71	Teflon Yama 0,26		
72	Teflon Yama 0,36		
73	Naylon Tape		
74	Konnectör 3/8,3/8,3/8		
75	Konnectör 3/8,1/4,1/4		
76	Iobanlı Insizyon Drape	Büyük	
77	Iobanlı insizyon Drape	Orta	
78	Iobanlı insizyon Drape	Küçük	
79	Oper Film 30x45	Küçük iobansız	
80	DLP Vessel Kanül	Ven Adaptörü	
81	Çam Ağacı		
82	Disposable Koter		
83	Bistüri Ucu No:10,11,15,20		
84	Retrograde Kardioleji Kanülü		
85	Glutarex %2	Cidex	
86	Tırnak fırçası		
87	Disposable Ameliyat Ortüsü		
88	Disposable Gömlek		
89	Koroner Perfüzyon Kanülü	3, 3.5, 4 , 4.5	
90	Spongostan		
91	Enjektör 50cc		
92	İpek Flaster		
93	Elastik Bandaj		
94	Steril Eldiven		
95	Nelaton Sonda	Kırmızı Turnike	
96	Embolektomi Kateteri No:3	Fogarty	
97	Embolektomi Kateteri No: 4	"	
98	Embolektomi Kateteri No:5	"	
99	Embolektomi Kateteri No:6	"	
100	2/0 Teflon kapak dikişi	(Tek)	
01	Kan Seti		
			Sirküle Item.

BİYOKİMYA LABORATUVARI

Tarih : / /199

Adı ve Soyadı :

Servis ve Yatak No :

Protokol No :

Klinik tanı :

Cinsiyeti : E ☐ K ☐ Ç ☐

Dr. Adı ve Soyadı :

TEST	B. KODU	SONUÇ
total Kolesterol	A 002	
Ök. Dan. Kolesterol	A 003	
Düş. Dan Kolesterol	A 004	
Düş. Dan. Kolesterol		
Trigliserid	A 005	
Serum Bulanıklığı	A 006	
Plazma Kan Şekeri	A 007	
Glukoz Kan Şekeri	A 008	
Glukoz Profili	A 090	
Ure G.T.T.	A 080	
PK	A 043	
PK-MB	A 044	
GOT	A 046	
GPT	A 047	
LDH	A 045	
BDH	A 048	
LDH	A _E 036 A _K 037	
Alkali Fosfataz	A _Y 038 A _Ç 039	
Asit Fosfataz	A _E 040 A _K 041	
Prost. Asit Fosfataz	A 042	
total Bilirubin	A 022	
indirekt Bilirubin	A 023	
direkt Bilirubin		
Ure	A 009	
Kreatinin	A 010	
Kreatinin Klirens	A 070	
Serum Sıdük	A _E 011 A _K 012	
Serum Sodyum	A 013	
Serum Potasyum	A 014	
Serum Klorür	A 015	
Serum Kalsiyum	A 016	
Serum Organik Fosfor	A _E 017 A _K 018	

TEST	B. KODU	SONUÇ
Demir	A _E 019 A _K 020	
Dem. Bağl. Kapasitesi	A 021	
Albumin	A 024	
Globulin	A 025	
Total Protein	A 026	
Protein Elektroferezi	A 030	
Albumin .	A 031	
α 1	A 032	
α 2	A 033	
β	A 034	
γ	A 035	
ASO	A 049	
CRP	A 050	
LATEX RF	A 051	
T3	A 052	
T4	A 053	
TSH	A 054	
Digoxin	A 055	
Sedimentasyon 1/2 saat	A 056	
1	A 057	
2	A 058	

Cinsiyet belirtilmeyen hastalarda Erşkin Erkek normalleri verilir.

Tarih : / / 199

Adı ve Soyadı :

Servis ve Yatak No :

Protokol No :

Klinik Tanı :

Cinsiyeti : E ☐ K ☐ Ç ☐

Dr. Adı ve Soyadı :

TEST	B.KODU	SONUÇ
EMOGRAM	B 002	
Skosit	A 200	
ritrosit	A _E 201 A _K 202	
emoglobin	A _E 203 A _K 204	
ematokrit	A _E 205 A _K 206	
ICV	A 207	
ICH	A 208	
ICHG	A 209	
ORMÜL	A 210	
omak	A 211	
arçalı	A 212	
ozinofil	A 213	
lazofil	A 214	
enfosit	A 215	
monosit	A 216	
rombosit	A 217	
retikülosit	A 218	
kanama Zamanı	A 219	
pihtılaşma Zamanı	A 220	
PT Saniye	A 221	
PT 100% Aktive	A 222	
APTT	A 224	
Fibrinojen	A 225	
Trombosit Agregasyonu	A 226	

TEST	B.KODU	SONUÇ
TAM İDRAR TAHLİLİ	B 003	
MAKROSKOBİK	A 301	
Miktar	A 302	Albumin A 310
Renk	A 303	Şeker A 311
Görünüm	A 304	Aseton A 312
Tortu	A 305	Askorbik Asit A 313
Dansite	A 306	Bilirubin A 314
Reaksiyon	A 307	Urobilinojen A 315
Nitrit	A 309	Ürobilin A 316
MİKROSKOBİK	A 317	
Lökosit	A 318	
Eritrosit	A 319	
Epitel	A 320	
Silendir	A 321	
Kristal	A 322	
Nitrit	A 323	
Dansite Fraksiyonu	A 331	
İdrarda Sodyum	A 059	
İdrarda Potasyum	A 060	
İdrarda Kalsiyum	A 061	
İdrarda Ürik Asid	A 062	
İdrarda Fosfor	A 063	
İdrarda Klorür	A 064	
İdrarda BUN	A 065	
İdrarda Kreatinin	A _E 066- A _K 067	
GAİTADA BENZİDİN	A 350	

: Cinsiyet belirtilmeyen hastalarda Erişkin Erkek normalleri verilir.

RADIOMETER ABL510

June 3, 2003 15:48

ABL510 PATIENT REPORT

Sample # 9279

IDENTIFICATIONS

Operator ID		Patient ID	
Department		Sex	Not specified
Sample type	Not specified	Age	0 years
Sampling time		Weight	0 kg
Patient temp.	37.0 °C	Height	0 cm
pO ₂ (st) _a	26.84 mmHg		
pO ₂ a	21.0 %	Report layout	# 1

BLOOD GAS VALUES

pH	7.419
pCO ₂	36.4 mmHg
pO ₂	89.1 mmHg

BLOOD OXIMETRY VALUES

1Hb	11.1 g/dL
sO ₂	97.1 %
Hct _c	34.3 %

TEMPERATURE CORRECTED VALUES

pH (37.0°)	7.419
pCO ₂ (37.0°)	36.4 mmHg
pO ₂ (37.0°)	89.1 mmHg

OXYGEN STATUS

1O ₂ e	15.2 Vol %
p50(act) _e	25.95 mmHg

ACID BASE STATUS

HCO ₃ _e	23.1 mmol/L
SBC _e	24.0 mmol/L
tCO ₂ (P) _e	54.3 Vol %
ABE _e	-0.5 mmol/L
SBE _e	-0.8 mmol/L

Printed June 3, 2003 16:11

SERI NO

Yukandaki Kalem olarak yazılı malzemenin Komisyonumuzca muayenesi yapılmış istenilen efsafa uygun görülmüştür ve teslim alınmıştır.

ÜYE

Varak : N° 01251

Numune : 23

[illegible]

İbalâ kalem eşya bilvürud tesellüm olunmuştur. / / 199

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
KARDİYOLOJİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
MUAYENE RAPORU

[illegible]

MUAYENE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

AMBAR MEMURU

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

**T.B. WISEROGRETIK
DOĞMANTASYON**